

Tilinpäätös 2023

Aluehallitus 20.3.2024

Sisällysluettelo

Tilinpäätös 2023	1
1 Toimintakertomus.....	3
1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	3
1.1.1 Hyvinvointialuejohtajan katsaus	3
1.1.2 Hyvinvointialueen hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset.....	5
1.1.3 Olennaiset muutokset hyvinvointialueen toiminnassa ja taloudessa	11
1.1.4 Hyvinvointialueen henkilöstö	13
1.1.5 Ympäristöasiat	15
1.1.6 Muut ei-taloudelliset asiat	15
1.1.7 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....	15
1.1.8 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	22
1.2 Selonteko hyvinvointialueen sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallinnan järjestämisestä	24
1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	30
1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen.....	30
1.3.2 Toiminnan rahoitus	33
1.4 Rahoitusasema ja sen muutokset	35
1.5 Kokonaistulot ja –menot	38
1.6 Hyvinvointialuekonsernin toiminta ja talous.....	39
1.6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	39
1.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus	40
1.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	40
1.6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	40
1.6.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	40
1.6.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut.....	41
1.7 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	45
1.7.1 Tilikauden tuloksen käsittely.....	45
1.7.2 Talouden tasapainottamistoimenpiteet	45
2 Talousarvion toteutuminen.....	46
2.1 Tavoitteiden toteutuminen	46
2.2 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen.....	49

2.2.1 Käyttötalouden toteutuminen	49
2.2.1.1 Demokratiapalvelut	49
2.2.1.2 Konserni- ja strategiapalvelut	52
2.2.1.3 Pelastustoimi	59
2.2.1.4 Sosiaali- ja terveystoimi	65
2.2.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen	74
2.2.3 Investointien toteutuminen	77
2.2.4 Lainanottovaltuuksien käyttö investointien rahoittamiseen	78
2.2.5 Rahoitusosan toteutuminen	78
2.2.6 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	79
3 Tilinpäätöslaskelmat	80
3.1 Tuloslaskelma	80
3.2 Rahoituslaskelma	81
3.3 Tase	82
3.4 Konsernilaskelmat	83
4 Tilinpäätöksen liitetiedot	87
4.1 Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot	87
4.1.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	87
4.1.2 Hyvinvointialueen tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot	87
4.1.3 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	88
4.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	88
4.3 Tasetta koskevat liitetiedot	92
4.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	92
4.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	94
4.4 Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot	96
4.5 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitapahtumia koskevat liitetiedot	98
5 Allekirjoitukset ja merkinnät	101
6 Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat	102
6.1 Luettelot ja selvitykset	102
6.2 Tunnuslukujen laskentakaavat	103

1 Toimintakertomus

1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1.1 Hyvinvointialuejohtajan katsaus

Järjestämisvastuu sosiaali- ja terveydenhuollosta sekä pelastustoimesta siirtyi uudelle organisaatiolle 1.1.2023 ja huolellinen valmistelu mahdollisti turvallisen siirtymän ja toiminnan haluttuun. Vuosi 2023 on ollut merkittävä ja haastava vuosi hyvinvointialueellemme, mutta samalla äärimmäisen mielenkiintoinen ja mahdollisuuksia täynnä. Taloudellisten resurssien niukkuus, henkilöstön saatavuuteen liittyvät ongelmat sekä palveluiden kasvava kysyntä ovat vaatineet kekseliäisyyttä ja joustavuutta meiltä kaikilta. Olemme kohdanneet useita muutoksia ja haasteita, mutta myös saavuttaneet tärkeitä tavoitteita hyvinvointipalvelujemme parantamiseksi.

Sote-uudistuksen keskeisimpiä tavoitteita on sosiaali- ja terveystalouden integraatio. Sen edistämiseksi on edistytty, mikä on parantanut palveluiden tehokkuutta ja asiakaslähtöisyyttä. Tämä on ollut keskeinen tavoitteemme, ja integraatiotyö jatkuu edelleen.

Alueella on keskitetty asiakasohjausta ja neuvontaa, jotta kaikki alueen asiakkaat saavat saman tasoista ja laadukasta palvelua. Tämän palvelun päämäärä oli helpottaa asiakkaiden pääsyä tarvitsemiinsa palveluihin ja parantaa palvelukokemusta. Palvelukykyä tulee edelleen parantaa ja huomioida ruuhkahuippujen kysyntää paremmin ja varmistaa samalla, että kielelliset oikeudet toteutuvat.

Tuottavuuden ja tehokkuuden sekä palveluiden saatavuuden parantamiseksi panostimme merkittävästi digitaalisten sote-palvelujen kehittämiseen. "HyVä-digi" -hankkeemme on ollut keskeisiä elementtejä tässä työssä. Asiakaskokemukset ovat olleet hyviä ja se on tarjonnut kaikille ikäryhmille joustavia palveluita ja aiempaa laajempia palveluajajia. Digitaalisia palveluja on kehitetty edelleen mm. Omaolo-palvelun laajentamisella, joka edesauttaa arvioimaan hoidon ja palvelun tarvetta ja ohjaa tarkoituksenmukaisen palvelun piiriin. Tämän lisäksi on laajennettu etähoivan ja lääkeautomaattien käyttöä.

Jalkautuvien palvelujen kehittäminen on ollut tärkeää palvelujen saavutettavuuden ja yhdenvertaisuuden parantamiseksi. Olemme toteuttaneet useita hankkeita, jotka tuovat palveluja suoraan asiakkaiden luo heidän arkiympäristöönsä.

Henkilöstön saatavuus oli merkittävä haaste koko vuoden ajan, mikä osittain johti ostopalvelujen laajamittaiseen käyttöön. Tämä oli välttämätöntä palveluiden jatkuvuuden turvaamiseksi, mutta se myös lisäsi kustannuspaineita. Työyhteisöjen toimivuuden ja palvelun jatkuvuuden ja hoidon laadun takaamiseksi on kuitenkin tarkoituksenmukaista jatkaa tehostettua rekrytointia ja panostaa henkilöstön viihtyvyyteen, sitoutumiseen ja parempaan johtamiseen.

Vuoden 2023 aikana toteutuneet lakimuutokset, erityisesti hoitajamitoituksen tiukentaminen ja hoitotakuun käyttöönotto, ovat merkittävästi vaikuttaneet toiminnan resursointitarpeeseen. Hoitajamitoitus on keskeinen laadun varmistaja, ja sen tavoitteena on taata turvallinen ja yksilöllinen hoito kaikille palveluiden käyttäjille. Käytännön toimeenpano on kuitenkin ollut

tavanomaista hankalampaa koska myös peruspalveluiden tuotannossa on jouduttu turvautumaan vuokratyövoiman käyttöön.

Hoitotakuu on puolestaan asettanut tiukat määräajat hoitoon pääsulle sekä terveystaloudessa että suun terveydenhuollossa. Tiukentunut hoitotakuu on myös edellyttänyt henkilöstön määrän lisäämistä mutta samalla on kehitetty parempia malleja hoitojonojen hallintaan ja potilaiden nopeaan palvelemiseen.

Tasokas ja ennakoiva johtaminen on ollut avainasemassa palvelujen järjestämisessä, henkilöstön hyvinvoinnin varmistamisessa ja palvelutuotannon tehokkuudessa. Tämä on edellyttänyt esihenkilöiltä paljon venymistä ja uusien toimintatapojen omaksumista. Tästä syystä vuosi on ollut esihenkilöille erittäin vaativa ja vaatinut tavanomaista enemmän ponnisteluita.

Taloudellisesta näkökulmasta olisi ollut toivottavaa, että hyvinvointialue olisi voinut käynnistää toimintansa tasapainotilanteessa. Vuoden 2023 talousarvio oli selkeästi alijäämäinen, mutta olemme onnistuneet pitämään taloutemme pääosin suunnitellussa tasossa. Ensimmäinen toimintavuosi osoittaa vasta tarkemmin todellisen kustannustason ja tuotantorakenteen mahdolliset ongelmat. Olemme kuitenkin tehneet merkittäviä säästöjä ilman, että palvelujen laatu olisi heikentynyt. Tämä on vaatinut jatkuvaa priorisointia, tehokkuuden lisäämistä ja resurssien kohdentamista strategisesti tärkeisiin kohteisiin.

Koronapandemian jälkivaikutukset ovat edelleen näkyneet palvelujemme kysynnässä ja taloudestamme. Hoitovelka näyttyy erityisesti erikoissairaanhoidon kysynnässä ja tilastojen valossa vuosi 2023 näyttäisi ylittävän vuoden 2019 käytön tason. Strategisten tavoitteiden näkökulmasta perustason palveluiden vahvistaminen tulee olemaan vaikeaa, koska hoitovelan purku edellyttää myös lisäpanostuksia samalla kun toiminnan rahoitus on alimitoitettua tarpeeseen nähden.

Max Lönnqvist, hyvinvointialuejohtaja

1.1.2 Hyvinvointialueen hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Aluevaltuusto

Puheenjohtaja Heikki Vestman Kok. + KD

1. varapuheenjohtaja Elin Blomqvist-Valtonen RKP

2. varapuheenjohtaja Anette Karlsson SDP 1.1. – 4.4.2023

2. varapuheenjohtaja Arja Isotalo SDP 5.4.2023 –

Suomen ruotsalainen kansanpuolue (RKP) 20 valtuutettua

Otto Andersson

Patrik Björkman

Elin Blomqvist-Valtonen

Bernhard Edgren

Charlotta Engblom

Christoffer Hällfors

Mikael Karlsson

Tom Liljestränd

Kaj Lindqvist

Bodil Lund

Hanna Lönnfors

Tove Munkberg

Mikaela Nylander

Marika Railila

Micaela Röman

Frida Sigfrids

Pamela Stenberg

Lotte-Marie Stenman

Tom Sundbäck

Pehr Sveholm

Kansallinen Kokoomus (Kok.) 13 valtuutettua

Nea Hjelt

Irmeli Hoffren

Riku Honkasalo

Arto Kujala

Satu Lindgren

Marja Manninen-Ollberg 1.1. – 19.9.2023

Jeanette Broman 20.9.2023 –

Silja Metsola

Mia Myllys

Pia Nurme

Tero Suominen

Nina Uski

Heikki Vestman

Jorma Wiitakorpi

Suomen Sosialidemokraattinen Puolue (SDP) 8 valtuutettua (31.12.2023)

Anna-Mari Eloranta

Tapani Eskola

Arja Isotalo

Jaakko Jalonen (aluevaltuusto 24.1.2023: ero myönnetty 1.1.2023 alkaen)

Johanna Aaltonen 25.1.2023 –

Anette Karlsson 1.1. – 12.4.2023

Marianne Korpi 1.1. – 12.4.2023 ja 17.8.2023 –

Jenna Perokorpi

Markus Pietikäinen 1.1. – 12.4.2023

Janne Turunen

Hannu Vihreäluoto

Perussuomalaiset (PS) 4 valtuutettua

Juho Jäppilä

Jenni Lastuvuori

Ilkka Luusua

Kevin Servin

Vihreä liitto (Vihr.) 4 valtuutettua

Lilli Kahri

Sanna Kivineva

Marketta Mattila

Pasi Siltakorpi

Suomen Keskusta (Kesk.) 3 valtuutettua

Kristian Forsman

Sanna Kurki

Matti Pirhonen

Itä-Uudenmaan hyvinvoinnin puolesta 2 valtuutettua (31.12.2023)

Annette Karlsson 2.5.2023 –

Marianne Korpi 2.5. – 16.8.2023

Markus Pietikäinen 2.5.2023 –

Liike Nyt (Liik.) 2 valtuutettua

Maria von Flittner

Roy Harkimo

Suomen Kristillisdemokraatit (KD) 2 valtuutettua

Jere Riikonen

Tiina Sinkkonen

Vasemmistoliitto (Vas.) 1 valtuutettu

Leo Kylätasku

Aluehallitus

Varsinaiset jäsenet

Puheenjohtaja Mikaela Nylander RKP
1. varapuheenjohtaja Riku Honkasalo Kok. + KD
2. varapuheenjohtaja Tapani Eskola SDP

Otto Andersson RKP 1.1. – 19.9.2023
Lotte-Marie Stenman 20.9.2023 –
Bernhard Edgren RKP
Kaj Lindqvist RKP
Marika Railila RKP
Patrik Björkman RKP
Arto Kujala Kok.+ KD
Marja Manninen-Ollberg Kok. + KD 1.1. – 19.9.2023
Nea Hjelt Kok. + KD 20.9.2023 –
Pia Nurme Kok. + KD
Jenna Perokorpi SDP
Leena Sorjonen SDP 7.6.2023 –
Marketta Mattila Vihr.
Kevin Servin PS
Kristian Forsman Kesk.

Henkilökohtaiset varajäsenet

Petra Lind RKP
Jere Riikonen Kok. + KD
Pertti Lohenoja SDP

Mikael Karlsson RKP

Jesse Mårtensson RKP
Fred Henriksson RKP
Frida Sigfrids RKP
Tove Munkberg RKP
Tuomo Repo Kok. + KD
Mia Myllys Kok. + KD 1.1. – 12.12.2023
Satu Lindgren 13.12.2023 –
Jeanette Broman Kok. + KD
Arja Isotalo SDP 1.1. – 6.6.2023

Lilli Kahri Vihr.
Matti Jäppilä PS
Heikki Junes Kesk.

Kansalliskielilautakunta

Varsinaiset jäsenet

Puheenjohtaja Tom Liljestränd
Varapuheenjohtaja Kjell Grönqvist

Sebastian Ekblom
Fred Henriksson
Petra Lind
Bodil Lund
Jeanette Broman

Anders Sélen
Jolanta Lundgren

Henkilökohtaiset varajäsenet

Roger Wide
Daniel Hannus 1.1. – 4.4.2023
Torbjörn Bergström 5.4.2023 –

Göran Wallen
Tobias Liljeström
Gia Mellin-Kranck
Sofia Antman
Linda Sundelin 1.1. – 4.4.2023
Mia Heijnsbroek-Wiren 5.4.2023 –
Jens Hannuksela
Anki Tallqvist 1.1. – 17.10.2023
Lotte Telakivi 14.11.2023 –

Kehittäminen ja yhteistyö -lautakunta

Varsinaiset jäsenet

Puheenjohtaja Lotte-Marie Stenman 1.1.–17.10.2023
Pamela Stenberg 18.10.2023 –
Varapuheenjohtaja Nea Hjelt 1.1. – 14.11.2023
Silja Metsola 15.11.2023 –

Abdirisak Ahmed
Charlotta Engblom, puheenjohtaja 18.10.2023 –
Benny Engård
Jyrki Loijas
Piia Malmberg
Nina Uski
Marianne Korpi 1.1. – 24.1.2023
Eila Kohonen 25.1.2023 –
Hannu Vihreäluoto
Mari Lotila
Ilkka Luusua
Mikko Nieminen

Henkilökohtaiset varajäsenet

Hanna Lönnfors 1.1. – 29.8.2023
Charlotta Savin 30.8.2023 –
Heljä Pulli

Markus Sjöholm
Laura Günsberg-Sandström
Tobias Karlsson
Petri Hakasaari
Ritva Tarvainen
Hilkka Knuuttila
Minna Tirkkonen 1.1. – 4.4.2023
Mirja Suhonen 5.4.2023 –
Tuomas Jakovesi
Hannu Hurtta
Esa Kantee
Mikael Söderström

Palveluiden järjestäminen -lautakunta

Varsinaiset jäsenet

Puheenjohtaja Micaela Röman
Varapuheenjohtaja Anna-Mari Eloranta 1.1. – 28.2.
ja 4.4.2023 –

Tove Munkberg
Hanna Lönnfors 1.3.2023-
Pamela Stenberg
Elin Andersson 5.4.2023-
Pehr Sveholm
Irmeli Hoffren
Juha Kittilä
Tero Suominen
Johanna Aaltonen –29.8.2023
Meri Lohenoja 30.8.2023-
Markus Pietikäinen
Juha Jokinen 25.1.2023-
Sanna Kivineva
Jarkko Haverinen
Esa Kantee 20.9.2023
Roy Harkimo

Henkilökohtaiset varajäsenet

Bodil Weckström
Riikka Lintukangas 1.1. – 24.1.2023
Sanna Tiivola 25.1.2023 –

Charlotta Savin –28.2.2023

Jonna Hinttaniemi –4.4.2023

Stefan Andersin
Katri Kakkuri
Jani Asumaa
Jari Ilkka
Meri Lohenoja
Sirpa Kurki 19.9.2023-
Jan Nyström -24.1.2023

Tanja Lehtikuusi
Janne Immonen –19.9.2023

Olli Kykkänen

Tarkastuslautakunta

Varsinaiset jäsenet

Puheenjohtaja Silja Metsola 1.1. – 12.12.2023
Puheenjohtaja Mia Myllys 13.12.2023 –
Varapuheenjohtaja Jaakko Jalonen
(aluevaltuusto 24.1.2023: ero myönnetty 1.1.2023 alkaen)
Varapuheenjohtaja Anna-Mari Eloranta 25.1. – 6.6.2023
Varapuheenjohtaja Johanna Aaltonen 7.6.2023 –

Hannu Ollikainen
Petra Paakkanen
Johan Söderberg
Ari Oksanen
Tiina Sinkkonen
Eila Kohonen 1.1. – 28.2.2023
Minna Tirkkonen 1.3.2023 –
Marko Piirainen
Timo Raivio
Ilkka Sillanpää
Sonja Hällfors
Johanna Knoop 1.1. – 19.9.2023
Sandra Riipi 20.9.2023 –

Henkilökohtaiset varajäsenet

Kari Jahnsson
Björn Sundqvist
Martin Segerstråle
Malin Havila
Tero Aaltonen
Hannele Luukkainen
Pirkko Parjanen
Auli Lehto-Tähtinen
Mikko Valtonen
Harri Lehtonen
Kari Pauloaho
Lenita Niemelä
Sandra Riipi 1.1. – 29.8.2023
Daniela Westphal 30.8.2023 –

Varautuminen ja turvallisuus -lautakunta

Varsinaiset jäsenet

Puheenjohtaja Satu Lindgren
Varapuheenjohtaja Christer Andersson

Pia Baumgartner
Mikael Karlsson
Helene Liljeström

Tuomo Repo
Tom Sundbäck
Jere Riikonen
Janne Turunen
Jenni Hovilehto
Lennu Sajomaa

Nina Pauloaho
Roosa Lehtimäki

Henkilökohtaiset varajäsenet

Pamela Weckman
Mikael Ahlfors 1.1. – 19.9.2023
Markus Sjöholm 20.9.2023 –

Sharie Sveholm
Oscar Lökfors
Elin Andersson 1.1. – 2.5.2023
Jonna Hinttaniemi 3.5.2023 –
Erkki Naumanen
Christoffer Hällfors
Antti Skogster
Petri Hosiaisluoma
Jari Oksanen
Kirsi Toivola 1.1. – 19.9.2023
Sari Kuuppo 20.9.2023 –
Anne Penninkangas
Marika Hyväri

Yksilöasioiden jaosto

Varsinaiset jäsenet

Puheenjohtaja Tove Munkberg
Varapuheenjohtaja Tero Suominen

Ben Grundström
Mia Myllys 1.1. – 12.12.2023
Tiina Sinkkonen 13.12.2023 –
Suvi Vuoksenranta

Eva Kuntsi
Ilkka Luusua

Henkilökohtaiset varajäsenet

Stina Lindgård
Jari Ilkka

Stefan Sandström
Kia Lindström

Seija Haataja 1.1. – 4.4.2023
Hilkka Knuuttila 5.4.2023 –
Riitta Ahola
Matti Jäppilä

Esittelijät

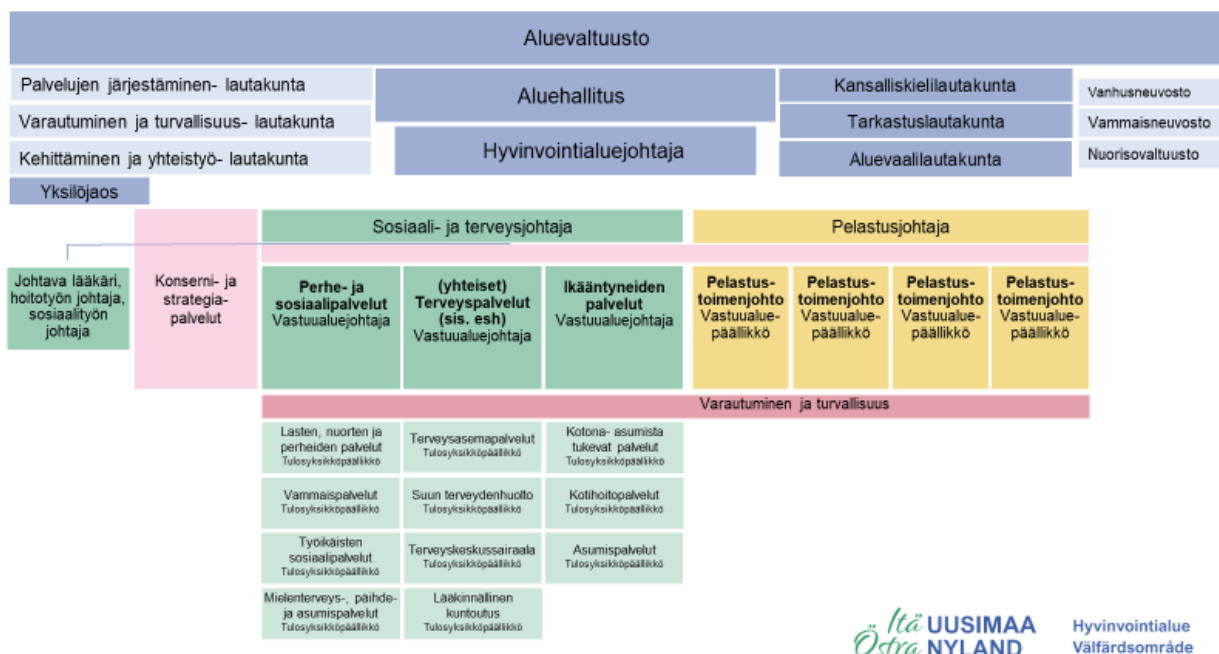
Hyvinvointialuejohtaja Max Lönnqvist
Hallintojohtaja Camilla Söderström
Kehittämisjohtaja Katja Blomberg
Sosiaali- ja terveysjohtaja Annika Immonen
Pelastusjohtaja Peter Johansson

Tilivelvolliset (31.12.2023)

Aluevaltuusto nimeää tilivelvolliset kokouksessaan 18.06.2024.

Hyvinvointialueen organisaatio 1.1.2023 alkaen

Hyvinvointialueen organisaatiomalli ja johtamisjärjestelmä hyväksyttiin aluevaltuustossa 14.6.2022.

1.1.3 Olennaiset muutokset hyvinvointialueen toiminnassa ja taloudessa

Vuosi 2023 on merkinnyt niin pelastus- kuin sosiaali- ja terveystoimelle toimimista hyvinvointialueella uudessa toimintaympäristössä. Toiminta uudessa organisaatiossa on haastanut, mutta samalla luonut uusia mahdollisuuksia.

E erityisesti sosiaali- ja terveystoimen palveluille sekä toimialan taloudelle on aiheutunut merkittäviä muutoksia, jotka ovat vaikuttaneet laajasti palveluiden järjestämiseen, saatavuuteen ja laatuun. Nämä muutokset ovat heijastaneet pyrkimyksiä vastata kasvaviin haasteisiin, kuten väestön ikääntymiseen, henkilöstöpulaan ja taloudellisiin paineisiin. Uudistuksen myötä palveluiden koordinointi ja integraatio ovat vahvistuneet, mikä on edistänyt eri palvelumuotojen, kuten terveydenhuollon ja sosiaalipalveluiden, saumatonta yhteistyötä. Hoitajamitoitusta ja hoitotakuuta koskevat lakimuutokset ovat asettaneet uusia vaatimuksia palveluiden laadulle ja saatavuudelle. Hoitajamitoituksen tiukentaminen on varmistanut riittävän henkilökunnan saatavuuden hoivapalveluissa, kun taas hoitotakuu on lyhentänyt odotusaikojaa terveystoimissa. Nämä muutokset ovat edellyttäneet lisähenkilöstön palkkaamista ja prosessien tehostamista, mikä on vaikuttanut merkittävästi talousarvioihin ja henkilöstöhallintaan.

Kasvaneet palvelukustannukset ja henkilöstömenot vaikuttivat merkittävästi sosiaali- ja terveyssektorin talouteen. Painopiste siirtyi osittain ennaltaehkäiseviin palveluihin ja kustannustehokaiden hoitomuotojen, kuten digitaalisten palveluiden, kehittämiseen. Erikoissairaanhoidon osuus terveydenhuollosta on kuitenkin edelleen liian suuri. Taloudellinen liikkumavara on perusterveydenhuollossa liian kapea. Palveluiden painopistettä pyrittiin siirtämään ennaltaehkäiseviin ja varhaisiin interventioihin, mikä nähtiin kestävästä ratkaisuna terveydenhuollon kustannusten kasvun hillitsemiseksi. Tämä sisälsi panostuksia mielenterveys- ja päihdepalveluihin, terveyden edistämiseen ja sairauksien ennaltaehkäisyyn.

Digitaalisten sote-palveluiden kehittäminen ja laajentaminen olivat keskeisiä vuoden aikana. Digitaalisten neuvonta- ja hoitopalveluiden, etävastaanottojen ja terveysteknologian käyttöönotto on parantanut palveluiden saavutettavuutta ja tehokkuutta.

Vuosi 2023 oli sosiaali- ja terveyssektorilla siirtymän ja uudistuksen aikaa, jossa painotettiin palvelujen laadun parantamista, taloudellisten resurssien tehokasta käyttöä ja henkilöstön hyvinvoinnin tukemista. Nämä muutokset asettivat perustan tulevaisuuden kestäväälle ja saavutettavalle sosiaali- ja terveyspalvelujärjestelmälle.

Yleinen kustannustason nousu on vaikuttanut suoraan pelastustoimen toimintaedellytyksiin. Kasvavien kustannusten rinnalla pelastustoimi on kuitenkin tunnistanut henkilöstön työhyvinvoinnin merkityksen. On ymmärretty, että aktiivinen panostus työhyvinvointiin houkuttelee uusia osaajia ja lisää olemassa olevan henkilöstön pitovoimaa. Tämä on tarkoittanut investointeja työympäristön parantamiseen, koulutusmahdollisuuksien lisäämiseen sekä työn ja vapaa-ajan tasapainon tukemiseen. Näillä toimenpiteillä on pyritty luomaan houkutteleva ja kannustava työympäristö, joka tukee henkilöstön ammatillista kehitystä ja henkilökohtaista hyvinvointia.

Näiden muutosten myötä pelastustoimen toimiala on pyrkinyt varmistamaan, että se voi jatkosakin tarjota korkeatasoisia palveluita ja suojella yhteisöä tehokkaasti. Panostus henkilöstön työhyvinvointiin on nähty strategisena investointina, joka ei ainoastaan edistä työntekijöiden pysyvyyttä ja houkuttele uusia kykyjä, vaan myös parantaa palvelun laatua ja vastuullisuutta.

Vuosi 2023 on osoittanut, että pelastustoimen toimialan kyky mukautua muuttuviin taloudellisiin ja toiminnallisiin olosuhteisiin on kriittinen. Siirtyminen hyvinvointialueelle ja vastaavat muutokset ovat vaatineet joustavuutta ja innovatiivisuutta, mutta ovat myös tarjonneet mahdollisuuksia uudistaa ja parantaa toimintaa. Tulevaisuudessa pelastustoimen on jatkettava näiden haasteiden kohtaamista, keskittyen samalla henkilöstön työhyvinvointiin ja palveluiden jatkuvaan kehittämiseen.

Hyvinvointialueen talousarvion toimintatuotot ja -kulut vuodelle 2023 koostettiin seitsemän kunnan ja kahden kuntayhtymän antamien tietojen pohjalta. Aluevaltuusto hyväksyi 12.12.2023 § 133 ulkoisiin toimintakuluihin 10,5 miljoonan euron määrärahalisäyksen, valtion rahoitukseen 12,8 miljoonan euron korotuksen sekä rahoitustuottoihin ja -kuluihin 0,7 miljoonan euron korotuksen.

Toimintatuotot ylittivät talousarvion 5,2 miljoonalla eurolla. Konserni- ja strategiapalveluissa kirjattiin tukiin ja avustuksiin 3,2 miljoonaa euroa budjetoitua enemmän. Pelastustoimen toimintatuottojen määräraha-alitus oli maltillinen 0,4 miljoonaa euroa. Sosiaali- ja terveystoimen myyntituotot alittivat talousarvion 1,3 miljoonalla eurolla, mutta vastaavasti maksutuotot ylittivät talousarvion 3,8 miljoonalla eurolla.

Toimintakulut ylittivät muutetun talousarvion 15,1 miljoonalla eurolla. Konserni- ja strategiapalveluissa määrärahaylitys muutettuun talousarvioon verrattuna oli 1,9 miljoonaa euroa.

Pelastustoimen toimintakulut toteutuivat 0,8 miljoonaa euroa muutettua talousarviota pienempinä. Sosiaali- ja terveystoimen toimintakulut ylittivät muutetun talousarvion 14,3 miljoonalla eurolla. Henkilöstökulut toteutuivat sosiaali- ja terveystoimessa 5 miljoonaa euroa budjetoitua alhaisemmalla tasolla. Asiakaspalveluostojen ylitys oli 15,2 miljoonaa ja työvoiman vuokrauksen 9 miljoonaa euroa muutettuun talousarvioon verrattuna – talousarviomuutosta kyseisiin eriin kohdennettiin lisäksi 9,2 miljoonan euron edestä.

Vuodelle 2023 budjetoitu valtion rahoitus 362,7 miljoonaa euroa perustui valtiovarainministeriön 19.9.2022 julkaisemiin rahoituslaskelmiin. Valtiovarainministeriö julkaisi 10.10.2023 päivitetty laskelmat hyvinvointialueiden vuoden 2023 rahoitusta korjaavasta kertakorvauksesta, jota myötä talousarvioon tehtiin 12,8 miljoonan euron määräraha korotus. Joulukuun rahoitusta pienennettiin 0,1 miljoonaa euroa 24.11.2023 tehdyllä päätöksellä, koska iäkkäiden henkilöiden ympärivuorokautisen palveluasumisen 0,7 henkilön mitoitus astuu voimaan vasta 1.1.2028.

Rahoitustuottoihin tehtiin 0,7 miljoonan euron määräraha korotus, koska kassavarat kerryttivät korkotuottoja, joita ei talousarviossa ollut huomioitu.

Alkuperäisessä talousarviossa tilikauden alijäämä oli 27,5 miljoonaa euroa. Hyväksytyjen talousarviomuutoksien jälkeen tilikauden alijäämä päättyi 24,5 miljoonaan euroon. HUS-yhtymän käyttöön perustuva laskutus toteutui 3,8 miljoonaa euroa hyväksytyä kehystä suurempana, jonka lisäksi yhtymän alijäämistä kirjattiin 7,1 miljoonan euron suuruinen pakollinen varaus. Tilinpäätöksessä tilikauden alijäämäksi muodostui 34,6 miljoonaa euroa.

Investointien toteutuminen jäi suunniteltua 8,9 miljoonaa euroa alhaisemmalle tasolle ollen 1,3 miljoonaa euroa, joten lainanottovaltuuden käytölle ei nähty tarvetta vielä tilikaudella 2023.

1.1.4 Hyvinvointialueen henkilöstö

31.12.2023 tilanteen mukaan Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen henkilöstömäärä oli 2 661. Heistä suurin osa, 2 153 henkilöä, työskentelee sosiaali- ja terveystoimen toimialalla. Konserni- ja strategiapalveluissa työskentelee 223 ja pelastustoimessa 285 henkilöä.

Henkilöstön lukumäärä 31.12.	Vakinaiset		Määräaikaiset		Yhteensä		Muutos 2023 vs. 2022	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022	Määrä	%
Konserni- ja strategiapalvelut	186	7	37	9	223	16	207	1294 %
Pelastustoimi	183	0	102	0	285	0	285	-
Perhe- ja sosiaalipalvelut	603	0	152	0	755	0	755	-
Ikääntyneiden palvelut	661	0	197	0	858	0	858	-
Yhteiset terveyspalvelut	430	0	105	0	535	0	535	-
Sosiaali- ja terveystoimen johto	5	0	0	0	5	0	5	-
Yhteensä	2 068	7	593	9	2 661	16	2 645	16531 %

Vakituisen henkilöstön lähtövaihtuvuus oli 10,2 %. Luku sisältää myös ne sisäiset siirtymät, joissa henkilö haki uutta tehtävää tai virkaa Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen sisällä. Alkaneita vakituisia palvelussuhteita oli 2 743 kappaletta ja päätyneitä 293. Vaihtuvuus on ollut suurinta nuorimmassa, eli alle 30-vuotiaiden ikäryhmässä.

Vuonna 2023 julkaistiin kaikkiaan 785 rekrytointi-ilmoitusta. Eniten Itä-Uudenmaan hyvinvointialueelle rekrytoitiin lähihoitajia (198 kpl), sairaanhoitajia (128 kpl) sekä ohjaajia (282 kpl). Yhdessä nämä nimikkeet muodostivat noin 80 % kaikista vuoden 2023 rekrytoinneista.

Henkilöstön saatavuus oli merkittävä haaste koko vuoden ajan, mikä johti ostopalvelujen laajamittaiseen käyttöön sosiaali- ja terveystoimessa. Tämä tarkoitti sitä, että osa palveluista jouduttiin hankkimaan ulkopuolisilta palveluntarjoajilta alueen omien resurssien ollessa riittämättömiä vastaamaan kysyntään. Vaikka ostopalvelujen käyttö oli välttämätöntä palvelujen jatkuvuuden turvaamiseksi, se myös lisäsi kustannuspaineita ja asetti taloudellisia haasteita hyvinvointialueen budjetille. On jouduttu ostamaan sekä lääkäreitä että hoitohenkilökuntaa. Pelastustoimessa erityisesti palomiesten saatavuudessa on valtakunnallisesti suuria haasteita, koska koulutusmäärät eivät riitä korvaamaan alalta poistumista.

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen työterveyshuollon kustannukset jakautuivat tavoitellulla tavalla siten, että lakisääteisen työterveyshuollon (KL 1) osuus oli 54 % ja vapaaehtoisen työterveyshuollon (KL 2) osuus oli 46 %. Työterveyshuoltoon käytettiin kaikkiaan 1 398 493 €, eli 527 euroa per henkilö. Summaan sisältyvät myös ensiapukoulutukset, työyhteisövalmennukset sekä työyhteisöjen konsultoinneista ja influenssarokotuksista aiheutuneet kustannukset (yht. 31 117 euroa), joista laadittiin erilliset sopimukset. Ilman erillissopimuksia työterveyshuollon kustannukset olivat 1 367 376 euroa, eli 478 euroa per henkilö.

Kesällä 2023 toteutettiin hyvinvointialueen ensimmäinen työhyvinvointikysely. Se toteutettiin Kevan kyselytyökalulla. Kyselyyn vastasi noin 56 % henkilöstöstä. Vastaaajista noin 74 % suosittelisi Itä-Uudenmaan hyvinvointialuetta työpaikkana. Yhtenäisen identiteetin muodostaminen on kuitenkin vielä kesken, eivätkä aivan kaikki koe vielä olevansa osa yhteistä organisaatiokulttuuria. Toteutuneesta organisaatiouudistuksesta huolimatta vastaajat kokivat, että yksiköiden tavoitteet ja keskeisimmät työtehtävät ovat selvillä. Koettiin, että työ tarjoaa mahdollisuuden ammatilliseen kehittymiseen ja omia tietoja sekä taitoja voi käyttää monipuolisesti. Työn tekemiselle ei kuitenkaan ollut riittävästi aikaa. Tulosten mukaan esihenkilötyössä on onnistuttu, sillä erittäin moni vastaaja koki, että ilmapiiri esihenkilön kanssa on, ja esihenkilötyö koettiin puolueettomaksi. Organisaation kokonaisjohtaminen sen sijaan sai vastaajilta heikoimmat arviot.

Maksettujen palkkojen summa oli 106,6 milj. euroa.

1.1.5 Ympäristöasiat

Hyvinvointialueen ensimmäisenä toimintavuonna sellaisia ympäristökysymyksiä ei ole tunnistettu, jotka vaikuttavat olennaisesti hyvinvointialueen taloudelliseen tulokseen tai toiminnan kehittymiseen. Vuonna 2024 käynnistettävässä vastuullisuustyössä tullaan ottamaan lähemmin kantaa myös ympäristövastuuseen osana hyvinvointialueen kestäväää toimintaa.

1.1.6 Muut ei-taloudelliset asiat

Vastuullisuus määritellään hyvinvointialueen strategiassa yhdeksi viidestä hyvinvointialueen arvosta. Toimintamme on niin taloudellisesti kuin sosiaalisesti ja ekologisesti vastuullista. Edellyttämme vastuullisuutta myös kumppaneiltamme.

Harmaan talouden riski on tunnistettu, mutta hyvinvointialueen riskienhallintaprosessi on vielä työn alla. Riskien tunnistaminen, arviointi ja riskeihin vastaaminen ei ole vielä systemaattista, kattavaa ja dokumentoitua.

Hyvinvointialueella on laadittu ohjeet vieraanvaraisuudesta, eduista ja lahjoista. Ohjeilla selvennetään, missä tilanteissa ja minkälaisia ulkopuolisten tarjoamia etuja hyvinvointialueen henkilöstö voi ottaa vastaan. Lisäksi ohjeilla tarkennetaan edustamiseen liittyviä sääntöjä. Ohjetta sovelletaan yhtä lailla hyvinvointialueen koko henkilöstöön eli viranhaltijoihin, työntekijöihin ja luottamushenkilöihin.

1.1.7 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Talousnäkymät Suomessa

Kansainvälinen valuuttarahasto (IMF) julkaisi lausunnon Suomen taloudesta tammikuussa 2024. Lausunnossa arvioitiin Suomen talouden toipuneen nopeasti koronapandemiasta, mutta Venäjän hyökkäys Ukrainaan ja sitä seurannut nopea inflaatio sekä korkojen nousu heikensivät talouden näkymiä vaimentaen kulutusta ja investointeja. Vuonna 2024 talouden odotetaan kuitenkin elpyvän maltillisesti kotitalouksien ostovoiman vahvistumisen ja rahoitusolojen kevenemisen myötä. Talouskasvun ennustetaan olevan 0,5 prosenttia. Inflaation arvioidaan pysyvän alle 2 prosentin koko vuoden ajan. Työmarkkinat säilyvät suhteellisen vahvoina, vaikka työttömyys saattaa kasvaa rakennussektorin työpaikkojen vähentyessä. Keskipitkällä aikavälillä talouskasvun odotetaan paranevan noin 1,5 prosenttiin investointien ja työllisyyden kasvaessa työmarkkinauudistusten tukemana.

Julkisen talouden alijäämä on kasvanut 2,5 prosenttiin suhteessa bruttokansantuotteeseen (BKT) vuonna 2023. Maan hallitus on asettanut alijäämän vähentämisen tavoitteeksi, johon pääseminen vaatii kuitenkin vahvempia politiikkatoimia. Julkista taloutta on suunniteltu vakautettavaksi noin 0,25 prosentilla suhteessa BKT:hen vuonna 2024 ja tämän jälkeen 0,5 prosentilla

vuodessa. Julkisen talouden tasapaino on tavoitteena saavuttaa vuoteen 2028 mennessä. Tämä auttaisi vähentämään julkista velkaa ja kasvattaisi puskureita tulevaisuuden menojen varalle. Julkisia menoja on vähennettävä ja valtion tuloja kasvatettava. Työllisyyden ja tuottavuuden parantaminen on keskeistä talouskasvun kannalta, ja IMF suhtautuu myönteisesti suunnitelmiin työllisyyden lisäämiseksi sosiaaliturvauudistuksilla sekä työhön kohdistuvien verojen ja veronluontoisten maksujen kokonaismäärän pienentämisellä. Suomen rahoitusjärjestelmän kriisinkestävyyttä kiitetään, mutta samalla tunnustetaan haavoittuvuuksia, kuten alttius vakaville likviditeettisokeille.

Suomen Pankin ennuste vuosille 2023 – 2026 osoittaa taantumaa, jossa talouskehitys pysyy heikkona vielä ensi vuonna. Talouden odotetaan elpyvän vuoden 2024 lopulla. Taantumun syitä ovat muun muassa Suomen haasteellinen ulkoinen toimintaympäristö ja aiemmin syksyllä heikentyneet suhdannenäkymät. Positiivisena kehityksenä inflaatio on kuitenkin hidastunut ja kotitalouksien ostovoima vahvistunut. Bruttokansantuote supistuu 0,5 % vuonna 2023 ja 0,2 % vuonna 2024, jonka jälkeen kasvun odotetaan palautuvan lähelle pitkän aikavälin keskimääräistä tasoa kasvaen 1,5 % vuonna 2025 ja 1,3 % vuonna 2026.

Talouskasvun heikkous on laaja-alaista, ja esimerkiksi korkeammat korot ovat saaneet kotitaloudet säästämään enemmän. Talouden elpymistä jarruttavat myös investointien supistuminen ja erityisesti asuntorakentamisen vähäisyys. Työttömyysasteen odotetaan nousevan tilapäisesti heikon suhdannetilanteen vuoksi. Toisaalta inflaation hidastuessa kotitalouksien ostovoiman paranemisen odotetaan piristävän kulutusta ja edistävän talouden hidasta elpymistä. Lisäksi korkojen odotetaan laskevan ja vientimarkkinoiden kasvun toipuvan, mikä tukee talouskasvua vuoden 2024 loppupuolelta alkaen.

Julkisen talouden alijäämän odotetaan syvenevän ja velkaantumisen jatkuvan lähivuosina, jolloin julkisen velkasuhteen ennustetaan ylittävän 80 % vuonna 2026. Suomen Pankki arvioi julkisen talouden kestävyysvajeeksi 4,5 % BKT:sta, mikä korostaa kestävä ja pitkäjänteisen talouspolitiikan merkitystä. Suomen talouskasvun haasteita tulevina vuosina ovat muun muassa työikäisen väestön väheneminen, tuottavuuskehityksen heikkous ja koulutustason nousun pysähtyminen. Talouden kokonaistyöpanoksen lisäämiseksi tarvitaan uusia toimia, ja panostaminen laadukkaaseen koulutukseen on keskeistä innovoinnin ja uuden teknologian hyödyntämisen kannalta.

Valtiovarainministeriö ennustaa BKT-kasvun olevan vuonna 2024 0,7 prosenttia, 2 prosenttia vuonna 2025 ja 1,6 prosenttia vuonna 2026. Työllisyystilanne heikkenee lievästi vuonna 2024, mutta kääntyy kasvuun vuodesta 2025 lähtien, saavuttaen lähes 75 prosentin työllisyysasteen 15–64-vuotiaiden ikäryhmässä vuonna 2026, jolloin työttömyysaste on 6,6 prosenttia. Julkisyhteisöjen taloudellinen tilanne heijastaa talouden haasteita, kun alijäämä laajenee 2,5 prosentista BKT:stä vuonna 2023 3,5 prosenttiin vuonna 2024. Tämä johtuu heikosta talous- ja työllisyyskasvusta sekä verotulojen hitaasta kasvusta. Julkisyhteisöjen alijäämä paranee ennustejakson loppua kohti noin 3,0 prosenttiin suhteessa BKT:hen, kun hallituksen sopeutustoimet alkavat vaikuttaa ja talous sekä työllisyys kasvavat. Kuitenkin valtionhallinnon ja paikallishallinnon alijäämät pysyvät suurina koko ennustejakson ajan, eikä velkasuhde näytä kääntyvän laskuun tulevaisuudessa nykyisen talouskehityksen valossa.

Hyvinvointialueiden rahoitus

Hyvinvointialueilla ei ole verotusoikeutta. Valtion rahoitus jaetaan hyvinvointialueille laskennallisten sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtävien palvelutarvetta ja olosuhdetekijöitä kuvaavien tekijöiden perusteella, joita ovat mm. hyvinvointialueiden asukasmäärä, sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarvetta kuvaavat tekijät, alueellisia olosuhteita kuvaavat tekijät, kaksikielisyys, vieraskielisyys, saamenkielisyys, asukastiheys ja saaristoisuus. Lisäksi osa rahoituksesta määräytyy hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kriteerin perusteella. Pelastustoimen rahoitukseen vaikuttavat lisäksi alueelliset riskitekijät. Hyvinvointialueiden rahoituksella tulee saada järjestettyä perustuslain edellyttämällä tavalla riittävät sosiaali- ja terveysterveyst. Rahoituksen käytöstä hyvinvointialueet saavat päättää itsenäisesti.

Hyvinvointialueiden suurimpana rahoituskriteerinä on THL:n tutkimukseen perustuva sosiaali- ja terveydenhuollon sote-palvelutarvekerroin, jonka perusteella määräytyy noin 80 prosenttia yleiskatteisesta rahoituksesta. THL:n laskeman palvelutarvekertoimen mukaan Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelutarve vuonna 2021 oli alle maan keskiarvon eli 0,9123 (koko maa 1,0000).

Hyvinvointialueiden rahoituksen turvaaminen tulee olemaan haasteellista julkisen talouden velkaantumisen myötä samalla, kun väestö ikääntyy ja palvelutarve kasvaa. Hallitusohjelmassa on linjattu hyvinvointialueiden kustannusten kasvun hillitseminen 1,4 miljardilla vuoteen 2027 mennessä, vaikka jo nyt muihin Pohjoismaihin verrattuna Suomi on käyttänyt vähemmän rahaa terveydenhuoltoon asukasta kohden.

Henkilöstön riittävyys

Sote-toimialan työvoima- ja palvelutarpeen arvioidaan tulevaisuudessa kasvavan. Väestö ikääntyy, millä on vaikutuksia työvoimapulaan sekä julkisen sektorin työntekijöiden eläköitymisen että ikääntyneiden palvelutarpeen kasvun kautta. Vaikka hallitusohjelmassa on lykätty vuoden 2028 alkuun ikääntyneiden palveluiden 0,7:n henkilöstömitoitusta asukasta kohti, nykyinen henkilöstömitoitus 0,65 pysyy voimassa hallituskauden ajan.

Sosiaali- ja terveysterveystalujen ala työllisti noin 420 000 henkilöä vuonna 2021 Työ- ja elinkeinoministeriön toimialaraportin mukaan. Yksityinen sektori on merkittävä työllistäjä noin 88 000 työntekijällään. Vuoteen 2007 verrattuna toimiala työllistää nykyisellään jo yli 70 000 ihmistä enemmän.

Koronapandemia kasvatti sote-palvelualan työmäärää ja lykkäsi hoivaan pääsyä. Hoitovelkantilanteen pahentuminen on entisestään lisännyt työvoimapulasta kärsivän alan työn kuormittavuutta. Lisäksi alanvaihtajat ovat vähentäneet hoiva-alalla työskentelevien määrää. Sote-alan työn kuormittavuuden arvioidaan jatkuvan vielä pitkään.

Alan työolojen ja vetovoiman parantaminen on tulevaisuudessa ensiarvoisen tärkeää. Työntekijän luotettavuudella ja vastuullisuudella sekä työilmapiirillä ja johtamiskulttuurilla tulee olemaan entistä suurempi merkitys työvoiman houkuttelemiseksi. Lisäksi merkityksellinen työ, työaikojen ennustettavuus ja joustavuus sekä urakehitysmahdollisuudet vaikuttavat työnantajan houkuttelevuuteen kilpailukykyisen palkkatason ohella.

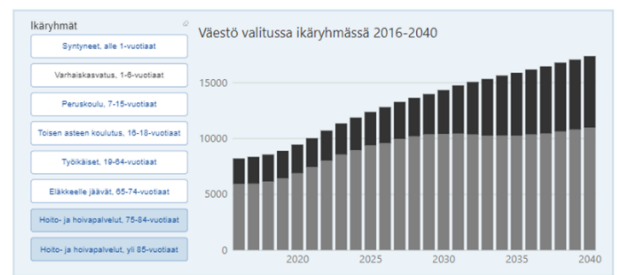
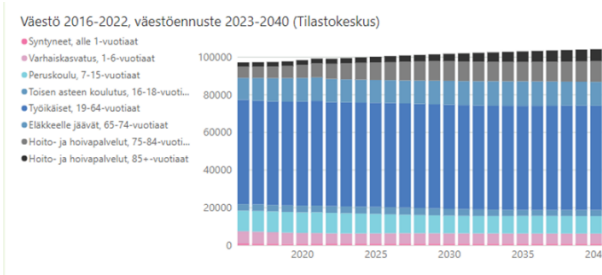
Työvoiman saatavuuteen voidaan vaikuttaa pidemmällä aikavälillä lisäämällä koulutuspaikkoja niin lääketieteelliseen koulutukseen kuin hoivatyöhönkin - erityisesti lähihoitajia ja sosionomeja tarvitaan lisää. Koulutuspaikkojen lisäämisen ohella alan vetovoiman parantamiseksi tulee tehdä johdonmukaisesti työtä, että koulutuspaikkoihin saadaan hakijoita.

Työvoiman käytön uudelleen suuntaamisella arvioidaan olevan potentiaalia helpottaa toimialan työvoimapulaa. Korkeammin koulutetun sote-henkilöstön on toki oltava oikeassa suhteessa työtehtävien vaatimuksiin nähden, mutta esimerkiksi henkilömitoitusta laskettaessa voitaisiin käyttää apuna myös muuta hoivatyöhön soveltuvaa henkilöstöä helpottamaan alan työvoimapulaa.

Työperäisen maahanmuuton lisääminen ja kansainvälinen rekrytointi voivat osaltaan helpottaa pulaa hoiva-avustajista, sairaanhoitajista ja lähihoitajista. Kielitaitovaatimusten uudelleenarviointi on keskeistä, että työvoimaa saadaan hyödynnettyä mahdollisimman tehokkaasti.

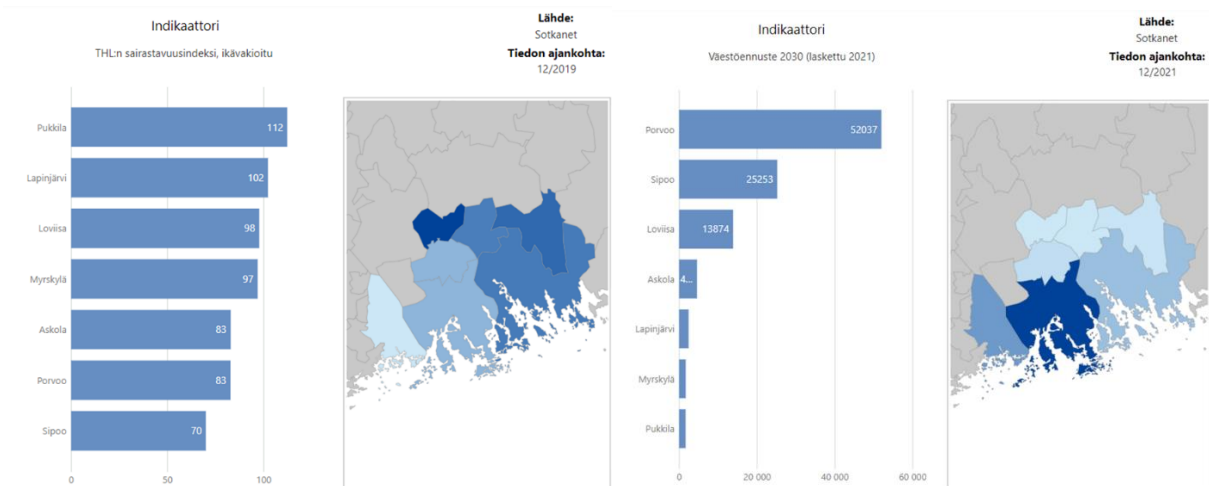
Itä-Uudenmaan väestönkehitys, sairastavuus ja kustannukset

Itä-Uudenmaan alueen väestön ennakoitaan kasvavan vuoden 2040 loppuun mennessä yli 106 000 asukkaan eli 7,1 %:lla vuodesta 2016. Hyvinvointialueen väestö kasvaa ainoastaan Porvoossa ja Sipoossa. Kaikissa muissa kunnissa väestön määrä laskee ja väestö ikääntyy. Työikäisen väestön ennustetaan kasvavan ainoastaan Sipoossa. Väestöennusteen mukaan väestönkasvu koko hyvinvointialueella keskittyy erityisesti vanhimpiin ikäluokkiin eli yli 75-vuotiaisiin, jonka ikäluokan ennustetaan yli kaksinkertaistuvan vuoden 2040 loppuun mennessä. Ikäihmisten määrän kasvu lisää palvelutarvetta ja sitä myötä myös palveluiden tuottamisen kustannukset tulevat kasvamaan merkittävästi, ellei samanaikaisesti löydetä kustannuskasvua hillitseviä vaihtoehtoisia tapoja tuottaa palveluita. Väestön ikääntyminen saattaa aiheuttaa haasteita myös digipalveluiden käytön laajentamiselle.

Visualisointi: Kuntamaisema

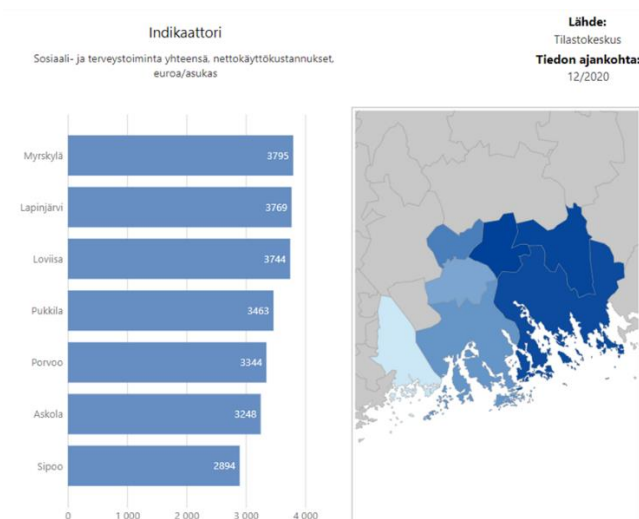
THL:n sairastavuusindeksi kuvaa suomalaisten kuntien ja alueiden väestön sairastavuutta suhteessa koko maan tasoon. Indeksien arvo on sitä suurempi, mitä yleisempää sairastavuus alueella on. Koko maassa sairastavuusindeksi on 100. Indeksissä on otettu huomioon seitsemän eri sairausryhmää ja neljä eri painotusnäkökulmaa. (Lähde: THL)

Visualisointi: Kuntamaisema

Sairastavuusindeksillä tarkasteltuna Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen terveimmät asukkaat asuvat Sipoossa ja Porvoossa, jotka väestötilastojen perusteella ovat myös alueen väkirikkaimmat kunnat. Sairastavuusindeksin perusteella voidaan tehdä päätelmiä ja ennusteita mm. väestön työkyvyttömyyden, elämänlaadun ja hyvinvointialueen kustannuskehityksen osalta.

Vuonna 2020 sosiaali- ja terveystoimen kustannukset olivat Tilastokeskuksen mukaan keskimäärin 3 622 euroa asukasta kohden. Erikoissairaanhoidon käyttöön käytettiin asukasta kohden 1 327 euroa eli 37 % ja perusterveydenhuoltoon 668 euroa eli 18 % kokonaiskustannuksista.

Visualisointi: Kuntamaisema

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueella sote-kustannuksissa jäätiin alle maan keskiarvon Sipoossa, Askolassa, Porvoossa ja Pukkilassa.

Hallitusohjelma ja lainsäädäntö

Hallitusohjelma painottaa ennaltaehkäiseviä palveluita ja palvelurakenteen uudistamista kohti varhaisempaa tukea. Keskeisiä teemoja ovat mielenterveyspalveluiden saatavuus, kiireettömään hoitoon pääsy, hoitotakuun toteutuminen sekä yksityisen sektorin rooli palvelujen parantamisessa. Merkittäviä muutoksia hyvinvointialueille ovat muun muassa perusterveydenhuollon hoitonojien purkaminen uuden Kela-korvausmallin avulla, palvelusetelin ja maksusitoumusten käyttöönotto, ellei palvelua ole saatavilla hoitotakuuajan sisällä, sekä vammaispalveluissa henkilökohtaisen budjetoinnin käyttöönotto.

Hallitusohjelmaan liittyy useita lainsäädännön päivityksiä, kuten lastensuojelun, vammaispalvelulain ja terveydenhuoltolain muutokset. Hyvinvointialueiden toimintaan liittyviä lakimuutoksia toteutetaan niiden vahvistamisen jälkeen. Sidosyksikköä koskevan sääntelyn tiukennukset, jotka koskevat in-house -yksiköissä toteutettavia tukipalveluja, ateria-, siivous-, taloushallinto- ja ICT-palveluita, koskevat myös Itä-Uudenmaan hyvinvointialuetta.

Aiemmin päätetyn lainsäädännön soveltamisaikatauluja on viivästytetty tai lainsäädäntöön on tehty merkittäviä muutoksia. Uusi vammaispalvelulaki astuu voimaan 1.10.2024 vaikutusten arvioinnin jälkeen, ikäihmisten palveluissa nykyinen henkilöstömitoitus 0,65 pysyy voimassa hallituskauden ajan ja henkilöstömitoitus 0,7 astuu voimaan vasta 1.1.2028, kiireettömään hoitoon pääsystä seitsemässä päivässä luovutaan, mutta 14 päivää pysyy aikaisemman linjauksen ja aikataulun mukaan ennallaan.

Hallitusohjelmassa näkyy hyvinvointialueiden viesti siitä, että hyvinvointialueet tarvitsevat työrauhan.

Digitalisaatio

Suomen kaltaisessa maassa, jossa väestö ikääntyy ja palveluiden tarve kasvaa, hyvinvointialueiden on ensiarvoisen tärkeää soveltaa teknologiaa ja digitaalisia ratkaisuja terveys- ja hyvinvointipalveluissa parantaakseen niiden tehokkuutta, saatavuutta ja asiakaskokemusta.

Sähköiset ratkaisut, kuten e-reseptit, sähköiset ajanvaraukset ja virtuaalivastaanotot, tekevät palveluiden käytöstä helpompaa sekä asukkaille että ammattilaisille. Hyvinvointialueilla digitalisaation avulla voidaan kerätä ja analysoida suuria tietomääriä, jotka voivat auttaa parantamaan palvelun laatua ja tehokkuutta. Henkilöstön osaamisen ylläpitäminen ja parantaminen on mahdollista järjestää myös digitaalisin keinoin, samoin konsultointi etäyhteyksiä hyödyntämällä. Asukkaille on mahdollista tarjota asiantuntijakonsultaatiota etäyhteydellä, mikä nopeuttaa hoitoon pääsyä ja tuo erityisesti harvaan asutuilla alueilla helpotusta.

Myös hoivatyössä on mahdollisuus hyödyntää digitalisaatiota entistä laajemmin, kuten muilla palvelualoilla on jo tapahtunutkin. Koronapandemia kannusti lisäämään sote-palveluiden digitalisaatiota, mutta potentiaalia alalla on vielä runsaasti. Ihmisten kohtaamiseen ja läsnäoloon on mahdollista vapauttaa työaikaa, jos rutiiniluonteisia tehtäviä saadaan automatisoitua.

Digitalisaatio mahdollistaa asukkaille oman terveytensä seuraamisen ja hallinnan tietoliikenneyhteyksien avulla ja näin parantaa terveydentilan hallintaa ja mahdollistaa ennaltaehkäiseviä toimia omahoidollisin keinoin. Käyttöön voidaan myös tarjota erilaisia sovelluksia, jotka auttavat esimerkiksi lääkehoidon seurannassa, ruokavalion hallinnassa tai fyysisen aktiivisuuden

lisäämisessä. Hyvinvointialueiden tulee varmistaa, että kaikki asukkaat pystyvät käyttämään digitaalisia palveluita riippumatta heidän teknisestä osaamisestaan tai resursseistaan.

Digitalisaation mukanaan tuomat ratkaisut tulisi huomioida myös lainsäädännössä ja toimialan rahoituksessa entistä paremmin, jotta kannustavuus digitalisaatioon investoimiseksi parantuisi.

Digi-/ kyberturvallisuus

Digiturvallisuuden uhkatekijät ovat monimutkaisia ja jatkuvasti kehittyviä. Koska hyvinvointialueiden toiminnassa käytettävät tietojärjestelmät sisältävät arkaluonteisia asiakas- ja potilastietoja sekä turvallisuustietoja, on tärkeää pitää digiturvallisuus prioriteettilistalla korkealla ja toteuttaa tarvittavia toimenpiteitä uhkien torjumiseksi.

Kyberhyökkäykset, kuten tietomurrot, palvelunestohyökkäykset, haittaohjelmat ja tietovuodot, ovat edelleen suurimpia digiturvallisuuden uhkia. Ne voivat mm. aiheuttaa vakavia taloudellisia vahinkoja, aiheuttaa vaaratilanteita, estää palveluiden toiminnan ja vaarantaa yksityisyyttä.

Myös merkittävästi kansalliseen turvallisuuteen vaikuttaviin valtiollisiin kyberhyökkäyksiin on syytä varautua.

Tulevan kehityksen vaikutukset sosiaali- ja terveystoimen ja pelastustoimen toimialoille

Sosiaali- ja terveysalan tuleva kehitys näyttää monitahoiselta ja on suuressa muutoksessa useista syistä. Väestön ikärakenteen muutos asettaa paineita terveyspalveluiden kysynnälle. Ikääntyvän väestön tarpeisiin vastaaminen vaatii resurssien uudelleenjärjestelyä ja palveluiden kehittämistä.

Digitaalisten ratkaisujen, kuten etäkonsultaatioiden ja digitaalisten terveyssovellusten, merkitys kasvaa. Teknologian avulla pyritään parantamaan palveluiden saatavuutta, tehokkuutta ja potilaskokemusta.

Sosiaali- ja terveyspalveluiden integraatio sekä eri toimijoiden, kuten julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin, välinen yhteistyö lisääntyy. Tavoitteena on saavuttaa saumaton palveluketju ja parantaa asiakaskokemusta. Painopiste siirtyy entistä enemmän sairauksien ennaltaehkäisyyn ja terveyden edistämiseen. Tämä voi vaikuttaa palveluiden rakenteisiin ja resurssien allokaatioon.

Henkilöstön rekrytointi ja koulutus ovat keskeisiä haasteita. Työvoimapula voi vaikuttaa palveluiden saatavuuteen ja laatuun.

Näiden trendien huomioon ottaen sosiaali- ja terveysalan tuleva kehitys näyttää suuntautuvan kohti entistä integroituneempia, teknologiapainotteisempia ja ennaltaehkäisevämpiä palveluita. Tulevaisuudessa on tärkeää panostaa innovaatioihin, yhteistyöhön eri toimijoiden välillä sekä henkilöstön osaamisen kehittämiseen, jotta voidaan vastata väestön kasvaviin terveyspalveluiden tarpeisiin.

Valtiovalta haluaa hyvinvointialueuudistuksessa ottaa myös pelastustoimen tiiviimpään ohjaukseensa. Haastetta tässä lisää epävarmuus ohjauksen kautta tulleiden lisätehtävien rahoituksesta hyvinvointialueiden rahoituksen ollessa yleiskatteellista.

Pelastustoimen rooli varautumisessa tulee korostumaan, ja varautuminen kriiseihin ja niiden edellyttämä suorituskyvyn tuottaminen tulee vaatimaan ponnisteluja niin henkilöstön mitoituksen kuin myös rahoituksen osalta. Yksi selkeä kehittämistoimenpide on perustaa rauniopelastuksen suorituskyky Itä-Uudenmaan pelastuslaitokselle. Tähän pyritään ensisijaisesti EU-rahoituksella, mutta mikäli sitä ei meille myönnetä, joudutaan se perustamaan hyvinvointialueen kustannuksella.

Vihreä siirtymä asettaa myös pelastustoimen ja Itä-Uudenmaan pelastuslaitoksen uusien haasteiden ääreen. Toisaalta pelastustoimen tulee vastata uusiin onnettomuuksiin. Näitä ovat esim. sähköautojen ja muiden ladattavien kulkuneuvojen palot, ja erityisesti näiden palojen ennaltaehkäisy ja vahinkojen minimoiminen. Uutena haasteena vihreässä siirtymässä on myös uusiutuvien polttoaineiden torjunta, mikäli ne pääsevät vesistöön, erityisesti mereen. Tällä hetkellä on vasta saatu ensimmäisiä tutkimustuloksia siitä, minkä tyyppisellä kalustolla eri uusiutuvien polttoaineiden jakeita voidaan kerätä vesistöistä.

1.1.8 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Henkilöstöpula ja henkilöstön vaihtuvuus

Henkilöstövaje ja rekrytointihaasteet muodostavat merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät pelastustoimen sekä sosiaali- ja terveysalan toiminnan kehityksessä. Alan huomattava henkilöstöpula, erityisesti hoito- ja hoiva-alalla sekä lääkärien, sosiaalityöntekijöiden ja psykologien osalta, vaikuttaa palveluiden laatuun ja saatavuuteen. Puuttuvan henkilöstön korvaaminen ostopalveluilla aiheuttaa suuren taloudellisen riskin. Lainsäädännön määrittämä henkilöstön mitoitus asettaa paineita resurssien oikeanlaiselle allokaatiolle, ja mitoituksen toteuttamista seurataan tarkasti. Täyttämättömien sote-toimien ja -virkojen määrä on suuri. Erilaiset asiakas- ja potilastietojärjestelmät alueella vaikeuttavat henkilökunnan liikkuvuutta ja tiedonkulkua, mikä heikentää palveluiden jatkuvuutta ja tehokkuutta.

Hyvinvointialueen rahoitus

Vuoden 2023 budjettiin liittyi merkittävää epävarmuutta valtion rahoituksen osalta. Hyvinvointialueen rahoituksen suunnittelu on erityisen haasteellista, koska vuoden 2023 valtion rahoituksen tasosta saatiin päivitetty tieto vasta 10.10.2023.

Rahoituksen riittävyys on suuri riski hyvinvointialueen pelastus- sekä sosiaali- ja terveystoimessa. Rahoitus ei välttämättä vastaa toiminnan todellisia tarpeita. Tämän lisäksi HUS-järjestämissopimuksen mukainen erikoissairaanhoidon budjetoitua suurempi osuus hyvinvointialueen toimintakuluista ja HUS-yhtymän kertyneiden alijäämien kattaminen aiheuttaa riskejä hyvinvointialueen rahoituksen riittävyyteen tulevina vuosina.

Suorituskykyisen pelastustoimen ylläpito vaatii jatkuvia kalustoinvestointeja. Itä-Uudenmaan pelastuslaitoksella on edelleen yli 30 vuotta vanhoja pelastusajoneuvoja hälytyskäytössä. Tästä syystä epävarmuus lainanottovaltuuksien suhteen, ja sitä kautta hyväksytyjen investointien toteutumiseen, on pelastustoimelle riski.

Näiden tekijöiden huomioon ottaminen ja niihin varautuminen on välttämätöntä, jotta pelastustoimen sekä sosiaali- ja terveyspalveluiden laatu, saatavuus ja taloudellinen kestävyys voidaan turvata tulevaisuudessa. Lisäksi tarvitaan jatkuvaa yhteistyötä ja innovatiivisia ratkaisuja alan haasteiden voittamiseksi.

Tukipalvelutoiminnoissa ja pienissä yksiköissä riskit liittyvät henkilöriippuvaisuuden kautta syntyvään haavoittuvuuteen ja osaavan, ammattitaitoisen sekä koulutetun henkilöstön saatavuuteen. Henkilökunnan ja etenkin esihenkilöiden vaihtuvuus on riski toiminnan sujumuudelle ja jatkuvuudelle. Prosessien ohjausta on kehitettävä varmistamalla jatkuvuus ja tehtävien oikea suorittaminen.

Talouden tasapainottaminen

Hyvinvointialueiden yhteenlaskettu alijäämä on vuoden 2023 tilinpäätöksien ennakkotietojen perusteella 1,35 miljardia euroa, joten talouden tasapainottaminen tulee olemaan haasteellista. Vuosina 2025 – 2026 valtion rahoituksen taso määrittää, onko vuosina 2023 – 2024 kumuloituvat alijäämät mahdollista kattaa vuoden 2026 loppuun mennessä. Palkankorotukset ja palkkaharmonisaatio, hintojen indeksitarkistukset ylöspäin ja väestön ikääntymisen tuoma palvelutarpeen kasvu luovat toisaalta painetta kustannusten kasvulle.

Koska Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen alijäämä vuonna 2023 muodostui 10 miljoonaa euroa muutettua talousarviota ja 7,1 miljoonaa euroa alkuperäistä talousarviota suuremmaksi, on talouden tasapainottamiseksi laadittu loppuvuodesta 2023 muutosohjelma, joka pitää sisällään paljon sosiaali- ja terveyspalveluja koskevia kriittisiä kehittämistarpeita seuraaville vuosille. Yhtenä esimerkkinä on ostopalveluiden kriittinen tarkastelu. Muutosohjelman tavoitteena on varmistaa, että hyvinvointialue pystyy jatkossakin tarjoamaan korkealaatuisia palveluja väestölle kestäväällä ja taloudellisesti vastuullisella tavalla. Ohjelman toteutuksen myötä pyritään saavuttamaan talouden tasapaino, parantamaan palveluiden laatua ja saatavuutta sekä varmistamaan henkilöstön hyvinvointi ja osaamisen kehittyminen.

Toimitilat ja vuokrasopimukset

Hyvinvointialue toimii pääosin vuokratiloissa. Vuokrasopimukset ovat moninaisia ja vuokranantajat erilaisia. Vuoden 2024 loppuun mennessä on tehtävä päätökset vuokrasopimusten optiovuoden 2026 käytöstä. Henkilökunnan ja asiakkaiden hyvinvoinnin sekä toiminnan jatkuvuuden kannalta terveet, toimivat ja nykyaikaiset toimitilat ovat kriittisiä.

Kyberturvallisuus

Kiristynyt maailmanpoliittinen tilanne ja nopea teknologinen kehitys heijastuvat myös kyberturvallisuuteen. Kyberturvallisuus on hyvinvointialueen digipalveluissa huomioitu yhtenä painopisteinä. Tietoturvapääällikkö aloitti digipalveluissa syksyllä 2023. Marraskuussa Jyväskylässä järjestettyyn Länsi-Suomen yhteistyöalueen kyberharjoitukseen osallistuttiin tarkkailijana ja 16.11.2023 järjestettiin oma harjoituspäivä osana kansallista Taisto-digiturvaharjoitusta. Loppuvuodesta 2023 aloitettiin myös tietoturvalvomotoinnin (SOC/SIEM) käyttöönottoprojekti yhdessä HPK-palvelut Oy:n ja Porvoon kaupungin kanssa.

1.2 Selonteko hyvinvointialueen sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallinnan järjestämisestä

Selonteon kokoamisessa on huomioitu hyvinvointialueen sisäisen tarkastuksen havainnot. Lisäksi selontekoa varten toteutettiin hyvinvointialueen johdolle ja päällikkötasolle suunnattu itsearviointikysely, sisäisen valvonnan osa-alueiden toimivuudesta, jossa johto arvioi viisiportaisella asteikolla sisäisen valvonnan osa-alueiden riittävyyttä ja asianmukaisuutta. Arviointi pohjautui kansainvälisen COSO-mallin mukaisten sisäisen valvonnan periaatteiden toteutumiseen hyvinvointialueella.

Kuvaus sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä osatekijöittäin

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista on päätetty aluevaltuustossa 1.11.2022, Hyvinvointialuelain 4 luvun 22§ mukaisesti ja hallintosäännössä on annettu tarpeelliset määräykset sisäisestä valvonnasta, riskienhallinnasta ja sopimustenhallinnasta, lain 12 luvun 95§ tarkoittamalla tavalla.

Hyvinvointialueen sisäisen valvonnan kokonaisuus on kuvattu kansainvälisen COSO-viitekehyksen mukaisesti viiden sisäisen valvonnan osatekijän kautta, joita ovat ohjausympäristö, riskienarviointi, valvontatoimet, tiedonvälitys ja viestintä sekä seuranta.

Sisäinen valvonta on kaikille organisaation tasoille ulottuva prosessi, joka muodostuu periaatteiden, ohjeistusten ja järjestelmien lisäksi ihmisten suorittamista sisäiseen valvontaan liittyvistä toimenpiteistä. Tuloksellisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tarkoituksena on antaa kohtuullinen varmuus keskeisimpien tavoitteiden saavuttamisesta. COSO-viitekehysessä tavoitteet jakautuvat toimintojen-, raportoinnin- ja vaatimustenmukaisuuden tavoitteisiin. Hyvinvointialueen keskeisiä tavoitteita asetetaan esimerkiksi hyvinvointialueen strategioissa, talousarviossa, tuottavuusohjelmassa, raportointiohjeissa sekä lainsäädännössä. Myös hallinto ja toimintayksiköt muodostavat erilaisia tavoitteita.

Ohjausympäristö

Ohjausympäristö on joukko menettelyitä, prosesseja ja rakenteita, jotka muodostavat sisäisen valvonnan perustan. Hallitus ja ylin johto osoittavat toiminnallaan, mikä merkitys sisäisellä valvonnalla on organisaatiossa ja miten organisaatiossa tulee toimia. Johto varmistaa, että nämä odotukset toteutuvat organisaation eri tasoilla ja koko henkilöstön tulee toimia tavoitteiden, määräysten ja ohjeiden mukaisesti.

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen ohjausympäristöön kuuluvat esimerkiksi hyvinvointialueen arvot ja niiden mukainen toiminta. Muita ohjausympäristön elementtejä ovat esimerkiksi aluehallituksen valvontavelvollisuuden toteuttaminen, organisaatorakenteet sekä hallintosäännön mukaiset toimivaltuudet ja vastuut. Ohjausympäristöön kuuluu lisäksi prosessit, joilla pätevää henkilöstöä rekrytoidaan, osaamista kehitetään ja sitoutetaan sekä mittarit, joilla ohjataan vastuulliseen toimintaan. Arviointikyselyn perusteella johto katsoo ohjausympäristöön liittyvien sisäisen valvonnan periaatteiden toteutuva pääosin.

Riskienarviointi

Riskienhallintaprosessi muodostuu riskien tunnistamisesta, arvioimisesta ja riskeihin vastaamisesta sekä seurannasta. Hyväksytyjen riskienhallinnan perusteiden mukaisesti, hyvinvointialueen riskit jaetaan strategisiin riskeihin, operatiivisiin riskeihin, taloudellisiin riskeihin sekä vahinkoriskeihin. Osa riskeistä on hyvinvointialueen sisäisiä ja osa ulkoisia. Arviointikyselyn perusteella johto katsoo riskienarviointiin liittyvien sisäisen valvonnan periaatteiden toteutuvan osittain.

Hyvinvointialueen merkittävimmät riskit on tunnistettu liittyvän henkilöstöön, rahoitukseen, talouden tasapainottamiseen, kyberturvallisuuteen sekä toimitiloihin. Kokonaisvaltaisen ja systemaattisen riskienhallintaprosessin käytännön toteuttaminen ja riskienhallintaohjelmiston hankinta ovat hyvinvointialueella vielä kesken. Vuoden 2024 alkupuolella riskienhallinnan määräämukseen seurantaan ja koordinointiin ollaan allokoimassa lisäresursseja.

Toimintayksiköiden omavalvontasuunnitelmiin sisältyvät kuvaukset menettelyistä, joilla riskit, kriittiset työvaiheet ja vaaratilanteet tunnistetaan, sekä korjaavat toimenpiteet. Työturvallisuusriskien arviointi tapahtuu WPro-järjestelmässä.

Pelastustoimen vastuualueelle kuuluvien riskianalyyysien lähtökohtana ovat olleet alueen paikalliset tarpeet ja onnettomuusuhat. Valtioneuvoston kansallinen riskiarvio sekä Uudenmaan pelastuslaitosten alueellinen riskiarvio muodostavat perusteet sille, millaisiin riskeihin hyvinvointialueella on varauduttava. Pelastustoimen palvelutasopäätös ja resursointi pohjautuvat alueen riskiarvioon.

Valvontatoimet

Valvontatoimenpiteet ovat politiikoissa ja ohjeissa määritellyjä toimia, joilla varmistetaan, että johdon määräykset tavoitteiden saavuttamista uhkaavien riskien hallitsemiseksi toteutetaan. Valvontatoimenpiteet voivat olla luonteeltaan ennaltaehkäiseviä tai tunnistavia. Valvontatoimenpiteet voivat rakentua erilaisista automaattisista ja manuaalisista toimenpiteistä, kuten esimerkiksi käyttöoikeuksista, hyväksymisistä, täsmäytyksistä ja toiminnan tuloksellisuuden arvioinneista ja tehtävien eriyttämisestä.

Itä-Uudenmaan valvontatoimien olemassaoloa on kartoitettu kyselytutkimuksen keinoin ja sisäisten tarkastusten yhteydessä. Valvontatoimenpiteitä toteutetaan hyvinvointialueen eri tasoilla, toimintaprosessien eri vaiheissa ja järjestelmäympäristöissä. Arviointikyselyn perusteella johto arvioi valvontatoimiin liittyvien sisäisen valvonnan periaatteiden toteutuvan pääosin.

Tieto ja viestintä

Viestintä on jatkuva prosessi, jossa tarvittavaa tietoa jaetaan ja vastaanotetaan. Sisäinen viestintä tarkoittaa tiedon jakamista organisaatiossa alhaalta ylös, ylhäältä alas ja sivusuunnassa. Viestinnän avulla ylin johto osoittaa henkilöstölle valvontavastuiden tärkeyden. Ulkoinen viestintä on kaksisuuntaista: se mahdollistaa olennaisen ulkoisen tiedon saamisen ja sen avulla viestitään ulkoisille sidosryhmille näiden vaatimusten ja odotusten mukaisesti.

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen viestintäperiaatteet hyväksyttiin aluehallituksessa 9.11.2023. Hyvinvointialueen viestinnän tehtävä on tukea demokratiaa ja turva- ja hyvinvointipalveluita sekä asukkaiden tiedonsaantia.

Ulkoisia viestintäkanavia ovat esimerkiksi sosiaalinen media, verkkosivut ja tiedotteet. Hyvinvointialueen toimielinten päätöksentekoon liittyvät kokousasiakirjat ja viranhaltijapäätökset ovat saatavilla hyvinvointialueen verkkosivuilla. Sisäisiä viestintäkanavia ovat esimerkiksi intranet, säännölliset henkilöstöinfot ja uutiskirjeet sekä eri organisaatiotasojen välinen tiedonkulku.

Hyvinvointialueella on käytössä asianmukaiset ilmoituskanavat potilas- ja asiakasturvallisuutta vaarantavien tapahtumien, sosiaalihuollon epäkohtien ja henkilöstöön kohdistuvien vaaratapah- tumien raportointiin. Ilmoitusten käsittelyprosessi eri organisaatiotasolla on määritelty. Lisäksi käytössä on väärinkäytösepäilyjen ilmoituskanava sekä ilmoitusten käsittelyohjeet. Väärinkäy- tösepäilyistä saapuvat ilmoitukset käsittelevät hyvinvointialueella sisäinen tarkastaja sekä joh- tava lakimies. Syksyn 2023 aikana ilmoituksia vastaanotettiin kahdeksan kappaletta.

Sisäistä tiedonkulkua läpi organisaation sekä tiedolla johtamiseen tarvittavan tiedon koosta- mista on tarve kehittää. Arviointikyselyn perusteella johto arvioi tietoon ja viestintään liittyvien sisäisen valvonnan periaatteiden toteutuvan osittain.

Seuranta

Seurantatoimenpiteet tarkoittavat jatkuvia tai erillisiä arviointeja tai niiden yhdistelmiä, joita käy- tetään varmistamaan sisäisen valvonnan olemassaolo ja toimivuus. Jatkuvat arvioinnit, jotka si- sältyvät toimintaprosesseihin organisaation eri tasoilla, tuottavat ajantasaista tietoa. Erilliset ar- vioinnit vaihtelevat laajuudeltaan ja toistumistiheydeltään riippuen riskien arvioinnista, jatkuvien arviointien tuloksellisuudesta ja muista johdon huomioista. Arviointien ja havaintojen perusteella voidaan ryhtyä toimenpiteisiin, joiden toteutumista seurataan. Arviointikyselyn perusteella johto katsoi seurantaan liittyvien sisäisen valvonnan periaatteiden toteutuvan osittain.

Hyvinvointialueella jatkuvaa arviointia ja seurantaa toteutetaan johdon ja esihenkilöiden toi- mesta, valvonta- ja laatuyksikössä, johtoryhmissä sekä aluehallituksessa. Erillisarviointeja hy- vinvointialueella toteuttaa sisäinen tarkastus. Sisäisen tarkastuksen suorittama arviointi ja seu- ranta perustuvat toimintaohjeeseen ja riskilähtöisiin tarkastussuunnitelmiin.

Johdon itsearviointikyselyn tulokset

Vuoden 2023 lopussa hyvinvointialueen johdolle kohdistettiin itsearviointikysely sisäisen val- vonnan osatekijöiden toimivuudesta. Johto arvioi viisiportaisella asteikolla sisäisen valvonnan osatekijöiden riittävyttä ja asianmukaisuutta. Arviointi pohjautui kansainvälisen sisäisen valvon- nan osatekijöitä kuvaavan COSO-mallin mukaisten sisäisen valvonnan periaatteiden toteutumiseen.

Omavalvonta

Valvonta- ja laatuyksikössä koordinoidaan hyvinvointialueen omavalvontaa, joka on osa sisäisen valvonnan kokonaisuutta ja perustuu lakiin sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä. Omavalvonta kohdistuu sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen lain mukaiseen järjestämiseen ja tuottamiseen. Omavalvontana toteutettava arviointi ja seuranta perustuvat 20.6.2023 aluehallituksessa hyväksytyyn omavalvontaohjelmaan sekä toimintayksiköiden omavalvontasuunnitelmiin. Hyvinvointialueen laatu- ja valvontayksikössä työskentelee kuusi henkilöä, joista valvonnan ja laadun erityisasiantuntijoita on kolme. Yksikkö toteuttaa valvontakäyntejä, ohjeistaa ja toimii yhteistyössä valvontaviranomaisten kanssa. Valvontakäyntejä toteutettiin tilikauden aikana yhteensä 84 hyvinvointialueen omiin tai palvelutuottajien yksiköihin. Valvontakäynneillä on tehty havaintoja esimerkiksi tiloihin, lääketurvallisuuteen, lääkinnällisiin laitteisiin, kirjaamiseen, henkilöstömitoitukseen, sosiaalihuollon asiakassuunnitelmiin sekä palveluntuottajien osalta rajoitustoimien dokumentointiin liittyen.

Varautuminen ja turvallisuus

Sosiaali- ja terveystoimen valmiussuunnitelma on laadittu tilikauden 2023 aikana. Valmiussuunnitelma perustuu valtioneuvoston kansalliseen riskiarviointiin sekä Uudenmaan pelastuslaitosten alueelliseen riskiarviointiin. Alueellinen sosiaali- ja terveystoimen valmiussuunnittelu pohjautuu seuraaviin STM:n VALSU-portaaliin määrittelemiin uhkiin varautumiseen: pandemia, terroristinen uhka, kyberisku, voimahuollon häiriöt, sotilaallinen voimankäyttö, laajamittainen maahan-tulo, CBRNE-uhat. Lisäksi Uudenmaan alueellisessa riskiarviossa nousee esille seuraavat Itä-Uuttamaata koskettavat uhkat: laajat asutuskeskustulvat, vakavat kemikaali- ja räjähdönnettomuudet (erityisesti Kilpilahden petrokemian keskittymä), vakavat maantienonnettomuudet, laajat kriittisen infrastruktuurin häiriöt ja onnettomuudet, vakava ja laaja ydinvoimalaonnettomuus (Loviisan ydinvoimala).

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueella turvallisuuden ja varautumisen toiminto sijoittuu osaksi pelastuslaitoksen palvelutuotantoa. Hyvinvointialueelle on perustettu monialainen valmius- ja turvallisuusyksikkö, jossa työskentelee päätoimisesti kolme viranhaltijaa. Valmiustoimintaan osallistuu lisäksi eri toimialojen edustajia oman toimen ohella. Osana varautumista hyvinvointialue

on osallistunut Uusimaa23-harjoitukseen sekä valtakunnalliseen TAISTO-digiturvaharjoitukseen. Tilannekuvajärjestelmän käyttöönottoa valmistellaan yhteistyössä HUS:n kanssa.

Uudellamaalla HUS-konsernin valmiuskeskuksella on rooli sosiaali- ja terveystoimen varautumisen laajemmassa yhteensovittamisessa sekä suunnittelutyön tukemisessa. HUS:n rooli varautumisen ja valmiuden suhteen tulee tarkentumaan vuoden 2024 aikana hyväksyttävien yhteistoiminta-alueiden sopimusten myötä.

Alueellisen evakuointisuunnitelman laatiminen etenee vuoden 2024 aikana, kun suunnitelmaan tarvittavaa tietoa saadaan koottua Itä-Uudenmaan kunnista niihin suunnattavien kuntavierailujen kautta. Sosiaali- ja terveystoimen valmiussuunnittelun seuraava vaihe on hyvinvointialueen yksiköihin koottavat ja jalkautettavat toimintakortit. Tähän kokonaisuuteen liittyvä valmistelutyö aloitettiin loppuvuodesta 2023. Varsinaisten korttien on tarkoitus valmistua vuoden 2024 aikana.

Kuvaus sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Sisäinen tarkastus on riippumatonta ja objektiivista arviointi- ja varmistus- sekä konsultointitoimintaa. Sisäinen tarkastus arvioi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä, tarkoituksenmukaisuutta ja tuloksellisuutta ja pyrkii siten edistämään organisaation tavoitteiden saavuttamista ja parantamaan sen toimintaa.

Hyvinvointialueella on järjestetty riippumaton sisäinen tarkastus Hyvinvointialuelain 7:51§ mukaisesti. Aluehallitus vastaa sisäisen tarkastuksen järjestämisestä ja hyväksyy sisäisen tarkastuksen toimintaohjeen ja vuosisuunnitelman. Hallintosäännön 53§ mukaisesti palvelussuhteeseen otetaan sisäisestä tarkastuksesta vastaava viranhaltija. Hyvinvointialueelle on perustettu yksi sisäisen tarkastajan virka, joka on täytetty 1.2.2023. Sisäisen tarkastuksen toimeksiannot on suoritettu ja raportoitu aluehallituksessa 30.3.2023 hyväksytyyn toimintaohjeen ja tarkastussuunnitelman mukaisesti.

Sisäisen tarkastuksen tarkastustoiminnon laajuus ja kohdentuminen päättyneellä tilikaudella

Kevään 2023 aikana sisäinen tarkastus on laatinut toimintaohjeet sekä sisäisen tarkastuksen suunnittelun ja toteutuksen työkalut ja prosessin. Tarkastustoiminnon perustaminen on aloitettu tutustumalla organisaatioon, sen toimintaan ja sitä koskevaan lainsäädäntöön. Tilikauden aikana on luotu verkostoja sekä hyvinvointialueen sisällä, että muiden hyvinvointialueiden tarkastusorganisaatioiden välillä.

Ensimmäisen toimintavuoden aikana sisäinen tarkastus on muodostanut yleiskuvan hyvinvointialueen sisäisen valvonnan osatekijöistä. Tilikauden 2023 tarkastussuunnitelma hyväksyttiin aluehallituksessa 30.3.2023, jolloin painopisteet valittiin sekä riskiperusteisesti, että muodostamaan käsitys kokonaisuudesta. Tarkastussuunnitelmaa laadittaessa on hyödynnetty olemassa olevaa dokumentaatiota, johdon haastatteluja sekä kyselytutkimuksen tuloksia. Tilikauden aikana on suoritettu tarpeen mukaan myös yksittäisiä, ennalta määrittelemättömiä tarkastuksia ja konsultointeja.

Keväällä 2023 sisäinen tarkastus toteutti ensimmäisen kyselytutkimuksen, jonka avulla arvioitiin hyvinvointialueen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tasoa, kartoitettiin eri toimintoja ja kohdennettiin tarkastustoimia. Kysely kohdistettiin johtaviin viranhaltijoihin sekä esihenkilöihin.

Joulukuussa 2023 toteutettiin johdolle suunnattu itsearviointikysely sekä esihenkilöille kohdennettu seurantatutkimus. Seurantatutkimuksen perusteella jokaisen sisäisen valvonnan osatekijän kehitys on ollut oikean suuntaista tilikauden aikana.

Tilikauden aikana erikseen raportoituja tarkastuksia on kohdistettu maksuliikenteeseen, asiakasvarojen hallintaan, kalusto- ja käyttöomaisuusrekistereihin ja hankeseurantaan. Lisäksi suppeampia tarkastuksia ja arvioiteja on kohdistunut muun muassa sopimushallintaan, henkilötietojen käsittelyyn, väärinkäytösepäilyyn, asiakasjärjestelmän lokitietoihin, lääkevarkauksiin, lääkeinventareihin sekä tietoturvaan. Sisäinen tarkastus on raportoinut keväällä 2023 johtoryhmälle kyselytutkimuksen tuloksista sekä keskeisimmistä tarkastushavainnoista. Lisäksi vuoden 2023 viidestä laajemmasta erillistarkastuksesta on raportoitu hyvinvointialueen johtajalle, tarkastuskohteiden johdolle sekä yhteenvetona aluehallitukselle.

Sisäisen tarkastuksen keskeiset havainnot

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet on hyvinvointialueella määritelty. Keskeisimmät sisäisen valvonnan osatekijät ovat olemassa ja ne kehittyvät jatkuvasti. Kokonaisvaltaisen ja systemaattisen riskienhallintaprosessin käytännön toteutus on hyvinvointialueella vielä kesken. Hyvinvointialueella ei ole käytössä riskienhallintaohjelmistoa, eikä yksityiskohtaista riskienhallinnan ohjetta, jossa määritellään esimerkiksi yhdenmukaiset arviointikriteerit ja -asteikko sekä käytännön riskienhallintaprosessi.

Tarkastuksissa toistuneita teemoja ovat olleet ohjeistusten ja prosessikuvausten puuttuminen sekä epäyhtenäiset toimintatavat eri alueilta siirtyneissä toiminnoissa. Muita kriittisiä havaintoja on tehty esimerkiksi seuraavissa osa-alueissa:

- Maksuliikenteen vaaralliset työyhdistelmät ja kontrollit.
- Kunnista siirtyneen sopimusaineiston puutteet.
- Laskujen asiatarkastus- ja hyväksymisprosessin haasteet koskien sopimusten noudattamisen valvomista ja maksumääräysten tositiesisältöä.
- Eri järjestelmistä johtuvat raportoinnin ja tiedolla johtamisen haasteet.
- Systemaattisen riskienhallintaprosessin keskeneräisyys.
- Lääkeinventarioiden käytännöt.

Sisäisen valvonnan osatekijät ovat hyvinvointialueella kehittyneet tilikauden aikana oikeaan suuntaan kautta linjan. Hyvinvointialueella on tehty toimenpiteitä havaittujen puutteiden korjaamiseksi ja työtä jatketaan kuluvalle taloussuunnittelukaudella. Hyvinvointialueella on käynnissä tai toteutettu paljon erilaisia projekteja, jotka vaikuttavat merkittävästi sisäisen valvonnan kokonaisuuteen. Esimerkiksi tietoturvan, varautumisen, prosessien, ohjeistusten, ilmoitus- ja seurantatyökalujen osalta on tapahtunut edistystä. Riskienhallinnan kokonaisuutta tullaan kehittämään seuraavan tilikauden aikana esimerkiksi riskienhallintaohjelmiston, -prosessin ja yhtenäisten arviointikriteerien osalta. Kyberturvallisuutta kehitetään alkuvuodesta 2024 käyttöönotettavan SOC-kyberturvallisuuskeskuksen myötä. Jatkovaa seuranta, tiedolla johtamista ja raportointia parannetaan kehittämällä johdon seurantaraportteja ja tiedonkeruuta.

Aluehallituksen kokonaisarvio ja keskeiset johtopäätökset

Tuloksellinen sisäinen valvonta edellyttää, että kaikki sisäisen valvonnan osatekijät ja niihin kuuluvat periaatteet on otettu huomioon sisäisen valvonnan suunnittelussa ja toimeenpanossa sekä toimivat yhdessä kokonaisuutena. Hyvinvointialueen sisäisen valvonnan osatekijät ovat olemassa, mutta sisäisen valvonnan ja riskienarvioinnin toiminta tuloksellisena kokonaisuutena on edelleen kehittyvässä vaiheessa. Sisäisen tarkastuksen toimintaohje, omavalvontaohjelma sekä valmiussuunnitelma on laadittu ja toimeenpantu tilikaudella 2023. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kokonaisuutta ohjaavat perusteet on hyväksytty ja niiden käytännön toimeenpanoa jatketaan ja kehitetään voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella.

1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelma - Resultaträkning	2023	2022	2021
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	49 338,6	7 637,5	413,3
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-458 781,8	-7 637,2	-413,3
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-409 443,2	0,3	0,0
Valtion rahoitus - Statsfinansiering	375 323,6	0,0	0,0
Rahoitustuotot ja -kulut - Finansiella intäkter och kostnader			
Korkotuotot - Ränteintäkter	549,6	0,0	0,0
Muut rahoitustuotot - Övriga finansiella intäkter	50,3	0,3	0,0
Muut rahoituskulut - Övriga finansiella kostnader	-32,3	-0,6	0,0
Vuosikate - Årsbidrag	-33 552,0	0,0	0,0
Poistot ja arvonalentumiset - Avskrivningar och nedskrivningar	-1 016,8	0,0	0,0
Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat	-34 568,8	0,0	0,0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens över-/ underskott	-34 568,8	0,0	0,0

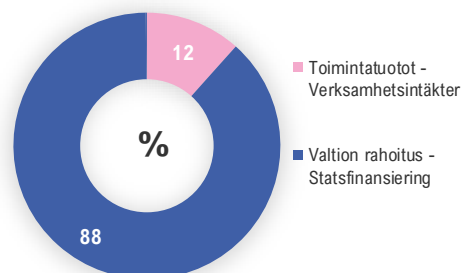
Tuotot

Vuonna 2023 Itä-Uudenmaan hyvinvointialueelle kertyi toimintatuottoja 49,3 miljoonan edestä. Toimintatuotot muodostuivat laskutetuista myyntituotoista (23 %), maksutuotoista (42 %), valtiolta saaduista tuista ja avustuksista (25 %) sekä muista tuotoista (10 %). Kokonaistuotoista valtiolta saadut avustukset muodostivat valtaosan (88 %) ja pieni osuus kertyi toiminnassa syntyneistä toimintatuotoista (12 %).

Taulukko. Tuotot vuosina 2021 – 2023

Tuotot - Intäkter	2023 1 000 €	2022 1 000 €	2021 1 000 €
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	49 338,6	7 637,5	413,3
Valtion rahoitus - Statsfinansiering	375 323,6	0,0	0,0
Rahoitustuotot - Finansiella intäkter	599,9	0,3	0,0
Yhteensä - Totalt	425 262,1	7 637,7	413,3

Kuvio. Tuottojen jakauma v. 2023

Kulut

Toimintakuluja kertyi 458,8 miljoonaa euroa, ja ne koostuvat pääasiallisesti henkilöstökustannuksista (29 %) ja palveluostoista (60 %). Toimintakuluista 3 % on aineita, tarvikkeita ja tavaroita, 2 % avustuksia sekä 5 % muihin toimintakuluihin lukeutuvia kuluja.

Henkilöstökustannukset eivät toteutuneet aivan täydessä mitassaan, vain 96-prosenttisesti sosiaali- ja terveystoimen alaisten vakanssien täyttövaikeuksista johtuen. Täyttämättömistä vakansseista seurasi palveluostojen kasvua sekä asiakaspalvelu- että vuokratyöostoina. Palveluostoista 77 % oli asiakaspalveluostoja ennen kaikkea erityissairaanhoidon kohdistuen ja pieneltä osin muilta hyvinvointialueilta ostettuja palveluita. Työvoiman vuokraus muodosti 8 % palveluostoista ja tietojärjestelmiin kohdistuneet ostot 5 %. Muiden palveluostojen osuus oli reilut 10 % kokonaisuudesta.

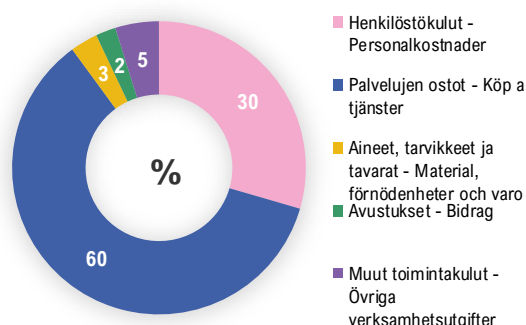
Aineet, tavarat ja tarvikkeet -tiliryhmän merkittävimmät tilit ovat elintarvikkeet, lääkkeet ja hoitotarvikkeet, jotka yhdessä vastaavat 72 %:sta tiliryhmän kustannuksia. Avustuksissa huomattavia eriä ovat omaishoidon tuki sekä muut avustukset kotitalouksille, jotka kattavat 84 % avustusten kokonaismäärästä. Muut toimintakulut ovat rakennusten, koneiden ja laitteiden vuokria.

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen valmisteluajainen toiminta oli hyvin pienimuotoista vuosina 2021 – 2022, joten ne eivät ole vertailukelpoisia ensimmäiseen toimintavuoteen nähden.

Taulukko. Kulut vuosina 2021 – 2023

Kulut - Kostnader	2023	2022	2021
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Henkilöstökulut - Personalkostnader	135 360,9	1 153,8	9,6
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	277 337,1	6 177,5	395,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förmödenheter och	13 925,2	8,5	0,3
Avustukset - Bidrag	10 130,0	208,9	0,0
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetsutgifter	22 028,5	88,4	7,8
Rahoituskulut - Rahoituskulut - Finansiella kostnader	32,3	0,6	0,0
Yhteensä - Totalt	458 814,1	7 637,7	413,3

Kuvio. Kulujen jakauma v. 2023

Toiminta- ja vuosikate

Valtiovarainministeriö julkaisi 10.10.2023 päivitettyt laskelmat hyvinvointialueiden vuoden 2023 rahoitusta korjaavasta kertakorvauksesta, joka oli suuruudeltaan noin 680 miljoonaa euroa. Itä-Uudenmaan hyvinvointialueelle kohdentuva korvauksen osuus oli 13,6 miljoonaa euroa, jonka turvin valtion rahoitus toteutui kokonaisuudessaan 12,8 miljoonaa euroa budjetoitua suurempana.

Toimintakate kuvaa verorahoituksen osuuden Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen toiminnan kustannuksista. Toimintatuotoista kulut vähentämällä saadaan 409,4 miljoonaa euroa negatiivinen toimintakate. 33,6 miljoonaa euroon asettunut negatiivinen vuosikate ilmentää varallisuutta, joka tulorahoituksesta jää investointeihin, lainanlyhennyksiin ja sijoituksiin. Merkittävästi alijäämäinen vuosikate kuvaa ensimmäisen toimintavuoden tulorahoituksen heikoksi. Poistojen jälkeen tilikauden tulos oli 34,6 miljoonaa euroa alijäämäinen.

Tuloslaskelman tunnusluvut - Resultaträkningens nyckelt	2023	2022	2021
Toimintatuotot/ toimintakulut, % - Verksamhetsintäkter/ verksamhetskostnader, %	10,8	100,0	100,0
Vuosikate/ poistot, % - Årsbidrag/ avskrivningar, %	-3 299,8	0,0	0,0
Vuosikate, euroa/ asukas - Årsbidrag €/ invånare	-339	0,0	0,0
Asukasmäärä - Antal invånare	98 990	98 972	99 073

1.3.2 Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelmaan kootaan hyvinvointialueen kaikki rahanlähteet ja rahankäyttö tilikauden aikana. Rahoituslaskelma kuvaa tilikauden liiketapahtumien vaikutusta hyvinvointialueen rahavaroihin.

Rahoituslaskelma - Finansieringanalys	2023	2022	2021
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta - Verksamhetens kassaflöde			
Vuosikate - Årsbidrag	- 33 552,0	0,0	0,0
Tulorahoituksen korjauserät -			
Korrigeringsposter till den interna finansieringen	7 097,2	0,0	0,0
Investointien rahavirta - Investeringarnas kassaflöde			
Investointimenot - Investeringsutgifter	- 1 937,1	- 33,3	0,0
Rahoitusosuudet investointeihin -			
Finansieringsandelarna för investeringsutgifter	658,2	0,0	0,0
Toiminnan ja investointien rahavirta -	- 27 733,7	- 33,3	0,0
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde			
Rahoituksen rahavirta - Finansieringens kassaflöde			
Lainakannan muutokset - Förändringar i lånestocken	8 006,1	0,0	0,0
Lyhytaikaisten lainojen muutos - Ändring i kortfristiga lån	8 006,1	0,0	0,0
Muut maksuvalmiuden muutokset - Övriga förändringar i likviditeten	- 15 081,6	34 509,2	361,1
Rahoituksen rahavirta - Finansieringens kassaflöde	- 7 075,5	34 509,2	361,1
Rahavarojen muutos - Förändring av likvida medel	- 34 809,3	34 475,9	361,1
Rahavarat - Likvida medel 31.12.	27,8	34 837,0	361,1
Rahavarat - Likvida medel 1.1.	34 837,0	361,1	0,0

Rahoituslaskelman välituloksen toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka vieraalla pääomalla.

Rahoituslaskelman tunnusluvuissa toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Tilikauden 2023 toiminta tuotti -33,6 miljoonan euron vuosikatteen. Tulorahoituksen korjauserissä näkyy HUS-yhtymän alijäämistä kirjattu 7,1 miljoonan euron pakollinen varaus. Toiminnan rahavirta kokonaisuudessaan oli -26,5 miljoonaa euroa. Investointimenot olivat -1,9 miljoonaa euroa. Investointeihin kohdistettujen avustusten jälkeen investointien rahavirraksi muodostui -1,3 miljoonaa euroa. Ensimmäisenä varsinaisena toimintavuonna toiminnan ja

investointien rahavirta -27,7 miljoonaa euroa osoittaa organisaation taloudellisen tilanteen olevan haasteellinen.

Rahoituslaskelman tunnusluvut - Nyckeltal för finansieringsanalys	2023	2022	2021
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta - Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde totalt för 5 år 1000	- 27 767,1	- 33,3	0,0
Investointien tulorahoitus - Investeringarnas inkomstfinansiering, %	- 2 623,5	0,0	-
Laskennallinen lainanhoitokate - Kalkylmässigt låneskötselbidrag	-41,9	-	-
Kassan riittävyys, pv - Kassans tillräcklighet, dagar	0,0	1 657,6	318,9
Asukasmäärä - Antal invånare	98 990	98 972	99 073

Hyvinvointialueen laskennallisen lainanhoitokatteen tunnusluku oli -41,9. Tunnusluku osoittaa, että hyvinvointialueen negatiivisella vuosikatteella ei pystytä kattamaan lainapääoman takaisinmaksuja eikä korkokustannuksia. Pidemmällä aikavälillä negatiivisen vuosikatteen pohjalta hyvinvointialueella ei muodostu lainanhoitokyvykkyyttä, joten toiminnan pitkäjänteinen kehittäminen ja investointien toteuttaminen vaarantuu.

Hyvinvointialueen kassavarojen tilanne vuoden 2023 lopussa oli kriittinen. 31.12.2023 hyvinvointialueella oli käytössään ainoastaan 28 tuhatta euroa kassavaroja, joten tilinpäätöshetken rahavarat eivät olisi riittäneet kattamaan edes yhden päivän maksuja. Tämä tilanne kuvastaa likvideettiongelmaa, jonka vuoksi jouduttiin turvautumaan 8 miljoonan euron tililimiitin käyttöön. Pidemmällä aikavälillä rahavarojen riittävyys ja talouden vakauttaminen vaatii toimenpiteitä.

Itä-Uudenmaan hyvinvointialue oli vasta valmisteluvaiheessa vuosina 2021 – 2022, eivätkä valmisteluvuodet ja ensimmäinen varsinainen toimintavuosi ole vertailukelpoiset keskenään.

1.4 Rahoitusasema ja sen muutokset

Sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta annetun lain (jatkossa voimaanpanolain) 4 luku sisältää säännökset uudistuksen omaisuusjärjestelyistä. Voimaanpanolain 42 §:n mukaan omaisuuden ja velkojen siirto hyvinvointialueelle kirjataan asianomaisiin omaisuus- ja velkaeriin sekä peruspääomaan. Siirrot kirjataan kunnan tilinpäätöksen mukaisilla kirjanpitoarvoilla.

Voimaanpanolain 42 §:n mukaan kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaosto antaa ohjeita ja lausuntoja omaisuusjärjestelyä koskevista kirjauksista. Kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaosto on 16.5.2022 lausunut lausunnossaan 129 hyvinvointialueiden aloitettavan taseen 1.1.2023 laatimisesta.

Voimaanpanolain 20 §:n mukaan kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/1997) 6 §:n 1 momentissa tarkoitetut erityishuoltopiirit siirretään varoineen ja velkoineen sekä sitoumuksineen hyvinvointialueille 1.1.2023. Kuntayhtymän varat, velat ja sitoumukset liitetään siihen hyvinvointialueeseen, jonka alueeseen kuntayhtymän jäsenkunnat kuuluvat. Jos kuntayhtymän jäsenkunnat kuuluvat useampaan hyvinvointialueeseen, varat, velat ja sitoumukset on jaettava hyvinvointialueiden välillä jäsenkuntien omistusosuuksien suhteessa, paitsi jos varojen, velkojen ja sitoumuksien siirrot olisivat hyvinvointialueiden taloudelliseen kantokykyyn nähden vähäisiä.

Voimaanpanolain 23§:n mukaan hyvinvointialueelle siirtyvät 1.1.2023 sen järjestämisvastuulle kuuluvaan toimintaan liittyvä irtaimisto, irtaimen omaisuuden omistusta, hallintaa ja käyttöä koskevat oikeudet sekä immateriaaliset oikeudet ja luvat. Hyvinvointialueelle siirtyvät sellaiset osakeyhtiön osakkeet, jotka kunta omistaa sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden järjestämistä ja tuottamista varten, jos osakeyhtiön tosiasiallinen päätoimiala on sosiaali- ja terveystalouden tuottaminen.

Voimaanpanolain 27 §:n mukaan kunkin kunnan HUS-sairaanhoidopiirin peruspääomaosuudet siirtyvät sen hyvinvointialueen omaisuudeksi, jonka alueelle ne kuuluvat 1.1.2023.

Hyvinvointialueelle siirtyneet omaisuus- ja pääomaerät on kirjattu alkusaldojen muutoksina tilinavaukseen päiväyksellä 1.1.2023. Tilinavaukseen kirjaamisen tarkoituksena on, että omaisuus- ja pääomaerien siirtoja ei esitetä vuoden 2023 liiketapahtumina talousarvion toteumavertailussa eikä rahoituslaskelmassa. Kunnilta ja kuntayhtymiltä siirtyvien varojen ja velkojen lisäksi avaava tase sisältää hyvinvointialueen vuoden 2022 tilinpäätössaldot.

Tase - Balansräkning	31.12.2023	1.1.2023	31.12.2022
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
VASTAAVAA - AKTIVA			
Pysyvät vastaavat - Bestående aktiva	30 157,8	29 875,4	33,3
<i>Aineettomat hyödykkeet - Immateriella rättigheter</i>	58,4	354,0	0,0
Aineettomat oikeudet - Immateriella rättigheter	58,4	354,0	0,0
<i>Aineelliset hyödykkeet - Materiella rättigheter</i>	2 777,1	2 228,5	22,5
Rakennukset - Byggnader	435,6	452,9	0,0
Koneet ja kalusto - Maskiner och inventarier	1 898,4	1 775,5	22,5
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat - Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar	443,0	0,0	0,0
<i>Sijoitukset - Placeringar</i>	27 322,3	27 292,9	10,8
Osakkeet ja osuudet - Aktier och andelar	27 322,3	27 292,9	10,8
Toimeksiantojen varat - Förvaltade medel	898,8	0,0	0,0
Muut toimeksiantojen varat - Övriga förvaltade medel	898,8	0,0	0,0
Vaihtuvat vastaavat - Rörliga aktiva	28 569,3	38 075,9	395,6
<i>Lyhytaikaiset saamiset - Kortfristiga fordringar</i>	28 541,5	3 238,9	34,4
Myyntisaamiset - Kundfordringar	6 672,3	0,0	0,0
Muut saamiset - Övriga fordringar	4 523,7	2 115,4	32,6
Siirtosaamiset - Resultatregleringar	17 345,4	1 123,5	1,8
Rahat ja pankkisaamiset - Kassa och bank	27,8	34 837,0	361,1
VASTAAVAA YHTEENSÄ - AKTIVA TOTALT	59 625,8	67 951,3	428,9

Tase - Balansräkning	31.12.2023	1.1.2023	31.12.2022
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
VASTATTAVAA - PASSIVA			
Oma pääoma - Eget kapital	-17 844,9	16 703,6	0,0
Peruspääoma - Grundkapital	16 723,8	16 703,6	0,0
Tilikauden yli-/alijäämä - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	-34 568,8	0,0	0,0
Pakolliset varaukset - Obligatoriska avsättningar	7 097,2	0,0	0,0
Muut pakolliset varaukset - Övriga avsättningar	7 097,2	0,0	0,0
Toimeksiantojen pääomat - Förvaltad kapital	898,8	0,0	0,0
Muut toimeksiantojen varat - Övriga förvaltade medel	898,8	0,0	0,0
Vieras pääoma - Främmande kapital	69 474,8	51 247,8	-29 528,2
<i>Lyhytaikainen vieras pääoma - Kortfristigt främmande kapital</i>	<i>69 474,8</i>	<i>51 247,8</i>	<i>-29 528,2</i>
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta - Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	8 154,6	148,5	0,0
Saadut ennakot - Erhållna förskott	110,3	29 923,8	-29 923,8
Ostovelat - Leverantörsskulder	23 832,1	1 304,4	335,8
Muut velat - Övriga skulder	2 300,9	86,9	1,1
Siirtovelat - Resultatregleringar	35 077,0	19 784,1	58,6
VASTATTAVAA YHTEENSÄ - PASSIVA TOTALT	59 625,8	67 951,3	-29 528,2

Taseen tunnusluvut - Balansräkningens nyckeltal	31.12.2023	1.1.2023	31.12.2022
Omavaraisuusaste, % - Soliditet, %	-30,0	43,9	0,0
Suhteellinen velkaantuneisuus, % - Relativ skuldsättning, %	16,3	-	-
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista, % - Skulder och ansvar i procent av verksamhetsintäkter,	25,9	-	-
Kertynyt yli-/ alijäämä, milj. € - Ackumulerat över-/underskott, milj	-34 568,8	0,0	0,0
Akkumulerat över-/underskott, €/ inv.	-349	-	-
Lainakanta 31.12., milj. € - Lånestock 31.12., milj €	8 154,6	148,5	0,0
Lainakanta 31.12., €/ asukas - Lånestock 31.12., €/ invånare	82	-	-
Lainat ja vuokravastuut, 31.12., milj. € - Lån och hyresansvar, 31.12., milj €	63 296,6	148,5	0,0
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas - Lån och hyresansvar, €/invån	639	-	-
Lainasaamiset 31.12., milj. € - Lånefordringar 31.12, milj. €	0,0	0,0	0,0
Asukasmäärä - Antal invånare	98 990	98 972	99 073

Taseeseen tilikauden 2023 aikana aktivoidut investoinnit on tehty investointisuunnitelman mukaan ja näiden rahoitukseen on käytetty avustuksia. Taseessa nämä avustukset on kirjattu vähentämään kyseisen hyödykkeen tasearvoa. Näin ollen nämä eivät näy taseessa lisäyksenä.

Itä-Uudenmaan valmisteluvaiheessa aikavälillä 1.7.2021 – 31.12.2022 ei ole kertynyt omaa pääomaa, joten omavaraisuusaste on tilikaudella 2022 ollut 0 %:ia.

Suhteellinen velkaantuneisuus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Ennakkomaksut eliminoidaan vieraan pääoman määrästä. Mitä pienempi velkaantuneisuuden arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet ovat selviytyä velan

takaisinmaksusta tulo-rahoituksella. Valmisteluaikaiset tunnusluvun arvot eivät anna realistista kuvaa velkaantuneisuudesta, koska siirtovelkoihin kirjatut valtion avustukset on ollut mahdollista käyttää myös maksuvuotta seuraavana vuonna.

1.5 Kokonaistulot ja –menot

Kokonaistulojen ja –menojen laskelma on laadittu tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat. Kokonaistulo ja –meno -käsitteet kattavat laskelmassa varsinaisen toiminnan ja investointien tulot ja menot sekä rahoitustoiminnan rahan lähteet ja käytön. Kokonaistulojen ja –menojen erotus –19,7 miljoonaa euroa on sama kuin rahavarojen ja muiden maksuvalmiuden muutosten erotus.

Kokonaistulot ja -menot	2023	2023	2022	2022	2021	2021
Totale inkomster och utgifter	1 000 €	%	1 000 €	%	1 000 €	%
Tulot - Inkomster						
Toiminta - Verksamhet						
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	49 339	11,4	7 637	100,0	413	100,0
Valtion rahoitus - Statlig finansiering	375 324	86,5	0	0,0	0	0,0
Korkotuotot - Ränteutäkter	550	0,1	0	0,0	0	0,0
Muut rahoitustuotot - Övriga finansiella intäkter	50	0,0	0	0,0	0	0,0
Investoinnit - Investeringar						
Rahoitusosuudet investointimenoihin - Finansieringsandelar för investeringsutgifter	658	0,2	0	0,0	0	0,0
Rahoitustoiminta - Finansieringsverksamhet						
Lyhytaikaisten lainojen lisäys - Ökning av kortfristiga lån	8 006	1,8	0	0,0	0	0,0
Oman pääoman lisäys - Ökning av eget kapital		0,0	0	0,0	0	0,0
Kokonaistulot yhteensä - Totale inkomster	433 926	100,0	7 638	100,0	413	100,0

Kokonaistulot ja -menot	2023	2023	2022	2022	2021	2021
Totale inkomster och utgifter	1 000 €	%	1 000 €	%	1 000 €	%
Menot - Utgifter						
Toiminta - Verksamhet						
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	458 782	101,1	7 637	99,6	413	100,0
Muut rahoituskulut - Övriga finansiella kostnader	32	0,0	1	0,0	0	0,0
Tulo-rahoituksen korjauserät - Korrigeringsposter till den interna finansieringen						
Pakollisten varausten muutos - Ändringar i avsättningar						
- Pakollisten varausten lisäys (-), vähennys (+)						
Avsättningar, ökning (-), minskning (+)	-7 097	- 1,6	0	0,0	0	0,0
Investoinnit - Investeringar						
Investointimenot - Investeringsutgifter	1 937	0,4	33	0,4	0	0,0
Rahoitustoiminta - Finansieringsverksamhet						
Antolainasaamisten lisäykset - Ökning av utlåningsfordringar	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys - Minskning av långfristiga lån	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Lyhytaikaisten lainojen vähennys - Minskning i eget kapital	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Oman pääoman vähennys - Minskning av eget kapital	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Kokonaismenot yhteensä - Totale utgifter	453 654	100,0	7 671	100,0	413	100,0

1.6 Hyvinvointialuekonsernin toiminta ja talous

1.6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Laki hyvinvointialueesta (611/2021) 118 §:n mukaan ”sellaisen hyvinvointialueen, jolla ei ole tytäryhteisöjä, mutta joka on jäsen hyvinvointiyhtymässä tai on edellä tässä pykälässä tarkoitettun yhtiön osakas, tulee sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätöstä vastaavat tiedot.”

Kirjanpitolain (30.12.1997/1336) 8 §:n mukaan ”osakkuusyritys on omistusyhteisyrittäjä, jossa kirjanpitovelvollisella on vähintään viidennes ja enintään puolet omistusyhteisyrittäjän osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä.”

Itä-Uudenmaan hyvinvointialuekonserniin kuuluvat seuraavat yhtiöt ja yritykset:

Yhteisön nimi	Omistusmuoto	Omistusosuus, %
HUS-yhtymä	hyvinvointiyhtymä	6,491
HPK Palvelut Oy	osakkuusyritys	45,00

HUS-yhtymä on hyvinvointialueesta annetun lain 58 §:ssä tarkoitettu hyvinvointiyhtymä.

HUS-yhtymä

HUS-yhtymä tuottaa Uudenmaan hyvinvointialueiden erikoissairaanhoidon, ja yhtiön omistavat Uudenmaan neljä hyvinvointialuetta, Länsi-Uusimaa, Keski-Uusimaa, Itä-Uusimaa ja Vantaa-Kerava, sekä Helsingin kaupunki.

HUS tarjoaa erikoissairaanhoidon lähes kahden miljoonan asukkaan Uudellamaalla ja on Helsingin kaupungin jälkeen toiseksi suurin julkinen työnantaja. Valtakunnallisesti sillä on merkittävä ja keskeinen tehtävä vaativan erikoissairaanhoidon, tutkimuksen ja opetuksen sekä valmiuden ja varautumisen osajana.

HUS-yhtiön ylin päättävä toimielin on yhtiökokous, jossa kutakin omistajajäsentä edustaa yksi edustaja. Yhtiökokous päättää muun muassa strategiasta, hallintosäännöstä, talousarviosta ja tilinpäätöksestä. Yhtiökokousedustajan kokouksessa käyttämä äänivalta perustuu hänen edustamansa jäsenen osuuteen Uudenmaan asukasluvusta.

Yhtiökokous hyväksyi 4.10.2023 tarkennetun HUS-yhtiön peruspääoman määrän ja vahvisti jaon jäsenten kesken. Päijät-Hämeen hyvinvointialue on suorittanut HUS-yhtiölle Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtiön vuoden 2022 vahvistetun tilinpäätöksen perusteella Myrskylän ja Pukkilan kuntien osuuden hyvinvointikuntayhtiön nettovarallisuudesta. Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen osuus HUS-yhtiön peruspääomasta on 1.1.2023 lukien 6,491 %. Erikoissairaanhoidon kustannukset ovat noin kolmannes Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen talousarviosta. Itä-Uudenmaan aluehallitus vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta.

HPK Palvelut Oy

HPK Palvelut Oy tuottaa omistaja-asiakkailleen talous-, henkilöstö-, ICT-perustietotekniikka- ja käännöspalveluita. Yrityksen omistavat Porvoon kaupunki (54,9 %), Itä-Uudenmaan hyvinvointialue (45,0 %) sekä Sipoon kunta (0,1 %). Yhtiön tavoitteena ei ole tuottaa voittoa. Hyvinvointialueen ja Porvoon kaupungin edustajat olivat yhtiön hallituksen edustajia 1.1.-12.6.2023 välisenä aikana. Tämän jälkeen hyvinvointialueen edustajat yhtiön hallituksessa ovat luottamushenkilöitä.

1.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen konserniohje on hyväksytty Aluevaltuustossa 14.6.2022. Konserniohjeella ohjataan konserniin kuuluvia yhteisöjä.

1.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

HUS-yhtymän rahoitus muuttui vuoden 2023 alussa aikaisemmasta suoriteperusteisesta laskutuksesta raamipohjaiseen rahoitukseen. Rahoituksen ollessa kiinteä suunnittelemttomat kustannusten muutokset aiheuttivat merkittävän alijäämän HUS-yhtymälle. HUS-yhtymän perussopimuksessa määrätään jäsenten välisestä kehyksen tasauksesta toteutuneen palvelukäytön suhteessa. HUSin tulos päättyi 111,1 miljoonan euron alijäämäiseksi. Alijäämän tasaus on huomioitu pakollisena varauksena hyvinvointialueen tilinpäätöksessä (noin 7,1 miljoonaa euroa).

HPK palvelut Oy käynnisti vuoden 2023 alusta jatkuvan palvelun tuottamisen Itä-Uudenmaan hyvinvointialueelle. Alkuvaiheen palveluissa esiintyi haasteita, jotka johtuivat suuresta määrästä monenlaisia poikkeuksia ja ainutkertaisia tilanteita uuden asiakkaan käynnistyksessä. Tietojärjestelmät eivät olleet valmiita vuoden alussa, ja tiedonkulku hyvinvointialueuudistuksen yhteydessä oli haasteellista. HPK Palvelut Oy:n liikevaihto oli tilikaudella 13,7 miljoonaa euroa. Tilikauden tulos ennen veroja oli 431 000 euroa.

1.6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

HUS-yhtymän tilinpäätöksessä kertynyt alijäämä, on katettava vuosien 2025-2026 aikana.

HPK Palvelut Oy:n toiminta tulee tasaantumaan tilikauden 2024 aikana, mutta liikevaihto asetuneen hieman kulunutta tilikautta sekä alkuperäisiä suunnitelmia korkeammalle tasolle, noin 16 miljoonaa euroa vuosittain. Yhtiö tulee investoimaan kehitykseen ja palvelutason nostamiseen, sekä palvelun mittaamiseen ja asiantuntemuksen nostamiseen. Yhtiön henkilöstömäärä nousee noin 85:een.

1.6.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Hyvinvointialueen osakkuusyhteisön toimitusjohtaja ja hallituksen on pyydettäessä annettava konsernijohtolle konsernin taloudellisen aseman arvioimiseen ja sen toiminnan tuloksen laskeamiseen tarvittavat tiedot sekä, ellei lasita muuta johdu, muut niiltä pyydyty tiedot ja selvitykset. Konsernijohto valvoo konserniohjeiden noudattamista.

1.6.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernituloslaskelma - Koncernresultaträkning	2023	2022
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	232 072,5	-
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	- 632 869,6	-
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)		-
Andel av intressesammanslutningarnas vinst (förlust)	- 156,4	
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	- 400 953,5	-
Valtion rahoitus - Statsfinansiering	375 323,6	-
Rahoitustuotot ja -kulut - Finansiella intäkter och kostnader		-
Korkotuotot - Ränteintäkter	892,4	-
Muut rahoitustuotot - Övriga finansiella intäkter	87,6	-
Korkokulut - Räntekostnader	- 772,5	-
Muut rahoituskulut - Övriga finansiella kostnader	- 48,7	-
Vuosikate - Årsbidrag	- 25 471,0	-
Poistot ja arvonalentumiset - Avskrivningar och nedskrivningar		-
Suunnitelman mukaiset poistot - Avskrivningar enligt plan	- 9 151,3	-
Arvonalentumiset - Nedskrivningar	9,4	-
Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat	- 34 613,0	-
Tilikauden verot - Räkenskapsperiodens skatter	- 6,3	-
Laskennalliset verot - Latenta skatter	- 10,5	-
Vähemmistöosuudet - Minoritetsandelar	- 29,0	-
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens över-/ underskott	- 34 658,9	-

Konsernituloslaskelman tunnusluvut - Koncernresultaträkningens nyckeltal	2023	2022
Toimintatuotot/ toimintakulut, % -	36,7	-
Verksamhetsintäkter/ verksamhetskostnader, %		-
Vuosikate/ poistot, % - Årsbidrag/ avskrivningar, %	- 278,6	-
Vuosikate, euroa/ asukas - Årsbidrag €/ invånare	- 257	-
Hyvinvointialueen asukasmäärä - Antal invånare i välfärdsområdet	98 990	98 972

Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut
Konsernens finansieringsanalys och dess nyckeltal

Konsernin rahoituslaskelma - Koncernens finansieringsanalys	2023	2022
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta - Verksamhetens kassaflöde		
Vuosikate - Årsbidrag	- 25 471,0	-
Tilikauden verot - Räkenskapsperiodens skatter	- 6,3	-
Tulorahoituksen korjauserät -		
Korrigeringsposter till den interna finansieringen	- 103,3	-
Investointien rahavirta - Investeringarnas kassaflöde		
Investointimenot - Investeringsutgifter	- 17 682,7	-
Finansieringsandelarna för investeringsutgifter	692,5	-
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot -		
Inkomster från försäljning av tillgångar bland bestående aktiva	180,5	-
Toiminnan ja investointien rahavirta - Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	- 42 390,3	-
Rahoituksen rahavirta - Finansieringens kassaflöde		
Lainakannan muutokset - Förändringar i lånestocken		
Pitkääikaisten lainojen lisäys - Ökning av långfristiga lån	10 385,6	-
Pitkääikaisten lainojen vähennys - Minskning av långfristiga lån	- 2 476,2	-
Lyhytaikaisten lainojen muutos - Ändring i kortfristiga lån	8 006,1	-
Oman pääoman muutokset - Förändring i eget kapital	- 64,1	-
Muut maksuvalmiuden muutokset - Övriga förändringar i likviditeten	- 7 679,8	-
Rahoituksen rahavirta - Finansieringens kassaflöde	8 171,5	-
Rahavarojen muutos - Förändring av likvida medel	- 34 218,8	-
Rahavarat - Likvida medel 31.12.	9 111,1	-
Rahavarat - Likvida medel 1.1.	43 329,9	-
Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut - Nyckeltal för koncernens finansieringsanalys	2023	2022
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde totalt för 5 år 1000 €	- 42 390,3	-
Investointien tulorahoitus - Investeringarnas inkomstfinansiering, %	- 149,9	-
Laskennallinen lainanhoitokate - Kalkylmässigt låneskötselbidrag	- 3,9	-
Kassan riittävyys, pv - Kassans tillräcklighet, dagar	5,1	-
Asukasmäärä - Invånarantal	98 990	98 972

Konsernitase - Koncernbalansräkning	2023 1 000 €	2022 1 000 €
VASTAAVAA - AKTIVA		
Pysyvät vastaavat - Bestående aktiva	109 499,4	-
<i>Aineettomat hyödykkeet - Immateriella rättigheter</i>	4 474,6	-
Aineettomat oikeudet - Immateriella rättigheter	59,0	-
Muut pitkävaikutteiset menot - Övriga utgifter med lång verkningstid	4 415,7	-
<i>Aineelliset hyödykkeet - Materiella rättigheter</i>	98 859,7	-
Maa- ja vesialueet - Mark- och vattenområden	976,8	-
Rakennukset - Byggnader	66 865,5	-
Kiinteät rakenteet ja laitteet - Fasta konstruktioner och anordningar	2 043,8	-
Koneet ja kalusto - Maskiner och inventarier	11 296,1	-
Muut aineelliset hyödykkeet - Övriga materiella tillgångar	325,0	-
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat - Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar	17 352,5	-
<i>Sijoitukset - Placeringar</i>	6 165,1	-
Osakkeet ja osuudet - Aktier och andelar	6 159,5	-
Muut saamiset - Övriga fordringar	5,5	-
Toimeksiantojen varat - Förvaltade medel	1 431,5	-
Vaihtuvat vastaavat - Rörliga aktiva	51 220,0	-
<i>Vaihto-omaisuus - Omsättningstillgångar</i>	2 631,9	-
<i>Saamiset - Fordringar</i>		
Lyhytaikaiset saamiset - Kortfristiga fordringar	39 476,9	-
Rahat ja pankkisaamiset - Kassa och bank	9 111,1	-
VASTAAVAA YHTEENSÄ - AKTIVA TOTALT	162 150,8	-

Konsernitase - Koncernbalansräkning	2023	2022
	1 000 €	1 000 €
VASTATTAVAA - PASSIVA		
Oma pääoma - Eget kapital	-18 120,4	-
Peruspääoma - Grundkapital	16 724,3	-
Muut omat rahastot - Övriga egna fonder	58,3	-
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä -	-244,1	-
Överksott (underskott) från tidigare räkenskapsperioder		
Tilikauden yli-/alijäämä -	-34 658,9	-
Räkenskapsperiodens över-/underskott		
Vähemmistöosuudet - Minoritetsandelar	50,0	-
Pakolliset varaukset - Avsättningar	2 541,9	-
Eläkevaraukset - Avsättningar för pensioner	33,4	-
Muut pakolliset varaukset - Övriga avsättningar	2 508,5	-
Toimeksiantojen pääomat - Förvaltat kapital	1 431,5	-
Vieras pääoma - Främmande kapital	176 247,9	-
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma -		
Långfristigt räntebelagt främmande kapital	64 088,7	-
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma -		
Långfristigt räntefritt främmande kapital	302,6	-
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma -		
Kortfristigt räntebelagt främmande kapital	10 506,8	-
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma -		
Kortfristigt räntefritt främmande kapital	101 349,7	-
VASTATTAVAA YHTEENSÄ - PASSIVA SAMMANLAGT	162 150,8	-

Konsernitaseen tunnusluvut - Koncernbalansräkningens nyckeltal	2023	2022
Omavaraisuusaste - Soliditet, %	-11,4	-
Suhteellinen velkaantuneisuus - Relativ skuldsättning, %	28,4	-
Kertynyt yli-/ alijäämä -		
Akkumulerat överksott (underskott), 1000 €	-34 903,0	-
Kertynyt yli-/ alijäämä, €/ asukas -		
Akkumulerat överskott (underskott), €/invånare	-353	-
Konsernin lainat, €/asukas - Koncernens lån, €/invånare	834	-
Konsernin lainakanta - Koncernens lånestock 31.12.,1000 €	74 595,5	-
Lainat ja vuokravastuut - Lån och hyresansvar, 31.12., 1000 €	163 989,5	-
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas -		
Lån och hyresansvar, €/invånare	1 657	-
Hyvinvointialueen asukasmäärä -		
Antal invånare i välfärdsområdet	98 990	98 972

1.7 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

1.7.1 Tilikauden tuloksen käsittely

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen tilikauden 2023 tulos -34 568 768,48 ei anna aihetta tuloksen käsittelylle.

Aluehallitus esittää, että tilikauden alijäämä 34 568 768,48 siirretään taseen edellisten tilikausien yli-/ alijäämään.

Koska edellisiltä tilikausilta ei ole kertyneitä ylijäämiä, hyvinvointialueen talous edellyttää tasapainottamistoimenpiteitä.

1.7.2 Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Jos hyvinvointialueen tilinpäätöksessä on kertynyttä alijäämää, se on katettava enintään kahden vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien, toisin sanoen kolmen vuoden aikana tilinpäätöshetkestä laskettuna. Jos hyvinvointialueelle kertyy lisää alijäämää, uudella alijäämällä ei ole itsenäistä kattamisaikaa. Alijäämän lisäyksen kattamisen määräaika on sama kuin ensimmäisellä alijäämällä.

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen vuoden 2023 alijäämä on 34,6 miljoonaa euroa. Aluevaltuuston 12.12.2023 § 132 hyväksymän vuoden 2024 talousarvion alijäämä on 15,8 miljoonaa euroa. Kumulatiivinen alijäämä vuosilta 2023 – 2024 muodostuisi näin ollen 50,4 miljoonaksi euroksi, joka tulee kattaa vuoden 2026 loppuun mennessä. Vuosien 2025 – 2026 taloussuunnitelman ylijäämät 40,6 miljoonaa euroa eivät riitä kattamaan kumulatiivista alijäämää, vaan kattamatonta alijäämää jää edelleen vajaat 10 miljoonaa euroa.

Aluevaltuusto on hyväksynyt 12.12.2023 § 135 muutosohjelman, jonka toimenpitein hyvinvointialueen tuottavuutta parannetaan tulevien vuosien aikana sote- ja pelastustoimen palvelujen turvaamiseksi sekä kehittämiseksi. Kokonaisuhyödyn muutosohjelman toteuttamisesta on arvioitu asettuvan noin 52 miljoonaan euroon.

2 Talousarvion toteutuminen

2.1 Tavoitteiden toteutuminen

Itä-Uudenmaan hyvinvointialuevaltuustoa sitovat tavoitteet vuodelle 2023 hyväksyttiin osana 2023 talousarviota 2023 ja 2023–2025 taloussuunnitelmaa aluevaltuuston kokouksessa 13.12.2022.

Sitova tavoite	Tavoitteen mittari	Tavoitetaso 2023	Toteuma 1-12/2023
Palvelut			
Sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä pelastuspalveluiden laadukas integrointi	Jokaisessa ”työyksikössä” nostetaan esiin ja kehitetään uusi konkreettinen palvelujen integraatioprosessi	Prosessit luotu ja toiminnassa	Palveluiden tuottamista yhteistyössä on tunnistettu ja valmisteltu. Leasing-autot ovat siirtyneet pelastuslaitoksen teknisen yksikön koordinoitaviksi, ja turvapuheluiden vastaanottamista pelastuslaitoksen tilannekeskuksessa selvitettiin. Selvityksen perusteella jälkimmäistä muutosta ei kuitenkaan tehty, koska puhelujen vastaanottaminen pelastuslaitoksen tilannekeskuksessa olisi ollut kalliimpaa kuin tarjoajan omassa keskuksessa. Valmius- ja varautumisasioissa valmius- ja turvallisuusyksikköön on rekrytoitu sote-taustainen asiantuntija, ja soten valmiussuunnitelma on tehty vuonna 2023.
Asiakaskokemuksen mittaus on jatkuva	Asiakaskokemusta mitataan toimipisteissä	80 % asiakkaista on tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä	Avointa ja yleistä asiakaspalautetta on alettu keräämään verkkosivujen sähköisen kyselyn avulla 11/2023 alkaen. Tämä vaihe on väliaikainen asiakaspalautejärjestelmän kilpailutuksen ja hankinnan ajan. Kohdennettua ja laajaa asiakaskokemusta pystytään keräämään vasta, kun pysyvä asiakaspalautejärjestelmä on otettu käyttöön, arviolta huhtitoukokuussa 2024.
Asiakas voi käyttää hyvinvointialueen palveluita digitaalisten välineiden avulla	Sähköinen ajanvaraus ja etävastaanottojen käyttö lisääntyy	Käyttö-% tai ajanvarauskohteiden määrä /etävastaanottojen määrä	DigiSote-keskus HyVä-digi käynnistyi 1.9.23, sähköiset lomakkeet ja chat on otettu käyttöön, ja sähköinen ajanvaraus on suunnitella.

Sitova tavoite	Tavoitteen mittari	Tavoitetaso 2023	Toteuma 1-12/2023
Konkretisoidaan yhdyspintatyö kuntien ja kolmannen sektorin kanssa	Seurataan / mitataan perustettujen yhteistyöryhmien toimintaa	Yhteistyöryhmien määrittämät tavoitteet toteutuvat	Kumppanuustalotoiminta on alkanut 9/2023. Kumppanuuspöytä on käynnistänyt toimintansa. Strateginen yhteistyösopimus kuntien kanssa on hyväksytty ja yhteistyöryhmien jäsenet hyvinvointialueella vahvistettu. Osa yhteistyöryhmistä on käynnistänyt toimintansa. Hyte-neuvotteluja ei ole vielä toteutettu.
Ensihoidon saavuttavuusajat ovat HUS palvelutasopäätöksen mukaiset	Toteutuneet saavuttavuusajat	Kohteet saavutettu 80 % vaatimusten mukaisesti	Kohteet saavutettu 90 % vaatimusten mukaisesti, eli toteuma yli tavoitteen.
Riskiasumisen tunnistamista kehitetään edelleen yhdessä sosiaalitoimen kanssa	Ilmoitusten määrä	Vertailussa vuoden 2022 taso	Ilmoitusten määrä 2023 on 87 kpl. Ilmoitusten määrä vuonna 2022 oli 81 kpl. Riskialttiita kohteita tunnistetaan ottamalla mukaan etsivän työn osioita. Valvontaa tehdään moniviranomaisyhteistyönä.

Sitova tavoite	Tavoitteen mittari	Tavoitetaso 2023	Toteuma 1-12/2023
Henkilöstö			
Työhyvinvointikysely tehdään	Toteutetaan koko henkilöstölle työhyvinvointikysely	Kysely on toteutettu ja tulosten käsittelylle on laadittu malli ja ohjeistus	Toteutettu kesällä 2023. Tulokset on käsitelty ohjeistuksen mukaisesti.
Kartoitetaan ja tasapainotetaan henkilöstöresurssit palvelutarpeen mukaan	Määritellään / seurataan työnkuormittavuutta ja henkilöstömitoitusta yksiköittäin	Saavuttaa lainsäätämä henkilömitoitus sekä tasapainottaa kuormittavuutta	Keskitetystä sosiaalipalveluista on tuotu palveluita kentälle jalkautumisen muodossa. Henkilöstösuunnitelma on tarkistettu ja päivitetty.
Hyvinvointialueella on työntekijöihinsä pitovoimaa ja henkilöstö voi hyvin	Lähtövaihtuvuus	Alle 10 %	Veto- ja pitovoiman kehittämiseksi on käyty työnantajan ja pääsopijajärjestöjen väliset paikallisneuvottelut ja sovittu paikallisesti toimenpiteistä. Toimenpiteet on sisällytetty vuoden 2024 talousarvioon ja niiden toteuttaminen käynnistyy tuottavuusohjelman toimenpiteiden yhteydessä. Tietoa lähtövaihtuvuudesta ei ole vielä saatavilla.
Päällikötasolta ylöspäin henkilöstö on 80 % osallistunut varautumisen harjoitukseen tai koulutukseen	Toteutuneet koulutukset/harjoitukset	Tavoite 80% toteutunut	Vuoden 2023 aikana soten varautumisen organisointia on kartoitettu tavoitteena syvempi yhteistyö pelastustoimen johdolla. Vuoden aikana on järjestetty kaksi Teams-koulutusta varautumisesta sekä koulutettu niin HVA-johtoryhmää, sosiaali- ja terveystoimen johtoryhmää, kuin pelastustoimen johtoryhmää. Toteutuma koulutusten suhteen oli 89 %, eli tavoite ylitettiin.
Sitova tavoite	Tavoitteen mittari	Tavoitetaso 2023	Toteuma 1-12/2023
Talous			
Talousarvion vuosikate toteutuu suunnitellusti	Talousarvion vuosikate	Vuosikate toteutuu	Vuoden 2023 vuosikate ei toteutunut talousarvion mukaan. Tilinpäätöstoteuma oli -33,6 ja muutettu talousarvio -23,5 miljoonaa euroa eli toteuma on noin 10 miljoonaa euroa heikompi kuin talousarvio.

2.2 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

2.2.1 Käyttötalouden toteutuminen

2.2.1.1 Demokratiapalvelut

Demokratiapalvelut Demokratitjänster 1 000 €	Talousarvio Budget 2023	Talousarvio- muutokset Ändringar i budgeten	Muutettu talousarvio Ändrad budget	Toteuma Utfall	Poikkeama Avvikelse	Poikkeama % Avvikelse %
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	0	0	0	0	0	-
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-1 412	44	-1 368	-1 060	308	-23 %
Henkilöstökulut - Personalutgifter	-831	0	-831	-598	233	-28 %
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-132	0	-132	-104	28	-21 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	-5	0	-5	-1	3	-74 %
Avustukset - Bidrag	-360	0	-360	-344	17	-5 %
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetsutgifter	-85	44	-41	-14	27	-67 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-1 412	44	-1 368	-1 060	308	-23 %

Demokratiapalveluiden toimintakulujen tilinpäätöstoteuma oli 1,0 miljoonaa euroa eli talousarvio alittui 0,3 miljoonalla eurolla. Tilikauden henkilöstökulujen osuus kokonaiskuluista on 56 %, palvelujen ostojen 10 %, avustusten 32 % ja muiden toimintakulujen 1 %. Henkilöstökuluista 78 % muodostuu kokouspalkkioista, 12 % vakituksista palkoista ja 7 % viranhaltijoiden palkkioista.

Aluevaltuusto ja aluehallitus aloittivat toimintansa maaliskuussa 2022. Lautakuntien järjestäytymiskokoukset pidettiin alkuvuodesta 2023 ja kaikki toimielimet ovat kokoontuneet säännöllisesti. Toimielimet ovat asteittain siirtyneet käyttämään sähköistä kokoushallintaa. Vaikuttamistoimielinten toimintasäännöt hyväksyttiin aluehallituksessa tammikuussa, josta lähtien vammaisneuvosto, vanhusneuvosto sekä nuorisovaltuusto ovat toimineet aktiivisesti.

Aluevaltuusto

Aluevaltuusto Områdesfullmäktige 1 000 €	Talousarvio Budget 2023	Talousarvio- muutokset Ändringar i budgeten	Muutettu talousarvio Ändrad budget	Toteuma Utfall	Poikkeama Avvikelse	Poikkeama % Avvikelse %
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	0	0	0	0	0	-
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-659	24	-635	-596	39	-6 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-659	24	-635	-596	39	-6 %

Aluevaltuusto vastaa hyvinvointialueen toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää hyvinvointialueen päätösvaltaa.

Aluevaltuusto kokoontui 11 kertaa vuonna 2023. Hyvinvointialueen ensimmäisen toimintavuoden aikana aluevaltuusto päätti muun muassa seuraavista keskeisistä asioista:

- HUS-järjestämissopimuksen hyväksyminen
- Kaksikielisten hyvinvointialueiden ruotsinkielisiä sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluja koskevan yhteistyösopimuksen hyväksyminen
- Itä-Uudenmaan Pelastuslaitoksen palvelutasopäätös ajalle 1.1.2024–31.12.2026
- Kaksikielisyysohjelman hyväksyminen
- Itä-Uudenmaan kuntien ja Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen välinen strategisen yhteistyön sopimus
- Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelustrategia
- Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen tuottavuusohjelma
- Eron myöntämiset luottamustoimista ja uusien luottamushenkilöiden valinta.

Vuonna 2023 aluevaltuutetut jättivät aluevaltuuston kokousten yhteydessä 16 aloitetta.

Aluehallitus

Aluehallitus Områdesstyrelsen 1 000 €	Talousarvio Budget 2023	Talousarvio- muutokset Ändringar i budgeten	Muutettu talousarvio Ändrad budget	Toteuma Utfall	Poikkeama Avvikelse	Poikkeama % Avvikelse %
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	0	0	0	0	0	-
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-252	20	-232	-181	51	-22 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-252	20	-232	-181	51	-22 %

Aluehallitus johtaa hyvinvointialueen toimintaa, hallintoa ja taloutta sekä vastaa aluevaltuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Aluehallitus kokoontui 24 kertaa vuonna 2023. Hyvinvointialueen ensimmäisen toimintavuoden aikana aluehallitus päätti muun muassa seuraavista keskeisistä asioista:

- Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen henkilöstöstrategian hyväksyminen
- Yhteistoimintaorganisaatio ja työsuojeluorganisaatio Itä-Uudenmaan hyvinvointialueelle
- Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen hankintaohjeen päivittäminen ja hankintaohjetta koskevan päätösvallan rajoitettu delegointi
- Sisäisen tarkastuksen toimintaohjeen ja toimintasuunnitelman hyväksyminen
- Keskitetyn apuvälinekeskuksen perustaminen Itä-Uudenmaan hyvinvointialueelle
- Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen valmiussuunnitelman yleinen osa
- Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen laatu- ja omavalvontaohjelman hyväksyminen
- Loviisan uuden pelastusaseman hankesuunnitelman hyväksyminen
- Hyvinvointikeskuksen suunnittelun käynnistäminen
- Asiakas- ja potilastietojärjestelmän kilpailutuksen käynnistäminen

Lautakunnat

Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunta Revisionsnämnden 1 000 €	Talousarvio Budget 2023	Talousarvio- muutokset Ändringar i budgeten	Muutettu talousarvio Ändrad budget	Toteuma Utfall	Poikkeama Avvikelse	Poikkeama % Avvikelse %
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	0	0	0	0	0	0 %
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-114	0	-114	-45	69	-61 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-114	0	-114	-45	69	-61 %

Varautuminen ja turvallisuus -lautakunta

Varautuminen ja turvallisuus -lautakunta Nämnden för beredskap och säkerhet 1 000 €	Talousarvio Budget 2023	Talousarvio- muutokset Ändringar i budgeten	Muutettu talousarvio Ändrad budget	Toteuma Utfall	Poikkeama Avvikelse	Poikkeama % Avvikelse %
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	0	0	0	0	0	-
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-70	0	-70	-31	39	-56 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-70	0	-70	-31	39	-56 %

Varautuminen ja turvallisuus -lautakunta kokoontui 8 kertaa vuonna 2023.

Lautakunnan tärkeimpiä päätöksiä olivat öljyntorjuntaveneen hankinta, ja pelastustoimen palvelutasopäätöksen ja talousarvion 2024 käsittely lautakuntatasolla. Lautakunnalle annettiin myös säännöllisesti tilannekatsaus turvallisuustilanteesta.

Kehittäminen ja yhteistyö -lautakunta

Kehittäminen ja yhteistyö -lautakunta Nämnden för utveckling och samarbete 1 000 €	Talousarvio Budget 2023	Talousarvio- muutokset Ändringar i budgeten	Muutettu talousarvio Ändrad budget	Toteuma Utfall	Poikkeama Avvikelse	Poikkeama % Avvikelse %
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	0	0	0	0	0	-
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-52	0	-52	-24	28	-54 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-52	0	-52	-24	28	-54 %

Palveluiden järjestäminen -lautakunta

Palveluiden järjestäminen -lautakunta Nämnden för ordnande av tjänster 1 000 €	Talousarvio Budget 2023	Talousarvio- muutokset Ändringar i budgeten	Muutettu talousarvio Ändrad budget	Toteuma Utfall	Poikkeama Avvikelse	Poikkeama % Avvikelse %
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	0	0	0	0	0	-
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-55	0	-55	-37	18	-33 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-55	0	-55	-37	18	-33 %

Kansalliskielilautakunta

Kansalliskielilautakunta Nationalspråknämnden 1 000 €	Talousarvio Budget 2023	Talousarvio- muutokset Ändringar i budgeten	Muutettu talousarvio Ändrad budget	Toteuma Utfall	Poikkeama Avvikelse	Poikkeama % Avvikelse %
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	0	0	0	0	0	-
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-38	0	-38	-19	20	-51 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-38	0	-38	-19	20	-51 %

Kansalliskielilautakunta kokoontui 7 kertaa vuonna 2023. Kokouksissa kansalliskielilautakunta sai tilannekatsauksen hyvinvointialueen palveluista, joita tarjotaan ruotsinkielisille vammaisille henkilöille, hyvinvointialueen kaksikielisestä viestinnästä, Itä-Uudenmaan pelastuslaitoksen toiminnasta ja henkilöstöhallinnon ajankohtaisista asioista. Kansalliskielilautakunta antoi vuoden aikana lausuntonsa HUS-järjestämissopimuksesta, Itä-Uudenmaan pelastuslaitoksen palvelutasopäätöksestä, hyvinvointialueen palvelustrategiasta ja tuottavuusohjelmaluonnoksesta. Lisäksi kansalliskielilautakunta käsitteli useamman kokouksen yhteydessä hyvinvointialueen kaksikielisyysohjelmaa.

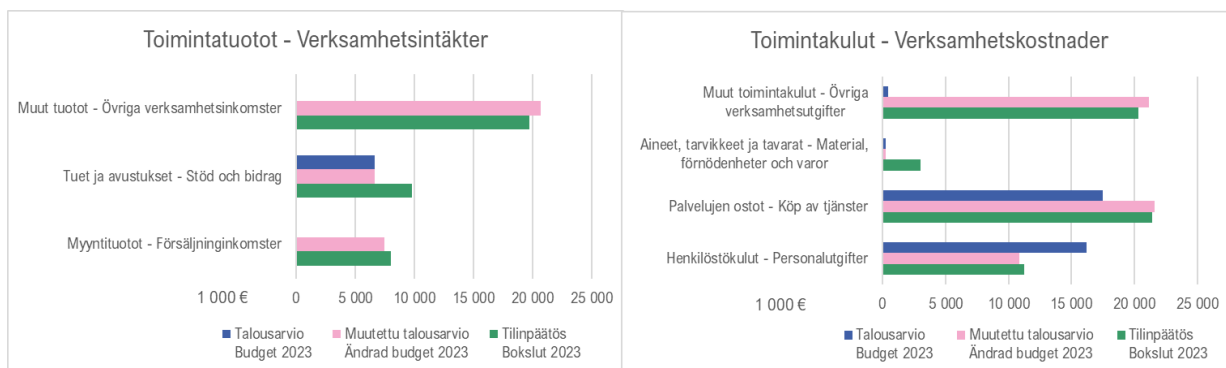
2.2.1.2 Konserni- ja strategiapalvelut

Konserni- ja strategiapalvelut Koncern- och strategitjänster 1 000 €	Talousarvio Budget 2023	Talousarvio- muutokset Ändringar i budgeten	Muutettu talousarvio Ändrad budget	Toteuma Utfall	Poikkeama Avvikelse	Poikkeama % Avvikelse %
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	6 635	28 191	34 826	37 552	2 726	8 %
Myyntituotot - Försäljninginkomster	0	7 487	7 487	8 018	531	7 %
Tuet ja avustukset - Stöd och bidrag	6 635	0	6 635	9 810	3 175	48 %
Muut tuotot - Övriga verksamhetsinkomster	0	20 704	20 704	19 723	-981	-5 %
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-34 392	-19 463	-53 855	-55 982	-2 127	4 %
Henkilöstökulut - Personalutgifter	-16 212	5 325	-10 887	-11 272	-384	4 %
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-17 489	-4 128	-21 617	-21 421	196	-1 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	-220	-3	-223	-3 002	-2 779	1244 %
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetsutgifter	-471	-20 656	-21 127	-20 287	840	-4 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-27 757	8 729	-19 028	-18 429	599	-3 %

Konserni- ja strategiapalveluiden toimintakulut jakautuivat seuraavasti: Henkilöstökulujen osuus oli 20,1 %, palveluiden ostot veivät 38,3 %, aineet, tarvikkeet ja tavarat muodostivat 5,4 % kokonaiskuluista, kun taas muut toimintakulut käsittivät 36,2 %.

Toisaalta toiminnan tuotot jakautuivat seuraavasti: Myyntituotot muodostivat 21 % kaikista tuotoista, tuki- ja avustusmuodot kattoivat 26 %, ja muut tuotot olivat suurin osuus 53 % kaikista tuotoista. Muut tuotot sisältävät hallintapalveluiden, kuten kiinteistö-, ravintola- ja laitoshuoltopalveluiden, sisäiset erät. Tarkempi erittely sisäisistä eristä on saatavilla hallintapalveluiden yhteydessä.

Kuviot. Konserni- ja strategiapalveluiden toimintatuotot ja -kulut vuonna 2023

Kokonaisuutena konserni- ja strategiapalveluiden toimintatuotot ylittivät muutetun talousarvion 2,7 miljoonalla eurolla. Ylitys syntyi käytännössä tuista ja avustuksista, joita kirjattiin 3,2 miljoonaa euroa budjetoitua enemmän. Toimintakulut ylittivät muutetun talousarvion 2,1 miljoonalla eurolla. Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden osalta talousarvioylitys oli 2,8 miljoonaa euroa.

Johto

Johto Ledning 1 000 €	Talousarvio Budget 2023	Talousarvio- muutokset Ändringar i budgeten	Muutettu talousarvio Ändrad budget	Toteuma Utfall	Poikkeama Avvikelse	Poikkeama % Avvikelse %
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	0	0	0	0	0	0 %
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-284	-19	-304	-308	-4	1 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-284	-19	-304	-308	-4	1 %

Suurin osa Itä-uudenmaan hyvinvointialueen johdon kuluista menevät henkilöstökuluihin. Toteutuman ja muutetun talousarvion välillä oleva ero selittyy budjetoitujen henkilöstökulujen ja toteutuneiden henkilöstökulujen 5 tuhannen euron erolla.

Hallintopalvelut

Hallintopalvelut Förvaltningstjänster 1 000 €	Talousarvio Budget 2023	Talousarvio- muutokset Ändringar i budgeten	Muutettu talousarvio Ändrad budget	Toteuma Utfall	Poikkeama Avvikelse	Poikkeama % Avvikelse %
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	0	28 191	28 191	27 720	-471	-2 %
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-5 071	-25 072	-30 143	-29 718	425	-1 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-5 071	3 119	-1 952	-1 998	-46	2 %

Toteutuman ja muutetun talousarvion välillä oleva ero toimintakuluissa ja -tuotoissa selittyy kiinteistöpalveluiden yläkanttiin arvioiduilla vuokrakuluilla.

Hallintopalveluiden toimintatuotot ovat yhteensä 27,7 miljoonaa euroa, ja suurin osa tästä summasta koostuu sisäisistä tuotoista, jotka kattavat hallintopalveluidenkuluja. Sisäiset tuotot muodostuvat pääasiassa kiinteistöpalveluista, ravintopalveluista ja laitoshuollosta. Kiinteistöpalveluiden osuus sisäisistä tuotoista on 19,7 miljoonaa euroa, ravintopalveluiden osuus 5,1 miljoonaa euroa ja laitoshuollon osuus 2,9 miljoonaa euroa.

Vastaavat summat näkyvät kulupuolella mainituille kustannuspaikoille, mikä osoittaa, että sisäiset tuotot ja kulut vastaavat toisiaan. Hallintopalveluiden kokonaiskulut ovat yhteensä 29,7 miljoonaa euroa. Tästä summasta suurimman osuuden, 65 % eli 19,3 miljoonaa euroa, muodostavat "Muut toimintakulut". Henkilöstökulut ovat toiseksi suurin erä, kattaen 19 % kokonaissummasta, mikä vastaa 5,6 miljoonaa euroa. Näihin kuluihin lasketaan työntekijöiden palkat, sivukulut ja muut henkilöstöön liittyvät menot. "Palvelujen ostot", joihin sisältyvät ulkopuolisten toimittajien tarjoamat palvelut, muodostavat 7 % kokonaismenoista, eli 2,1 miljoonaa euroa. Viimeisenä, "Aineet, tarvikkeet ja tavarat" edustaa 9 % kokonaiskuluista, eli 2,7 miljoonaa euroa.

Hallintopalveluiden osalta henkilöstön rekrytointi ja organisaation sisäiset siirtymiset pitkittivät tilanteen tasaantumista. Henkilöstösuunnitelma ja talousarvio eivät kaikilta osin vastanneet tarvittavia resursseja (esim. kiinteistöpalvelut). Etenkin hankintapalveluiden osalta osaavan henkilökunnan rekrytointi oli haastavaa. Henkilöstömenot toteutuivat alkuvuoden henkilöstövajeen vuoksi alle talousarvion muutaman kustannuspaikan osalta, kun taas henkilöstömenot ylittyivät joillakin kustannuspaikoilla, henkilöstösuunnitelman ja todellisen henkilöstömäärän poiketessa.

Hyvinvointialueen kirjaamossa avattiin vuonna 2023 yhteensä 4412 asiaa ja asianhallintajärjestelmään tallennettiin yli 60 000 asiakirjaa.

Hyvinvointialueella tehtiin 222 hankintapäätöstä vuoden 2023 aikana. Päätösten yhteenlaskettu ennakoitu arvo oli noin 70 miljoonaa euroa.

Lakipalveluissa tehtiin koko organisaatio koskevan laajan neuvonnan ja koulutuksen lisäksi mm. 10 tutkintapyyntöä poliisille, hoidettiin kaksi suullista käsittelyä sekä 13 kirjallista käsittelyä hallinto-oikeudessa.

Tietosuojavastaava teki noin 30 ilmoitusta tietosuojavaltuutetulle.

Soten voimaanpanolain sekä THL:n siirto-ohjeiden mukaan kuntien ja kuntayhtymien hallussa olevia asiakirjoja siirtyi hyvinvointialueiden hallintaan. Analogisten eli paperiasiakirjojen osalta siirrot on pitkälti tehty. Itä-Uudenmaan kuntien lisäksi asiakirjoja siirtyi Etevalta, Kårkullalta sekä Kuninkaantien työterveydeltä. Isompia arkistoja on seitsemän, lisäksi on useita pienempiä arkistoja yksiköissä. Hyllymetrejä on arviolta kolme hyllykilometriä.

Talouspalvelut

Talouspalvelut Ekonomitjänster 1 000 €	Talousarvio Budget 2023	Talousarvio- muutokset Ändringar i budgeten	Muutettu talousarvio Ändrad budget	Toteuma Utfall	Poikkeama Avvikelse	Poikkeama % Avvikelse %
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	0	0	0	1	1	
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-2 179	-9	-2 188	-1 869	319	-15 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-2 179	-9	-2 188	-1 868	320	-15 %

Talospalveluiden suurimmat kustannukset olivat henkilöstökulut ja palveluiden ostot. Talospalveluiden osalta kokonaiskulut ovat olleet 1,9 miljoonaa euroa. Tästä summasta henkilöstökulujen osuus muodostavat 44,7 %, joka on 0,8 miljoonaa euroa. Suurin menoerä on palveluiden ostot, joka muodostaa 52,5 % kokonaiskuluista, eli 1 miljoonaa euroa. Budjetoidusta 2,1 miljoonan euron määrärahoista käyttämättä 0,3 miljoonaa euroa.

Talospalveluiden toiminta on saatu vakiinnutettua ensimmäisen toimintavuoden aikana. Alkuvuodesta erityisesti ostolaskujen selvittely ja käsittelykierron sujuvoittaminen sekä myyntilaskutuksen käynnistäminen eri lähdejärjestelmistä työllistivät yksikköä. Talousraportoinnin osalta on päästy säädettyyn aikatauluun ensimmäisen osavuositiedon ongelmien jälkeen. Koko vuoden ennuste päivitettiin kesäkuun lopun tilanteesta, jolloin toteumakirjausten pohjalta alkoi muodostua näkymää myös vuoden 2024 budjetoinnin pohjaksi.

Rekrytointien jälkeen operatiivinen toiminta alkoi sujua. Loppuvuodesta päästiin kuvaamaan taloushallinnon prosessit ja tunnistamaan kehittämiskohteita sekä mahdollisia toimintaan sisältyviä riskejä. Tavoitteena on ollut saavuttaa toimialojen sekä koko hyvinvointialueen osalta ennakoitavampaa talouden, rahoituksen ja investointien suunnittelua sekä tukea toimialoja tuottavuuksien tavoitteiden saavuttamisessa ja vertailulaskelmien tuottamisessa. Määrätietoinen työ tavoitteen saavuttamiseksi jatkuu vuonna 2024.

HR-palvelut

HR-palvelut HR-enhetten 1 000 €	Talousarvio Budget 2023	Talousarvio- muutokset Ändringar i budgeten	Muutettu talousarvio Ändrad budget	Toteuma Utfall	Poikkeama Avvikelse	Poikkeama % Avvikelse %
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	600	0	600	661	61	10 %
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-9 982	5 801	-4 181	-4 059	122	-3 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-9 382	5 801	-3 581	-3 398	183	-5 %

HR-palveluiden merkittävimmät menot liittyvät työterveyshuoltoon, johon on käytetty 1,4 miljoonaa euroa, sekä HPK:n ostopalveluihin käytetyt 1,1 miljoonaa euroa. HR-palveluiden toimintatuottoihin lukeutuvat avustukset, jotka ovat peräisin Kansaneläkelaitokselta.

HR-Palveluiden osalta kokonaiskulut ovat olleet 4,0 miljoonaa euroa. Tästä summasta henkilöstökulujen osuus muodostavat 21 %, joka on yhteensä 0,85 miljoonaa euroa. Suurin menoerä on palveluiden ostot, joka muodostaa 73 % kokonaiskuluista, eli 3,0 miljoonaa euroa. Aineet, tarvikkeet ja tavarat edustavat 4 % kokonaiskuluista eli 150,8 tuhatta euroa.

Työterveyshuollon tietojen mukaan Itä-Uudenmaan hyvinvointialueella on paljon työkykyrikissä olevia henkilöitä. Valtaosa työterveyshuollossa kirjoitetuista sairauspoissaoloista oli v. 2023 mielenterveyteen tai tuki- ja liikuntaelinsairauksiin liittyviä. Kolmanneksi eniten sairauspoissaoloja aiheutui hengitystieinfektioista.

Työkykyongelmien johtamisosaamisen vahvistamiseksi Itä-Uudenmaan hyvinvointialue osallistui Kevan *Kestävää työelämää* -hankkeeseen, jonka puitteissa järjestettiin esihenkilöille koulutustilaisuuksia. Työkykyjohtamisen ja työhyvinvoinnin tilaa mitattiin kesällä toteutetulla Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen ensimmäisellä työhyvinvointikyselyllä.

Työpaikkaselvityksissä ja Etelä-Suomen aluehallintoviraston (AVI) tarkastuksissa nousi esille väkivallan uhka. AVI teki kaikkiaan 15 työtapaturmiin liittyvää tarkastusta. Tarkastuksilla tutkitut

tapaturmat olivat pääosin (13 kpl) päähän kohdistuneita iskuja. AVI antoi työnantajalle toimenpidesuosituksia ja kehotuksia. Kaikki AVIn antamat toimenpiteet ja kehotukset toteutettiin edellytetyn mukaisesti.

Koko ensimmäinen toimintavuosi oli toimintojen käynnistämisen aikaa. Henkilöstöhallinnon tietojärjestelmä otettiin käyttöön alkuvuodesta, ja sen tietosisältöjen täsmentäminen jatkui pitkälle kesään. Rekrytointijärjestelmä otettiin käyttöön alkuvuodesta. Aluksi käytössä olivat vain perustoiminnallisuudet. Varsinaisesti rekrytointijärjestelmä oli käyttövalmis vasta joulukuussa. Matkalaskujen ja kulukorvausten käsittelyyn tarkoitettu järjestelmä otettiin niin ikään käyttöön joulukuussa.

Henkilöstöjohtamisen tilapäinen, vain keskeisimmät tunnusluvut sisältänyt tietoaineisto saatiin käyttöön syyskuussa 2023. Tietoaineisto oli powerBi-muotoinen, ja sen manuaalisesta ylläpidosta vastasi HPK Palvelut Oy. Tietosisältö päivittyi jälkijättöisesti kerran kuukaudessa. Varsinainen tietoallaspohjainen ja kattavampi ajantasainen tietoaineisto saataneen käyttöön vuoden 2024 alkupuolella.

1.6.2023 jaettiin sopimuskauden ensimmäiset järjestelyerät HYVTES:n, liite 7:n sekä SOTE-sopimuksen piiriin kuuluvalla henkilöstölle. Neuvottelut käytiin huhti-elokuun aikana, ja neuvottelutulos käsiteltiin yhteistoimintaelimessä 9.8.2023. Lääkärisopimuksen osalta käydään erilliset neuvottelut. Jaossa olleiden järjestelyerien kohdentamisen tavoitteena oli pääsopijajärjestöjen ja KT:n ohjeistusten mukaisesti tehtäväkohtaisten palkkojen yhteensovittaminen, eli palkkaepäkohtien korjaaminen. Tavoitteena oli, että ammattinimikkeittäin samaa työtä samassa yksikössä ja vastaavissa tehtävissä toimivien osalta saavutettaisiin yhtenäinen tehtäväkohtainen palkka. Lisäksi neuvotteluja ohjasi aluehallituksen aikaisempi linjaus siitä, että vuoden 2023 järjestelyerät kohdennetaan nimikkeittäin alimpien tehtäväkohtaisten palkkojen epäkohtien korjaamiseen.

Kehittämispalvelut

Kehittämispalvelut Utvecklingstjänster 1 000 €	Talousarvio Budget 2023	Talousarvio- muutokset Ändringar i budgeten	Muutettu talousarvio Ändrad budget	Toteuma Utfall	Poikkeama Avvikelse	Poikkeama % Avvikelse %
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	2 165	0	2 165	3 402	1 237	57 %
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-3 876	-39	-3 915	-4 699	-784	20 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-1 711	-39	-1 750	-1 297	453	-26 %

Kehittämispalveluiden osalta toimintatuottojen ja toimintakulujen toteutuma ylitti budjetoidun summan. Kehittämispalveluiden hankkeisiin oli ali budjetoitu kuluja sekä menoja, mikä johti maimittuun eroon.

Kehittämispalveluiden toimintatuottot koostuvat kahdesta suuresta projektista: Suomen kestävä kasvun RRP-hankkeesta ja Tulevaisuuden sote-keskus -hankkeesta. Kestävä kasvun RRP-hankkeen myötä avustusta saatiin yhteensä 1,4 miljoonan euron edestä, kun taas Tulevaisuuden sote-keskus -hankkeesta saatu tuki oli 1,4 miljoonaa euroa. Nämä hankkeet muodostivat suurimman osan kehittämispalveluiden toimintatuotoista, joiden kokonaismäärä nousi 3,4 miljoonaan euroon.

Kehittämisyksikön painopisteitä kaudella 1-12/2023 olivat toiminnan käynnistäminen ja rekrytoinnit, perehdytys sekä yhteistyön ja vastuiden määrittäminen toimialojen kanssa. Vuoden 2023 alussa aiemmin erillisenä hankeorganisaationa johdetut RRP-hanke, Tulsote ja Tulokoti –

hankkeet siirtyivät kehittämisspalveluiden alaisuuteen. Tulsote- ja Tulkoti –hankkeet päättyivät 31.12.2023.

Lakisääteiset valvontakäynnit käynnistettiin elokuussa 2023. Kaikkien valvontakäyntien toteuttamiseksi jouduttiin tekemään kohtalaisesti lisätyötä. Asiakas- ja potilasturvallisuusstrategian toimenpideohjelman toteuttaminen käynnistettiin. Loppuvuoden 2023 aikana valmistauduttiin valvontalain muutokseen 1.1.2024 alkaen.

TKKIO-toiminnassa laadittiin harjoittelu- ja kumppanuussopimuksia yliopistojen, ammattikorkeakoulujen ja oppilaitosten kanssa ja kehitettiin tutkimuslupaprosessia ja yhtenäisiä kriteereitä tutkimuslupahakemuksille. Kehittämisen tueksi on laadittu työkaluja toimialojen käyttöön.

Kehittämisspalvelut vastaa asiakaspalautteen käsittelystä ja toimintamallia valmisteltiin niin, että asiakaspalautteen kerääminen alkoi syksyllä 2023. Varsinaisen asiakaspalauttejärjestelmän kilpailutus jatkuu vuonna 2024. Alueellista hyvinvointikertomusta ja -suunnitelmaa työstettiin ja alueen kuntien kanssa luotiin pohja strategiselle yhteistyölle yhdyspintatyössä ja osa yhteistyöryhmistä käynnisti toimintansa. Järjestöjen Kumppanuuspöytä käynnisti toimintansa osallisuuden erityisasiantuntijan johdolla. Ennalta ehkäisevään työhön panostettiin erityisesti henkilöstöä kouluttamalla ja järjestämällä tilaisuuksia alueen asukkaille.

Viestintäpalvelut

Viestintäpalvelut Kommunikation 1 000 €	Talousarvio Budget 2023	Talousarvio- muutokset Ändringar i budgeten	Muutettu talousarvio Ändrad budget	Toteuma Utfall	Poikkeama Avvikelse	Poikkeama % Avvikelse %
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	0	0	0	0	0	0 %
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-868	-28	-896	-681	215	-24 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-868	-28	-896	-681	215	-24 %

Viestintäpalveluiden 0,7 miljoonan euron toteumasta suurin osa kuluista kului henkilöstökustannuksiin ja palveluiden ostamiseen. Valtaosa palveluiden ostoihin varatuista määrärahoista kohdistuu korostuksiin, ilmoituksiin ja markkinointiin. Budjetoidusta 0,9 miljoonan euron määrärahasta jäi käyttämättä 0,2 miljoonaa euroa.

Viestintäpalvelut on ensimmäisen vuoden aikana saanut henkilöstön rekrytoitua ja tehtävänkuvat konkretisoitua. Toiminta on vakiintunut ja suurin osa tarvittavista ohjelmistoista on saatu hankittua ja prosessit nimettyä.

Verkkopalvelun osalta on siirrytty kehittämissvaiheeseen. Myös intranetin perustamisvaiheesta ruvetaan siirtymään kehittämissvaiheeseen. Strategisten digitaalisten palveluiden aloittaessa toteutettiin suuret viestinnälliset markkinointitoimenpiteet. Suurimmat messuläsnäolot on kartoitettu ja tunnistettu ja messuilla yms. tarvittava välineistö hankittu. Messuläsnäolon prosessit luotiin vuoden aikana.

Alkuvuoden keskeneräisyyksien vuoksi suurimmat taloudelliset panostukset sijoittuivat syyskaudelle, näitä ovat m.m. HyVä-digi palvelun markkinointi- ja viestintäkampanja, alueen asiakaslehtikokeilu, kuvapankin kartuttaminen ja yleisten esittelyvideoiden tuottaminen sekä sosiaalisen median hallintatyökalujen kokeileminen.

Kokonaisuutena siirryttiin perustamisesta suurilta osin jatkuvan kehittämisen tilaan.

Digipalvelut

Digipalvelut	Talousarvio	Talousarvio-	Muutettu	Toteuma	Poikkeama	Poikkeama %
Digitale tjänster	Budget	muutokset	talousarvio	Utfall	Avvikelse	Avvikelse %
1 000 €	2023	Ändringar i budgeten	Ändrad budget			
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	3 870	0	3 870	5 766	1 896	49 %
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-12 133	-96	-12 230	-14 645	-2 415	20 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-8 263	-96	-8 360	-8 879	-519	6 %

Digipalveluiden budjetti ylitettiin kuudella prosentilla, mutta tämä ei täysin vastaa todellisuutta. ICT-laitteiden vuokrausta koskevat kustannukset ei ollut budjetoitu digitaalipalveluiden kustannuspaikkaan, mutta kustannuspaikka kuitenkin kantoi nämä kulut. Sama ilmiö tapahtui myös erilaisten ICT-kustannusten osalta.

Toimintatuottojen tarkastelussa havaitsemme, että toteutuneet tuotot ylittivät muutetun talousarvion luvut merkittävästi. Toteutuneet toimintatuotot olivat 5,7 miljoonaa euroa, kun taas muutetussa talousarviossa toimintatuottojen määräksi oli ennustettu 3,9 miljoonaa euroa. Tämä 1,8 miljoonan euron merkittävä ero, voidaan suurelta osin selittää kustannuspaikan 2060 siirtämisellä digipalveluiden alle. Tämä siirto ei ainoastaan kasvattanut toimintatuottoja, vaan myös lisäsi vastaavasti kuluja. Tästä syystä, vaikka toimintatuotot kasvoivat, myös toimintakulut nousivat, mikä näkyy 2,4 miljoonan euron poikkeamana ennusteesta.

Vuodenvaihteessa 2023 hyvinvointialueelle siirtyi sellaisenaan useita järjestelmiä, joiden avulla alueen kunnat olivat hoitaneet sote-toimintaansa. Kehityssponnistukset suunnattiin alkuvuonna toiminnan tukijärjestelmiin, koska näitä ei ollut lainkaan olemassa ennestään. Näistä tärkeimpinä mainittakoon taloushallinnon, henkilöstöhallinnon ja asianhallinnan ohjelmistot.

Digipalveluiden organisaation rakentaminen tavoitelaansa kesti lähes koko vuoden 2023, rekrytoinnit tiettyihin rooleihin olivat erittäin haasteellisia. Yksikkö on kuitenkin pystytty rakentamaan ja oli vuoden lopussa henkilöstösuunnitelman mukaisessa vahvuudessa.

Suurin yksittäinen järjestelmä uudistus on asiakas- ja potilastietojärjestelmän hankinta. Hankinta käynnistettiin sosiaalihuollon asiakastietojärjestelmän osalta, mutta sen aikana selvisi, että olisi kokonaisuuden kannalta edullisempää hankkia myös terveydenhuollon järjestelmä samassa yhteydessä. Lisäksi avautui mahdollisuus tehdä hankinnan osalta yhteistyötä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa. Alueella tulee olemaan useita asiakas- ja potilasjärjestelmiä käytössä vielä ainakin kahden vuoden ajan. Siirtymä tapahtuu askelittain ja hallitusti.

Digipalveluiden käytettävyyttä on pyritty parantamaan ja tähän liittyen on käynnistetty toimet sähköisen asiointiportaalin ja sähköisen ajanvarausjärjestelmän hankkimiseksi. Asiointiportaalit tulee kokoamaan alueen kaikki digipalvelut yhteen näkymään sekä asiakkaan että ammattilaisen näkökulmasta.

Tiedolla johtamisen kokonaisuudessa on syksyllä 2023 otettu käyttöön useita eri operatiivisen tason raportteja. Lisäksi on laadittu visualisointi strategian mittareiden seuraamiseksi. Hyvinvointialueen tietoaltaan hyödyntämistä myös tiedolla johtamisen tarpeisiin on kartoitettu, ja aloitettu HR-tietojen vieminen tietoaltaaseen.

Merkittävin uusi, asukkaille näkyvä palvelu, on digitaalinen sotekeskus HyVä-digi, joka saavutti suuren suosion heti käynnistyttyään syyskuussa. Käyttäjämäärät ovat jatkuvassa nousussa ja tämän kehityksen toivotaan jatkuvan.

2.2.1.3 Pelastustoimi

Pelastustoimi Räddningsväsendet 1 000 €	Talousarvio Budget 2023	Talousarvio- muutokset Ändringar i budgeten	Muutettu talousarvio Ändrad budget	Toteuma Utfall	Poikkeama Avvikelse	Poikkeama % Avvikelse %
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	6 684	0	6 684	6 575	-110	-2 %
Myyntituotot - Försäljninginkomster	5 238	0	5 238	5 274	37	1 %
Maksutuotot - Avgiftsinkomster	103	0	103	128	25	25 %
Tuet ja avustukset - Stöd och bidrag	1 310	0	1 310	1 173	-137	-10 %
Muut tuotot - Övriga verksamhetsinkomster	34	0	34	0	-34	-100 %
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-18 826	-738	-19 564	-18 530	1 034	-5 %
Henkilöstökulut - Personaltjänster	-12 403	-545	-12 948	-12 702	245	-2 %
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-2 127	-125	-2 252	-1 936	316	-14 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förmödenheter och varor	-773	0	-773	-687	85	-11 %
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetsutgifter	-3 524	-68	-3 592	-3 205	387	-11 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-12 142	-738	-12 880	-11 955	925	-7 %

Vuoden 2023 hyvinvointialueuudistuksen myötä Myrskylän ja Pukkilan siirtyminen Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymästä HUS-yhtymän alueelle on ollut yksi muutos, joka on vaikuttanut pelastuslaitoksen talouteen. Tämä siirto ei toiminnallisesti tuonut suuria muutoksia pelastuslaitoksen toimintaan, sillä molemmat kunnat ovat jo aiemmin kuuluneet pelastuslaitoksen toiminta-alueeseen. Siirron myötä Askolaan perustettiin uusi 24 tunnin ensihoidon yksikkö, jolla haetaan alueen ensihoidon saavutettavuuden parantamista.

Pelastuslaitoksen toimialaa johtaa pelastusjohtaja, ja toiminta jakautuu neljään päävastuualueeseen: pelastustoimen johto, pelastustoiminta, riskienhallinta ja ensihoito. Kunkin vastuualueen päällikkö vastaa oman sektorinsa taloudesta ja toiminnasta, mikä on keskeistä määrärahojen ja tuloarvioiden seurannassa.

Hyvinvointialueuudistuksen myötä tapahtuneet muutokset ovat vaikuttaneet pelastuslaitoksen talousarvion suunnitteluun ja toteutumiseen. Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumista on seurattu tarkasti, jotta voidaan varmistaa, että pelastuslaitos kykenee ylläpitämään ja kehittämään palveluitaan tehokkaasti uudessa hallinnollisessa ympäristössä

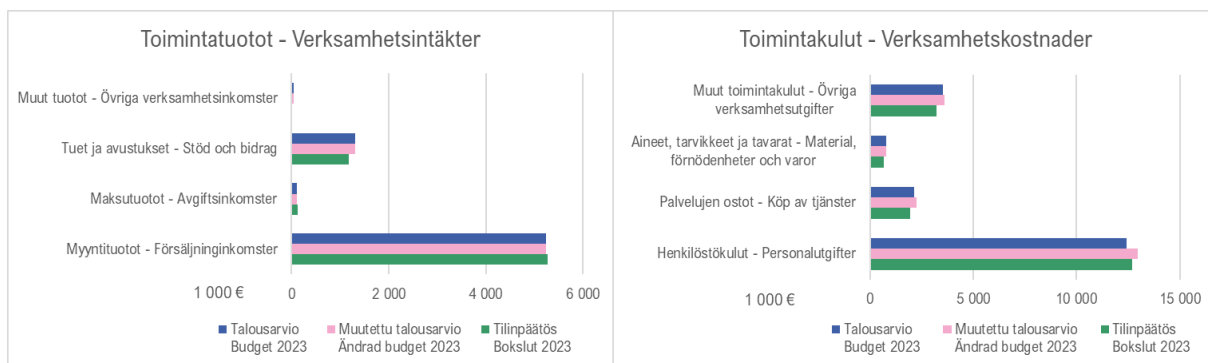
Pelastuslaitoksen vastuualueiden talousarviot käyttäytyvät eri lailla suhteessa toisiinsa. Ensihoito tuottaa palveluita HUS-yhtymän toimeksiannosta ja toiminnan maksaa HUS-yhtymä suoraan pelastuslaitokselle.

Pelastuslaitos jäi toimintatuottojen osalta alle talousarviomäärärahan. Toteuma oli 98 %.

Toimintakulujen osalta talousarvio alittui noin 5 prosentilla. Kokonaisuutena pelastuslaitoksen toimintakate alittui 7 prosentilla, joka on noin 925 000 euroa.

Henkilöstökulut ovat suurin yksittäinen erä pelastuslaitoksella, ja siinä budjetointi onnistui hyvin. Säästöä syntyi noin 2 % budjettiin verrattuna. Sijaisten käyttö lisäsi henkilöstökuluja, mutta toisaalta joitain tehtäviä ei täytetty heti vuoden alusta, ja näin säästö kompensoitui loppusummaan. Toinen iso erä pelastuslaitoksen kuluissa on kiinteistöjen vuokrat. Toimintaa on pyritty toteuttamaan säästöjen ja tarkan seurannan kautta. Siinä on onnistuttu vuoden 2023 aikana.

Kuviot. Pelastustoimen toimintatuotot ja -kulut vuonna 2023

Pelastustoimen johto

Pelastustoimen johto Räddningsväsendets ledning 1 000 €	Talousarvio Budget 2023	Talousarvio- muutokset Ändringar i budgeten	Muutettu talousarvio Ändrad budget	Toteuma Utfall	Poikkeama Avvikelse	Poikkeama % Avvikelse %
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	45	0	45	171	126	280 %
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-1 229	-83	-1 313	-961	351	-27 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-1 184	-83	-1 268	-790	477	-38 %

Pelastustoimen johdon vastuualueella ovat pelastuslaitoksen yhteiset toiminnot, kuten pelastuslaitossidonnaiset ICT-toiminnot, toimistopalvelut ja työterveyshuoltoon, työturvallisuuteen ja työhyvinvointiin liittyvät palvelut, pelastuslaitostasoinen talous-, henkilöstö- ja yleishallinto sekä toimintakykykoordinaattorin palvelut. Näissä tehdään yhteistyötä HPK Palvelut Oy:n, työterveyspalveluita tuottaman Työterveys Mehiläinen Oy:n ja hyvinvointialueen konsernipalveluiden kanssa.

Toiminta hyvinvointialueen osana on käynnistynyt hyvin. Yhteistyön rajapintoja on löydetty ja yhteistyötä tehdään muiden hyvinvointialueen toimialojen kanssa.

Pelastuslaitos aloitti Turvallisuusverkon käyttöönottoa 2022 ja projekti saatiin vietyä loppuun 2023 aikana.

Vastuualueella toimii myös uusi Varautumisen ja turvallisuuden yksikkö, jota johtaa valmiuspäällikkö, ja yksikkö koordinoi koko hyvinvointialueen varautumista ja turvallisuutta. Yksikön käynnistäminen tapahtui vuoden 2023 aikana.

Yksikkö tuki koko hyvinvointialueen työntekijöitä ja johtoa turvallisuuden ja valmiussuunnittelun kokonaisuuksissa sekä järjesti näihin liittyviä harjoituksia ja koulutuksia sekä tuki osaltaan työyhteisöä arkipäivän turvallisuuteen liittyvissä kysymyksissä. Yksikössä työskenteli vuonna 2023 vakituisesti valmiuspäällikkö ja kaksi valmiusasiantuntijaa. Lisäksi varautumis- ja turvallisuustyötä oman työnsä ohella tekivät hoitotyön johtaja, sosiaalityön johtaja, johtava lääkäri, sosiaali- ja kriisipäivystyksen esihenkilö sekä johtava lakimies.

Vuoden 2023 aikana yksikkö laati hyvinvointialueelle valmiussuunnitelman yleisen osan sekä sosiaali- ja terveystoimen toimialakohtaisen valmiussuunnitelman. Suunnitelmia testattiin osaltaan marraskuussa 2023 Etelä-Suomen Aluehallintoviraston järjestämässä kolmipäiväisessä Uusimaa23-harjoituksessa, jonka suunnittelussa valmius- ja turvallisuusyksikkö oli mukana kestästä lähtien.

Hyvinvointialueen varautumiseen liittyvän työn lisäksi valmius- ja turvallisuusyksikkö teki tiivistä yhteistyötä alueen muiden viranomaisten, kuntien ja järjestöjen kanssa. Varautumisen yhteistyörakenteeksi Itä-Uudellemaalle perustettiin alueellinen valmiustoimikunta marraskuussa 2023. Pelastuslaitoksen palvelutasopäätöksen mukaisesti valmius- ja turvallisuusyksikkö tuki myös Itä-Uudenmaan kuntien varautumistyötä omalla asiantuntijuudellaan ja yhteensovitti toimintaa alueellisesti.

Pelastustoiminta

Pelastustoiminta Räddningsverksamhet 1 000 €	Talousarvio Budget 2023	Talousarvio- muutokset Ändringar i budgeten	Muutettu talousarvio Ändrad budget	Toteuma Utfall	Poikkeama Avvikelse	Poikkeama % Avvikelse %
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	153	0	153	128	-25	-16 %
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-10 301	-455	-10 756	-10 286	470	-4 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-10 148	-455	-10 603	-10 158	446	-4 %

Pelastustoiminnan palvelut Itä-Uudenmaan alueelle tuotetaan palvelutasopäätöksessä luvattun mukaisesti. 2023 pelastustoiminnan palveluissa ei ollut poikkeamia ja palvelut voitiin tuottaa siis suunnitellusti.

Itä-Uudellamaalla tapahtuneissa tulipaloissa ei menehtynyt ketään vuonna 2023. Pelastustoiminnan tehtäviä oli yhteensä 2492, mikä on noin 225 enemmän kuin edellisvuonna.

Liikenneonnettomuuksiin liittyviä tehtäviä oli 300, mikä on tavanomainen määrä (301 vuonna 2022). Automaattisten palohälyttimien hälytyksiä tarkistettiin 296 kertaa (283 vuonna 2022).

Suurin tehtäväluokka oli jälleen kerran ensivastetehtävät, joita oli 481 kappaletta. Ensivastetoiminta tarkoittaa sitä, että ensihoidon tehtävälle lähetetään ambulanssin lisäksi nopeimmin paikalle ehtivä paloauto, jossa on erityisesti ensiapuun koulutettua henkilökuntaa.

Maastopaloja oli ennätysellisen paljon erityisesti touko-kesäkuussa, jolloin oli erittäin lämmintä ja maasto kuivaa. Koko vuoden aikana maastopaloja oli yhteensä 115 (92 vuonna 2022). Myös vahingontorjuntatehtäviä oli tuplamäärä edellisvuoteen verrattuna, 340 kappaletta (165 vuonna 2022). Tämä johtuu erityisesti tavanomaista suuremmasta myrskypäivien määrästä, jolloin pelastuslaitos hälytetään muun muassa raivaamaan tielle kaatuneita puita.

Pelastustoiminnan osalta vuosi 2023 oli tehtävien määrän suhteen tavanomainen. Poikkeuksena siis kaksi isompaa maastopaloa minkä seurauksena tulee jatkossa kiinnittää enemmän huomioita vastuualueen jatkuvuuden hallintaan ja pitkäkestoisten tehtävien hoitamisen suunnitteluun. Toiminnaltaan vastuualueen työ eteni suunnitellusti tavoitteiden mukaisesti. Henkilöstöä

saatiin hyvin rekrytoitua ja lukuisita auki olleista palomiehen viroista Uudellamaalla huolimatta, onnistuttiin myös pitovoiman suhteen.

Sipoon uusi pelastusasema saatiin käyttöömmee ja parantaa pelastustoiminnan toimintavalmiutta Sipoon osalta ja lisää luonnollisesti myös työiihtyvyyttä. Myös päätös Loviisan uudesta pelastusasemasta on pelastustoiminnan vastuualueen näkökulmasta tarpeellinen ja voidaan tulevaisuudessa vastata sitä kautta Loviisan alueen parantuvaan toimintavalmiuteen, että työiihtyvyyteen, unohtamatta puhdas paloasema ajattelumallia mitä nykyisellä asemalla ei voida toteuttaa.

Pelastustoiminnassa investoitiin suunnitelman mukaisesti, koura-yksikkö sekä säiliöauto. Käyttötaloutta rasitti kasi isompaa maastopaloa minkä seurauksena jouduttiin hankkimaan uutta letku- ja armatuurikalustoa.

Riskienhallinta

Riskien hallinta Riskhantering 1 000 €	Talousarvio Budget 2023	Talousarvio- muutokset Ändringar i budgeten	Muutettu talousarvio Ändrad budget	Toteuma Utfall	Poikkeama Avvikelse	Poikkeama % Avvikelse %
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	110	0	110	90	-20	-18 %
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-1 213	-14	-1 227	-1 130	97	-8 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-1 102	-14	-1 116	-1 040	77	-7 %

Riskienhallinnan vastuualueen tuottamia palveluita ovat mm. pelastustoimelle kuuluva ohjaus, neuvonta ja turvallisuusviestintä, palontutkinta, yhteistyö onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja valvontatehtävät.

Turvallisuusviestintää ja -koulutusta ohjaa osaltaan vuosittain laadittava pelastuslain edellyttämä onnettomuuksien ehkäisyn suunnitelma (vastaa pelastuslain mukaista valvontasuunnitelmaa). Suunnittelun perusteena on ollut tavoittaa turvallisuuskoulutuksilla kolme (3) prosenttia toiminta-alueen väestöstä vuosittain.

Turvallisuusviestintää ja -koulutusta on kohdennettu erityisesti päiväkotikäisiin, 8.-luokkalaisiin sekä hoitolaitosten ja vastaavien organisaatioiden henkilökuntaan. Turvallisuusviestintää ja -koulutusta kohdennetaan myös erityistä tarkastelua vaativiin kohteisiin ja/tai niiden lähialueelle. Erityistä tarkastelua vaativat kohteet on määritelty Uudenmaan riskianalyyssissä 2023

Turvallisuuskoulutuksia on toteutettu vuonna 2023 yhteensä 73 kappaletta, ja niissä on koulutettu 4171 ihmistä (4 % alueen asukasmäärästä). Lisäksi muut turvallisuusviestintätapahtumat tavoittivat yhteensä 114624 ihmistä. Näistä tapahtumista merkittävin oli Loviisan asuntomessut.

Pelastuslain mukainen palontutkinta jaetaan kolmeen tasoon (I, II, III). Palontutkinnan II-tason kattavuus oli 17 % kaikista Itä-Uudenmaan pelastuslaitoksen tulipalotehtävistä. Palontutkinnan II-tason palontutkintakynnys ylittyi tutkituissa tulipaloissa seuraavasti:

- Omaisuusvahinko (yli 200.000 €) 3 kpl
- Henkilövahinko, loukkaantuminen 1 kpl

- Muu syy, jonka tutkimuksella on pelastusviranomaisen toiminnan kannalta merkitystä 48 kpl

Säännöllistä yhteistyötä tehtiin muiden toimijoiden kanssa onnettomuuksien ehkäisemiseksi. Säännöllistä ja vakioitunein sekä sovituin menettelyin tehtävää viranomaisyhteistyötä tehdään esimerkiksi poliisin (palontutkinta, yleisötapahumat, tulipysäkki/ankkuritoiminta), rakennusvalvontaviranomaisten (rakentamisen ohjaus), yhdyskuntasuunnittelun (kaavoitus), ympäristöterveydenhuollon ja sosiaali- ja terveystoimen (paloriski-ilmoitukset ja niihin liittyvä toiminta) sekä Tukesin (kemikaalit) ja ympäristönsuojeluviranomaisen (kemikaalit) kanssa. Yhteistyötä tehdään myös muuten tarpeen mukaan (esim. nuohousvikailmoitukset) erillisten syötteiden perusteella. Asiakaskokonaisuus-mallissa toiminnanharjoittajan (vuonna 2023 toiminta keskittyi Porvoon kaupungin varhaiskasvatukseen) eri kohteita ja niissä havaittuja asioita käsitellään kokonaisuutena yhteistyössä toiminnanharjoittajan kanssa pelastuslaitoksen tavanomaisten palveluiden lisäksi.

Asumisen turvallisuutta pyritään yhteistyössä edistämään sekä ehkäisemään paloriskiasumista kohdentamalla toimintaa vaikeassa elämäntilanteessa oleville henkilöille. Paloriskiasuntoihin liittyviä ilmoituksia oli vuonna 2023 on 87 kpl. Kaikki ilmoitukset käsiteltiin, joista suurin osa hoidettiin viranomaisyhteistyönä pääsääntöisesti sosiaali ja terveys -toimialan kanssa. Pelastuslaitos on kuitenkin pyrkinyt vaikuttamaan esim. paloriskiasuntojen valvonnassa ja yhteistyössä turvallisen asumisen vähimmäisvaatimusten täyttymiseen mm. asentamalla kohdekäyntien yhteydessä palovaroittimia. Lisäksi yhteistyössä on ns. jalkauduttu vaikeassa elämäntilanteessa olevien henkilöiden pariin erilaisissa tapahtumissa heidän tavoittamiseksi.

Valvontatehtävät ja niiden toteuttaminen määritellään vuosittain laadittavassa onnettomuuksien ehkäisy-suunnitelmassa (sisältää pelastuslain 79 §:n valvontasuunnitelman). Suunnitelma sisältää myös kemikaaliturvallisuuslain valvontatehtävät. Muuta, ns. epäsäännöllistä valvontaa, suoritetaan erilaisten ilmoitusten yms. perusteella. Pientalojen valvonta perustuu paloturvallisuuden itsearviointimenetelmään siten, että itsearviointi kohdentuu kaikkiin kohteisiin 10 vuoden kierrolla. Kemikaaliturvallisuuslain mukaista valvontaa ja valvontatehtäviä suoritetaan määräaikaisen valvonnan yhteydessä sekä erillisten ilmoitusten perusteella.

Valvontatehtävät toteutettiin vuonna 2023 täysimääräisesti OE-suunnitelman mukaisesti. Määräaikaisen valvonnan toteuma oli 100 %. Paloturvallisuuden itsearvioinnin vastausprosentti oli 88 % ja niiden perusteella tehtävien jälkitoimenpiteiden toteuma oli 100 % (vähintään tavoittamisyhteyksinä).

Ensihoito

Ensihoitopalvelut	Talousarvio	Talousarvio-	Muutettu	Toteuma	Poikkeama	Poikkeama
Akutvård	Budget	muutokset	talousarvio	Utfall	Avvikelse	%
1 000 €	2023	Ändringar i	Ändrad		Avvikelse	%
		budgeten	budget			
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	6 376	0	6 376	6 185	-191	-3 %
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-6 084	-185	-6 269	-6 153	116	-2 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	292	-185	107	32	-75	-70 %

Itä-Uudenmaan pelastuslaitoksen tuottamien ensihoito- ja ensivastepalveluiden taso ja valmius perustuu HUSin hyväksymään ensihoidon palvelutasopäätökseen, jota päivitetään vuosittain. Palvelutasopäätös perustuu HUSin laatimaan riskinarvioon, jossa kiireellisyysluokittain on määriteltä alueen väestön tavoitettavuus. Keskeisenä tavoitteena on saavuttaa potilaat eri riskialueilla ensihoidon palvelutasopäätöksen asettamissa määräajoissa.

Pelastuslaitoksen ensihoitoyksiköt ovat ensihoidon palvelutasopäätöksen mukaisesti sijoitettuna valmiuteen Porvoon, Sipoon, Askolan ja Loviisan pelastusasemille sekä Sipoon Söderkullan ja Loviisan Vanhakylän ensihoitoasemille. Ensihoidon palveluverkostoa täydennetään HUS Akuutti Ensihoidon hyväksymillä pelastustoimen ensivasteyksiköillä. Myrskylän ja Pukkilan ensihoitopalveluiden tuottaminen siirtyi hyvinvointialueuudistuksen myötä HUSin ja Itä-Uudenmaan pelastuslaitoksen vastuulle. Askolassa aloitti vuoden 2023 alusta lähtien uusi hoitotason ympärivuorokautinen ensihoitoyksikkö.

Ensihoidon tehtävissä potilaiden tavoittamisviiveet vuonna 2023 vastasivat saatavilla olevan datan mukaan pääosin ensihoidon palvelutasopäätökseen kirjattuja tavoitteita. Ydintaajamien ulkopuolisilla alueilla sekä asutun maaseudun osalta tavoittamisviiveiden tavoiteajat ylittyivät hie-man myös vuonna 2023. Tavoiteaikoihin pääseminen erityisesti asutun maaseudun osalta on Itä-Uudenmaan alueen yhdyskuntarakenteesta johtuen erittäin haasteellista.

Toimintavuoden 2022 aikana ensihoitoyksiköiden kokonaistehtävämäärä oli 12 637 kpl (2022/13 163, 2021/13.258, 2020/12523). Pelastustoimen ensivasteyksiköillä vuonna 2023 oli 423 ensivastetehtävää (2022/439, 2021/589, 2020/422, 2019/650).

Ensihoitopalvelun osaamisen kehittämisen ja ylläpidon osalta päästiin pääosin asetettuihin tavoitteisiin. Ylläpitokoulutusta toteutettiin Koulumaali-alustalla viidellä vuosittaisella koulutustee-malla. Hoitotason ensihoitajien vuosittaisen hoitovelvoitetentin suoritti hyväksytysti 100 % henkilöistä, HUSin järjestämiin vuosittaisiin täydennyskoulutuksiin osallistui yli 98 % henkilöstöstä ja ALS (Advanced Life Support) -täydennyskoulutuskurssin käyneiden hoitotason ensihoitajien määrä nousi 75 %:iin (tavoite > 80 %).

2.2.1.4 Sosiaali- ja terveystoimi

Sosiaali- ja terveystoimi Social- och hälsovård 1 000 €	Talousarvio Budget 2023	Talousarvio- muutokset Ändringar i budgeten	Muutettu talousarvio Ändrad budget	Toteuma Utfall	Poikkeama Avvikelse	Poikkeama % Avvikelse %
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	30 842	0	30 842	33 478	2 637	9 %
Myyntituotot - Försäljninginkomster	7 197	0	7 197	6 520	-677	-9 %
Maksutuotot - Avgiftsinkomster	17 024	0	17 024	20 872	3 848	23 %
Tuet ja avustukset - Stöd och bidrag	1 528	0	1 528	1 251	-277	-18 %
Muut tuotot - Övriga verksamhetsinkomster	5 093	0	5 093	4 836	-257	-5 %
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-378 568	-18 535	-397 103	-411 477	-14 374	4 %
Henkilöstökulut - Personalutgifter	-109 446	-6 367	-115 813	-110 789	5 024	-4 %
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-228 559	-12 957	-241 517	-262 448	-20 931	9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förmödenheter och varor	-9 259	-1 223	-10 482	-10 235	248	-2 %
Avustukset - Bidrag	-11 907	2 060	-9 847	-9 787	61	-1 %
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetsutgifter	-19 396	-47	-19 443	-18 218	1 225	-6 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-347 726	-18 535	-366 261	-377 999	-11 737	3 %

Vuonna 2023 Itä-Uudenmaan sosiaali- ja terveystoimen keskiössä oli alueen asukkaille suunnattujen sosiaali- ja terveystalouden laadukas ja kustannustehokas tuottaminen lakien, asetusten ja ohjeiden mukaisesti. Erikoissairaanhoidon palvelut tuotettiin HUS-yhtymän kanssa tehdyn järjestämissopimuksen pohjalta, mikä varmisti palveluketjun saumattoman toiminnan ja korkeatasoisen hoidon saatavuuden.

Palveluiden kehittämisen ja saatavuuden perustana olivat selkeä lainsäädäntö, kohdennettu palvelustrategia ja tuottavuusohjelman linjaukset. Vuoden aikana keskityttiin palveluiden saatavuuden parantamiseen, tasoittamaan pääsyä palveluihin ja tehostamaan resurssien käyttöä. Eri-tyistä huomiota kiinnitettiin palveluiden digitalisointiin ja ennaltaehkäisevien palveluiden vahvistamiseen, minkä tavoitteena oli ohjata resurssit tehokkaammin ja edistää väestön terveyttä pitkällä aikavälillä.

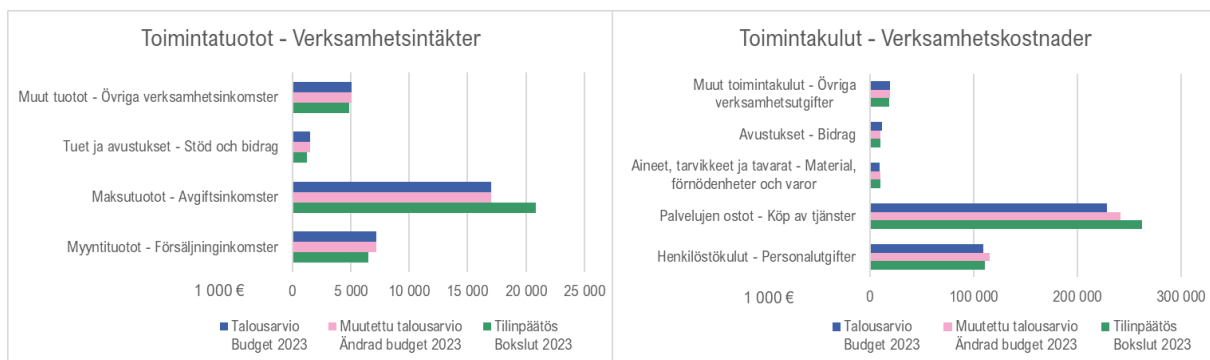
Johtamisen laatu ja läpinäkyvyys olivat avainasemassa palveluiden kehittämisessä ja toimeenpanossa. Painotettiin hallittua, ennakoivaa johtamista ja pyrittiin varmistamaan, että henkilöstön saatavuus, osaaminen ja hyvinvointi olivat kaiken toiminnan ytimessä. Henkilöstön jaksamisesta ja osaamisen kehittämisestä huolehtiminen tunnistettiin kriittiseksi tekijäksi palveluiden laadun ja saatavuuden varmistamisessa.

Vuoden aikana toteutettiin useita hankkeita ja toimintasuunnitelmia, joilla pyrittiin konkreettisesti edistämään asetettuja tavoitteita ja vastaamaan alueen asukkaiden tarpeisiin. Näiden toimenpiteiden myötä Itä-Uudenmaan sosiaali- ja terveystoimi onnistui vahvistamaan palveluidensa rakennetta, parantamaan saatavuutta ja tehostamaan palveluiden tuottamista.

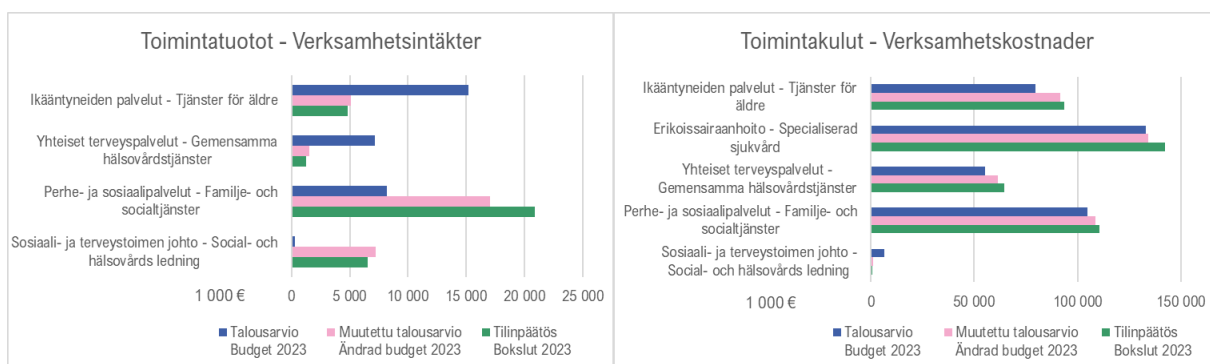
Kokonaisuudessaan vuosi 2023 oli Itä-Uudenmaan sosiaali- ja terveystoimelle merkittävä kehityksen ja uudistuksen aika, jossa keskityttiin erityisesti palveluiden kehittämiseen, henkilöstön hyvinvointiin ja johtamisen laadun parantamiseen. Nämä toimet loivat vankan perustan jatkuvasti paraneville ja kustannustehokkaammille sosiaali- ja terveystalouksille alueen asukkaille.

Sosiaali- ja terveystoimen toimintakatteesta (noin 377,9 miljoonaa euroa) noin 53 % (200 miljoonaa euroa) kohdistuu yhteisiin terveystoimiin, josta noin 71 % (142 miljoonaa euroa) on erikoissairaanhoidon kustannuksia. Erikoissairaanhoidon osuus sosiaali- ja terveystoimen toimintakatteesta on noin 37,6 %. Perhe- ja sosiaalipalveluiden osuus on noin 26,8 % (101 miljoonaa euroa) ja ikääntyneiden palveluiden osuus noin 20,1 % (75,9 miljoonaa euroa).

Kuviot. Sosiaali- ja terveystoimen toimintatuotot ja -kulut vuonna 2023

Kuviot. Sosiaali- ja terveystoimen toimintatuotot ja -kulut vastualueittain vuonna 2023

Sosiaali- ja terveystoimen johto

Sosiaali- ja terveystoimen johto Social- och hälsovårdsledning 1 000 €	Talousarvio Budget 2023	Talousarvio- muutokset Ändringar i budgeten	Muutettu talousarvio Ändrad budget	Toteuma Utfall	Poikkeama Avvikelse	Poikkeama % Avvikelse %
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	321	0	321	0	-321	-100 %
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-6 390	5 265	-1 125	-557	567	-50 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-6 069	5 265	-804	-557	246	-31 %

Sosiaali- ja terveystoimen johtoon on vuoden 2023 budjetissa kohdistettu eriä, jotka ovat tosiasiallisesti vastualueiden tuottoja ja kuluja, joten vertailu talousarvioon ei anna oikeaa kuvaa suhteessa toteumaan.

Perhe- ja sosiaalipalvelut

Perhe- ja sosiaalipalvelut Familje- och socialtjänster 1 000 €	Talousarvio Budget 2023	Talousarvio- muutokset Ändringar i budgeten	Muutettu talousarvio Ändrad budget	Toteuma Utfall	Poikkeama Avvikelse	Poikkeama % Avvikelse %
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	8 203	0	8 203	9 762	1 559	19 %
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-104 601	-4 071	-108 672	-110 749	-2 077	2 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-96 397	-4 071	-100 468	-100 986	-518	1 %

Sosiaalipalvelujen tavoitteena on edistää ja ylläpitää lasten, nuorten ja perheiden toimintakykyä, sosiaalista hyvinvointia, turvallisuutta ja osallisuutta. Perustana tälle on yhdenvertaisten ja taroituksenmukaisten palvelujen tuottaminen koko hyvinvointialueelle. Palveluiden tuottamisessa ovat käytössä perinteiset kiinteät palvelut, jalkautuvat palvelut, liikkuvat sekä sähköiset palvelut. Palveluiden tavoitettavuus on etusijalla, kun asiakkaalle tuotetaan palvelua.

Vuoden 2023 aikana työssä keskityttiin kokoamaan alueiden kunnissa tehty työ hyvinvointialueen yhteiseksi työksi. Työ sujuu osin jo hyvinkin yhtenäisesti ja alueelliset tiimit kehittävät yhteisten prosessien mukaista toimintaa. Yhdyspintatyö erityisesti monia palveluja käyttävien asiakkaiden tukemiseksi on nostettu vahvasti esiin. Yhdyspintoja, yhteistyökumppaneita ja ratkaisumalleja haetaan perhe- ja sosiaalipalveluiden sisällä, terveystalujen ja ikääntyneiden palvelujen kanssa, mutta myös kuntien ja palveluntuottajien kanssa. Tavoitteena on entistä sujuvampi yhteistyö sekä oikea-aikainen ja oikean mittainen palvelu asiakkaille, jotka sitä eniten tarvitsevat.

Samanaikaisesti tulosalueilla pohditaan, miten palveluja voidaan tarjota monipuolisemmin. Liikkuvat ja jalkautuvat palvelut on havaittu toimiviksi ja niitä kehitettiin aktiivisesti vuoden 2023 aikana. Sähköisten palvelujen kysyntään pyritään vastaamaan entistä paremmin. HyVä-Digin laajeneminen palvelemaan myös sosiaalihuollon asiakkaita eteni jo vuoden 2023 aikana.

Perhe- ja sosiaalipalveluissa nuorten moniammatillinen mielenterveyspalvelu- ja päihdeyksikkö jalkautui pienellä työryhmällä koko hyvinvointialueelle ja samalla rekrytoitiin kokonainen työryhmä vuoden 2024 alussa aloittamaan valmistuviin tiloihin. Kumppanuustalo aloitti toimintansa vahvasti syyskuussa. Järjestötoimijat ovat löytäneet talon ja tarjoavat jo päivittäin tukea kuntalaisille anonyymisti ehkäisemään mielenterveyden heikkenemistä, riippuvuusluonteista pelaaamista, päihteidenkäyttöä sekä lähisuhde- ja muuta väkivaltaa. Tämä on lisännyt toivottua yhteistyötä järjestöjen ja vapaaehtoistyön kanssa.

Lasten, nuorten ja perheiden palveluissa painopiste on varhaisissa ja oikea-aikaisissa palveluissa. Tästä johtuen huostaanottojen määrä hyvinvointialueellamme oli valtakunnallisessa vertailussa hyvin pieni. Sosiaalityötä kuormittaa henkilöstön puute. Vakanssien määrä vastaa uusia mitoituksia, mutta haasteet vakanssien täyttämiseksi ovat suuret. Lasten, nuorten ja perheiden palveluissa erityisesti lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden, koulupsykologien ja koululääkärien saamisen haasteet kasvoivat entisestään syksyn 2023 aikana. Palveluiden takaamiseksi on jouduttu turvautumaan ostopalveluihin ja psykologipalvelut kilpailutettiin vuoden 2023 lopulla. Henkilöstöpulasta huolimatta palveluissa on kyetty vahvistamaan varhaisia palveluja ja siten huostaanottojen määrä on valtakunnallisesti mitattuna alhaisimpia.

/Hyvinvointialueelle siirtyneissä Etevan ja Kårkullan yksiköissä on tehty hyvää työtä yhdenmu-
kaisen toiminnan ja hyvinvointialueen KEVA-palveluiden kehittämiseksi. Henkilöstöpula vaivaa
edelleen vammaispalveluiden asumispalveluyksiköissä. Avoimiin vakansseihin ei ole saatu ha-
kijoita, joten sijaisten määrä työvoimassa on merkittävä. Tarkoituksenmukaisten tilojen löytymi-
nen asumispalveluille nykyisten osin riittämättömien ja huonokuntoisten tilojen sijaan on osoit-
tautunut hyvin vaikeaksi. Kehitysvammaisten lasten kuntoutussuunnitelmien laatiminen saatiin
järjestymään omana KEVA-neuvolatoimintana hyvinvointialueella. Toiminta käynnistyy täysimit-
taisesti vuoden 2024 alussa. Palvelujen yhteiset myöntämisperusteet tuovat yhdenvertaisuutta
alueen vammaispalveluihin. Vammaispalvelujen toimintaohjeita on uusittu vuoden 2023 aikana.
Asiakkailla tämä on tarkoittanut joissakin palveluissa muutoksia, mutta kaikille kuitenkin turva-
taan lakisääteiset ja toimintakykyä ylläpitävät palvelut.

Mielenterveys- ja päihdepalveluissa asumispalveluyksikkö Koivulan henkilöstöpulaan on saatu
lievä parannus ja toiminnan uudistaminen on käynnissä. Kolmivuoroyksikön muuttamisella kak-
sivuoroyksiköksi tavoitellaan entistä kuntouttavampaa työtettä ja samalla pyritään vastaamaan
kriisiasumisen tarpeisiin. Myös henkilöstön työturvallisuuden parantaminen oli muutoksen kri-
teerinä. Pula sosiaalipalveluiden sosiaalityöntekijöistä näkyy edelleen henkilöstörakenteessa.
Avoimiin vakansseihin ei ole hakijoita, mutta myöskään ostopalvelut eivät ole mahdollisia. Ai-
kuissosiaalityössä toimintaa tehostettiin käynnistämällä keskitetty taloussosiaalityön tiimi.

Henkilöstövajeen korjaamiseksi vuoden 2023 aikana pyrimme parempaan rekrytointi-ilmee-
seen. Rekrytoinneissa korostettiin alueen ketteryyttä ja joustavuutta. Sopivan kokoisella alu-
eella henkilöstön on mahdollista vaikuttaa omaan työhönsä ja osallistua uuden kehittämiseen.
Pyrimme tekemään näkyväksi toimintayksiköiden hyvän yhteishengen.

Perhe- ja sosiaalipalveluissa sekä toimintatuotot että -kulut ylittyivät vuonna 2023. Talousarvio-
ylitystä tapahtui muilta hyvinvointialueilta saaduissa korvauksissa sekä asiakkaan maksamissa
maksutuotoissa, joissa toteuman ylittyminen selittyy käytännössä yksinään vammaispalvelui-
den alaisuuteen kuuluvilla toimintatuotoilla, jotka olivat 1,3 miljoonaa budjetoitua suuremmat,
mikä nosti vastuualueen tuotot 9,5 miljoonaan. Vammaispalveluiden tulosityksikön sisällä kerty-
neet tuotot syntyvät pääasiassa vammaistyön asumispalveluista, päivätoiminnasta ja vammais-
kuljetuspalveluista.

Lasten, nuorten ja perheiden palveluissa toimintatuotot saavutettiin 80-prosenttisesti, työikäis-
ten palveluissa 40-prosenttisesti ja mielenterveys-, päihde- ja asumispalveluissa 230-prosent-
tisesti. Päihde- ja mielenterveyspalveluiden asumispalveluista syntyneet budjetoitua suurem-
mat tuotot kompensoivat päittäin tulosityksiköt, jotka eivät yltäneet talousarvioon.

Perhe- ja sosiaalipalveluiden toimintakulut syntyivät pääosin henkilöstökuluista, palveluiden os-
toista sekä sisäisesti kirjattavista vuokrista. Vastuualueen toimintakuluista noin kolmannes syn-
tyi henkilöstökuluista ja reilu puolet palveluiden ostoista. Henkilöstökuluista 42 % syntyi lasten,
nuorten ja perheiden palveluissa, 43 % vammaispalveluissa, 8 % aikuisten sosiaalipalveluissa,
6 % mielenterveys-, päihde- ja asumispalveluissa sekä alle prosentti perhe- ja sosiaalipalvelui-
den hallinnossa.

Toimintakulut ylittyivät palveluiden oston osalta. Palveluostoista 29 % syntyi lasten, nuorten ja
perheiden palveluissa, 52 % vammaispalveluissa, 2 % työikäisten sosiaalipalveluissa ja 17 %
mielenterveys-, päihde- ja asumispalveluissa. Talousarvioylitystä selittävät arvioitua suurempi
asiakaspalveluston ja työvoimavuokrauksen tarve. Lastensuojelun ostopalvelut, vammaispal-
veluiden alainen asumis- ja päivätoiminta sekä työikäisten asumispalvelut kasvattavat

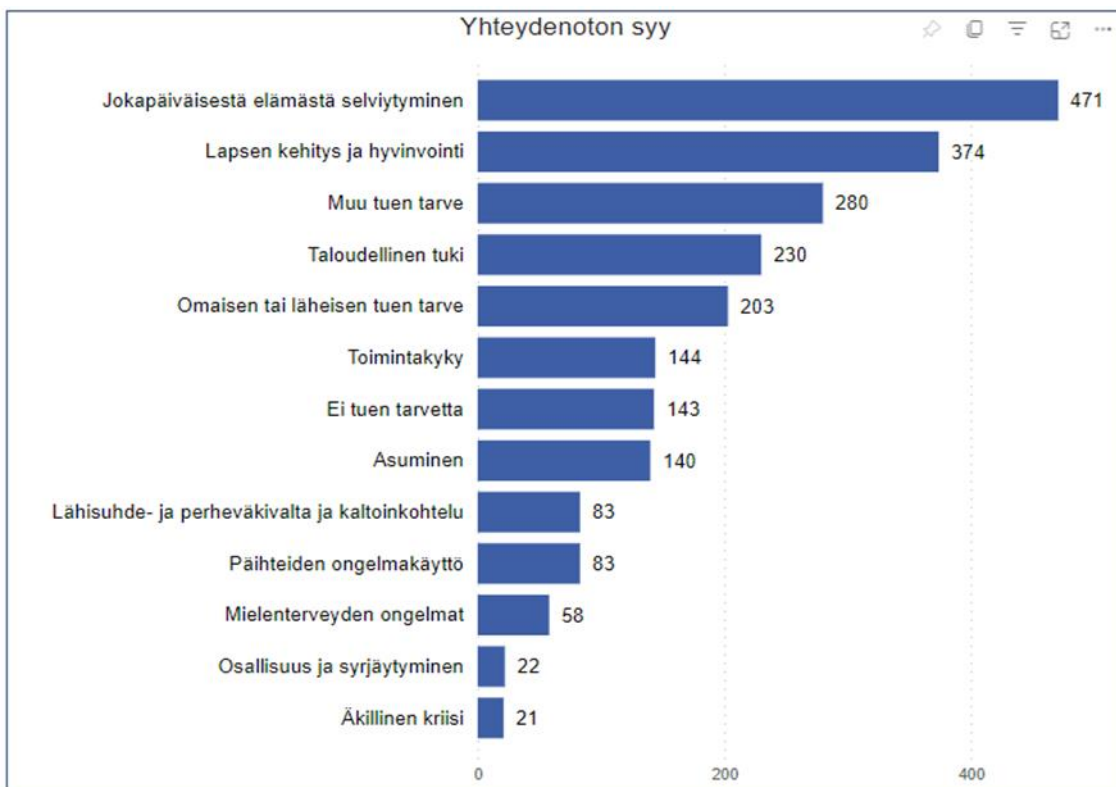
asiakaspalveluostoa merkittävästi. Työvoimavuokra on huomattavinta lasten, nuorten ja perheiden palveluissa koulupsykologiostoina sekä vammaispalveluissa hoitohenkilöstömitoitusten saavuttamiseksi. Vammaispalveluiden palveluoston suhteellinen osuus hieman laskee ensi vuonna, kun vuonna 2023 palveluostojen alaisuudessa käsitellyt vammaiskuljetuspalvelut kohdennetaan jatkossa avustuksien alle.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat vastaavat noin yhtä prosenttia perhe- ja sosiaalipalveluiden vastuualueen kuluista. Suurin menoerä kyseisellä tiliryhmällä ovat lääkkeet, jotka kattavat kuluista kolmanneksen ja lähes toisen vastaavan vievät elintarvikkeet.

Avustuksiin kuluu noin 6 % vastuualueen budjetista ja avustuksia jaetaan pääasiassa työikäisten sosiaalipalveluista toimeentulotukena sekä vammaispalveluista kotitalouksille jaettavina avustuksina.

Muissa toimintakuluissa huomioidaan rakennusten, huoneistojen, koneiden ja ICT-laitteiden vuokrat sekä muut vuokrat. Muut toimintakulut kattavat 5 % vastuualueen budjetista.

Sosiaalihuollon asiakasohjauksen yhteydenottojen syyt:

Terveyspalvelut

Yhteiset terveyspalvelut Gemensamma hälsovårdstjänster 1 000 €	Talousarvio Budget 2023	Talousarvio- muutokset Ändringar i budgeten	Muutettu talousarvio Ändrad budget	Toteuma Utfall	Poikkeama Avvikelse	Poikkeama % Avvikelse %
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	7 130	0	7 130	6 230	-899	-13 %
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-188 015	-7 540	-195 555	-206 622	-11 067	6 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-180 885	-7 540	-188 425	-200 392	-11 967	6 %

Josta erikoissairaanhoito Varav specialiserad sjukvård 1 000 €	Talousarvio Budget 2023	Talousarvio- muutokset Ändringar i budgeten	Muutettu talousarvio Ändrad budget	Toteuma Utfall	Poikkeama Avvikelse	Poikkeama % Avvikelse %
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	0		0		0	-
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-132 820	-1 450	-134 270	-142 173	-7 903	6 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-132 820	-1 450	-134 270	-142 173	-7 903	6 %

Yhteisissä terveyspalveluissa toimintatuotot alittuivat 0,9 miljoonalla eurolla ja toimintakulut ylittivät 10,7 miljoonalla euroilla. Erikoissairaanhoidon osuus on jälkimmäisestä noin 7,9 miljoonaa euroa. Muissa yhteisten terveyspalveluiden yksiköissä ylitystä esiintyy ostopalveluissa yhteensä noin 2 miljoonaa euroa ja vuokratyövoimassa 3,6 miljoonaa euroa. Henkilöstökulujen alittuminen noin kahdella miljoonalla selittyy oman henkilöstön vajeella, joka puolestaan rekrytointivaikeuksien vuoksi johtaa vuokratyövoiman käytön kasvuun. Toimintakuluista 42 % kohdistuu terveysasemapalveluihin, 26 % terveyskeskussairaalapalveluihin, 19 % suun terveydenhuoltoon ja 13 % lääkinnälliseen kuntoutukseen.

Terveyspalvelujen tavoitteena on edistää ja ylläpitää väestön terveyttä sekä hyvinvointia. Perustana tälle ovat hyvin toimivat, koko väestön saatavilla olevat ehkäisevät, korjaavat ja kuntouttavat terveyspalvelut. Näitä palveluita tuotetaan vastuualueen neljässä tulosyksikössä; terveysasemapalveluissa, suun terveydenhuollossa, terveyskeskussairaalapalveluissa ja lääkinnällisen kuntoutuksen palveluissa.

Terveysasemapalveluissa ja suun terveydenhuollossa on vuonna 2023 kehitetty toimintatapoja yhdenvertaisen hoitoon pääsyn sekä palvelujen saatavuuden turvaamiseksi. Terveysasemapalveluissa on jatkunut eri ammattiryhmien välisen työnjaon kehittäminen mm. Omatimimallin käyttöön ottamiseen valmistautumalla. Hoitotakuun myötä hoitoon pääsyn tavoitteet on saavutettu suhteellisen hyvin. Puhelinpalvelu on ruuhkautunut ajoittain mutta Omaolo-palvelun laajentumisen ja sähköisen HyVäDigi- asiointipalvelun aloituksen toivotaan jatkossa auttavan vielä parempaan hoitotakuussa pysymiseen vastaanottopalveluissa. Samoin palvelusetelin käyttöönoton toivotaan tulevaisuudessa auttavan asiassa. Hoitotakuun tulon myötä perustettuihin uusiin virkoihin ja toimiin on saatu vaihtelevasti rekrytoitua lisää henkilökuntaa. Silti varsinkin lääkäri-työvoimassa on osassa aluetta jouduttu vielä turvautumaan kalliiseen työvoiman ostamiseen.

Suun terveydenhuollon hoitotakuun voimaantumiseen valmistauduttiin tekemällä jonojen purkua koko hyvinvointialueella. Jonojenpurku suoritettiin ostopalveluna. Suun terveydenhuolto on aloittanut myös alueellisten liikkuvien palveluiden suunnittelun. Ennaltaehkäisevään toimintaan on panostettu myös toteuttamalla suun terveydenedistäjän pilotti. Pilotin pohjalta tulosyksiköön rekrytoitiin asiantuntijasuuhygienisti. Suun terveydenhuollon tavoitteena vuodelle 2023 oli myös suunhoidon yksikön perustaminen hyvinvointialueelle yhteistyössä

erikoissairaanhoidon kanssa. Hyvinvointialue on edistänyt asiaa siten, että tulosityksikössä on aloittanut määräaikainen, koko alueella toimiva suu- ja leukakirurgi. Tämä vähentää erikoissairaanhoidon lähetettävien potilaiden määrää ja yhtenäistää hoitoa. Erikoishammaslääkäreiden määrää on pyritty lisäämään rekrytoinneissa muutenkin. Vuoden 2023 aikana erikoishammaslääkäreitä on saatu rekrytoitua kirurgian lisäksi parodontologiaan sekä ortodontiaan.

Terveyskeskussairaalapalveluissa tavoitteena oli vastata mahdollisimman hyvin erikoissairaanhoidon tarpeeseen siirtää potilaita nopeasti erikoissairaanhoidosta perusterveydenhuollon osastolle. Hoitokoordinaattorin aloitettua työnsä erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon rajapinnalla, on osastoille pystytty nyt ottamaan enemmän ja nopeammin vastaan erikoissairaanhoidon päivystyksessä ja osastolla siirtoa hyvinvointialueen osastoille odottavia potilaita. Yhteistyö ikääntyneiden palvelujen kanssa on varmistanut myös nopeammat ja sujuvamat potilaiden siirrot osastolta tehostettuun palveluasumiseen. Toiminnan kehittäminen kumpaankin suuntaan näkyy myös erikoissairaanhoidon siirtoviivemaksujen määrän vähenemisenä loppuvuonna. Tulosityksikössä on myös aloitettu valmistelutyö palliatiivisen yksikön toimintojen siirrosta Porvoon sairaalasta hyvinvointialueelle. Osassa osastoja on jouduttu turvaamaan riittävät hoitajaresurssit ostopalveluin.

Lääkinnällisen kuntoutuksen palveluiden tavoitteena oli valmistella keskitetyn apuvälineyksikön toiminnan siirtämistä hyvinvointialueelle. Sopivan tilan löytäminen vei pidempään kuin oli ajateltu mutta loppuvuodesta hanke alkoi edetä suurin askelin. Tulosityksikkö on myös käynnistänyt suunnittelun keskitetyn kuntoutustyöryhmän perustamiseksi. Aikuisten keskitetyn kuntoutustyöryhmän toimintamalli on jo luotu ja toiminta käynnistyy vuoden 2024 alussa. Tulosityksikön tavoitteena oli myös vuonna 2023 käynnistää etävastaanottojen ja digitaalisten omaohjeiden suunnittelu. Etäkuntoutuksen kehittäminen jatkuu osana Suomen kestävä kasvun (RRP) hanketta. Rekrytoinneissa onnistuttiin kyseessä olevalla ajanjaksolla aiempaa paremmin, mutta edelleen varsinkin psykologien ja puheterapeuttien palveluissa joudutaan turvautumaan ostopalveluihin.

Hyvinvointialue ja HUS tekevät tiiviisti yhteistyöstä toiminnan kehittämiseksi. Toiminnan kehittäminen on jaettu segmenttiryhmiiin, jotka kattavat eri väestöryhmät, kuten lapset ja nuoret, työikäiset ja ikäihmiset. Yhteistyö on ollut säännöllistä. Esimerkiksi on laadittu yhteisiä toimintaohjeita ja osallistuttu yhdessä työryhmätyöskentelyyn. Lapset- ja nuoret segmenttiryhmän kehittämiskohteeksi on esim. valittu mielenterveys- ja päihdepalvelut. Työikäisten segmenttiryhmän ensisijaiseksi kehittämiskohteeksi on valittu päivystystoiminnan kehittäminen ja ikäihmisten segmenttiryhmän kehittämiskohteena on jatkohoidon siirtymisen parantaminen.

Haasteena on ollut jatkohoidon sujuva toimeenpano. Hyvinvointialue on vuonna 2023 joutunut maksamaan siirtoviivepäiviä, koska potilaiden siirto erikoissairaanhoidosta perusterveydenhuoltoon on viivästynyt. Viivästymisen syytä on ollut useita, mm. erikoissairaanhoidon vuodepaikkojen vähentyminen, ja alueen laajeneminen Myrskylään ja Pukkilaan. Siirto perusterveydenhuollon osastoilta ympärivuorokautiseen asumiseen on myös hidastanut potilaspaikkojen vapautumista. Siirtoviivepäivien kustannukset ovat myös rajusti lisääntyneet, koska siirtoviivepäivän vuorokausikustannus on tuplaantunut.

Kokonaisuudessaan yhteistyö HUSin ja Uudenmaan hyvinvointialueiden välillä on ollut hedelmällistä ja toimivaa, mikä mahdollistaa tehokkaiden terveysten palveluiden tuottamisen ja kehittämisen alueella. Jatkossa näiden yhteisten ponnisteluiden avulla voidaan entisestään parantaa alueen asukkaiden terveyttä ja hyvinvointia.

Sosiaali ja terveystalouden käyttösuunnitelman mittarit

Seurattava luku Yhteiset terveystaloudet	vuosi 2023
Siirtoviivemaksut	601 000€
Hoidon jatkuvuus lääkärit (COCI) (koko maan keskiarvo 0,3)	0,335
	13-32 riippuen terveysasemast a
Palveluun pääsy terv.palveluissa T3	
Hoitoonpääsy 7 vrk	76 %
Hoitoonpääsy 8-14 vrk	10 %
Hoitoonpääsy 15-30 vrk	10 %
Hoitoonpääsy 31-90 vrk	3 %
Seurattava luku Ikääntyneiden palvelut	
Säännöllisen kotihoidon piirissä olevat 75 vuotta täyttäneet	15%
Säännöllisen kotihoidon piirissä olleet 85 vuotta täyttäneet asiakkaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä	32,8 %
Omaishoidon tuen 75 vuotta täyttäneet hoidettavat vuoden aikana, % vastaavan ikäisestä väestöstä	32 %
Ikääntyneiden tehostetun palveluasumisen 75 vuotta täyttäneet asiakkaat 31.12.	616
Seurattava luku Perhe- ja sosiaalipalvelut	
Lastensuojelunilmoitusten määrä	3090
Lapsiperheiden kotipalvelun saajien määrä	430
Vammaispalveluissa kuljetuspalveluita saavien asiakkaiden määrä	1355
Käsittelyn määrääjat	Porvoo: 91,31% 0-7vrk, 4,38% 8-14 vrk, 4,38% yli 14 vrk Muu alue: 90,72% 0-7 vrk 2,42% 8-14vrk 6,86% yli 15 vrk
Uudet asiakkuudet sosiaalityö ja sosiaaliohjaus	224
Huostaanotot (kiireelliset, varsinaiset, avohuollon sijoitukset)	
Sijoitettuja lapsia yhteensä	182
Huostaanotettuja yhteensä	109
Huostaanotettuja 31.12.2023	98
Kiireellisesti sijoitettuja yhteensä	52
Työikäisten palveluissa toimeentulotukea saajien määrä	2338

Ikääntyneiden palvelut

Ikääntyneiden palvelut Tjänster för äldre 1 000 €	Talousarvio Budget 2023	Talousarvio- muutokset Ändringar i budgeten	Muutettu talousarvio Ändrad budget	Toteuma Utfall	Poikkeama Avvikelse	Poikkeama % Avvikelse %
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	15 187	0	15 187	17 486	2 298	15 %
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-79 562	-12 189	-91 751	-93 549	-1 797	2 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-64 375	-12 189	-76 564	-76 063	501	-1 %

Ikääntyneiden palveluissa sekä toimintatuotot että -kulut ylittyvät reilusti. Toimintatuotot ylittävät talousarvion noin 2,3 miljoonalla eurolla ja toimintakulut noin 1,7 miljoonalla eurolla. Rekrytointivaikeuksia ilmentävä henkilöstökulujen alittuminen 2,5 miljoonalla eurolla johtaa työvoimavuokran käyttöön, jossa talousarvioylitys on noin 4,5 miljoonaa euroa. Aineet, tarvikkeet ja tavarat ylittyvät 0,1 miljoonalla eurolla, avustukset 0,2 miljoonalla ja muut toimintakulut 0,4 miljoonalla eurolla. Ikääntyneiden asumispalveluiden osuus vastuualueen tuotoista on 74 % ja kuluista 69 %.

Ikääntyneiden palvelujen järjestämisen lähtökohtana on tukea kotona asumista ja omatoimista suoriutumista. Tavoitteena on tukea asiakkaita yksilölliseen, aktiiviseen ja turvalliseen arkeen. Ikääntyneiden palveluihin kuuluvat kotona asumista tukevat palvelut, kotihoitopalvelut ja asumispalvelut.

Vuoden 2023 aikana ikääntyneiden asiakasohjausta kehitettiin ja toimintamallia kohti alueellista asiakasohjausyksikköä yhtenäistettiin. Kehitystyö tapahtui yhdessä henkilöstön ja Nordic Health Groupin kanssa. Porvoossa sijaitsevan ikääntyneiden fyysisen ohjaus- ja neuvontapistein Ruorin toiminta päättyi vuodenvaihteessa 2023. Itä-Uudenmaan ikääntyneiden asiakasohjaus tarjoaa palveluja puhelimitse ja sähköisesti palvelun sekä asiakkaita että viranomaisia.

Vuoden 2023 aikana Luona Oy tuotti yleistä ohjausta ja neuvontaa hyvinvointialueen asiakkaille. Vuoden 2024 alusta ikääntyneiden palveluiden ohjaus ja neuvonta tuotetaan omana toimintana.

Asiakasohjaus on mukana kansallisessa vertaiskehittämisen verkostossa, jonka avulla kehitetään kustannustehokkaita, laadukkaita ja vaikuttavia neuvonnan palveluja. Vuoden aikana verkosto laajennettiin kattamaan kaikki Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen kunnat.

Kotihoidon perustyö jatkui ennallaan. Toimintojen ja prosessien yhtenäistämistyö aloitettiin vuoden 2023 aikana. Digitaalisia palveluja lisättiin laajentamalla etähoivan ja lääkeautomaattien käyttöä lähes kaikkiin Itä-Uudenmaan kuntiin ja laajennustyö jatkuu vuonna 2024. Digitaalisia palveluja hyödyntämällä on pystytty kohdentamaan henkilöstöresursseja sellaisiin työtehtäviin, joissa ei ole mahdollista hyödyntää teknologisia ratkaisuja. Keskitetyn etähoivayksikön suunnittelutyö alkoi syksyllä tilojen kartoittamisen ja etähoivan prosessin yhtenäistämisen myötä. Kotihoito osallistui valtakunnalliseen etähoivan verkostoon, jonka tavoitteena on edistää valtakunnallisesti etähoivan käytänteitä.

Kotihoidon henkilöstölle otettiin käyttöön mentorimalli, jonka tavoitteena on työhyvinvoinnin lisääminen ja ammatillisuuden vahvistaminen.

Asumispalveluissa yksiköiden perustyö jatkui ennallaan. Vuoden alussa ympärivuorokautisten yksiköiden vakinaista henkilöstömäärää lisättiin 26 lähihoitajan ja 20,5 hoiva-avustajan uudella toimella vastaamaan lakisääteistä 0,65:n hoitajamitoitusvaadetta.

Sateenkaariyksikön muutosta sosiaalihuollon laitoshoidon yksiköstä lyhytaikaishoito- ja kuntoutusyksiköksi valmisteltiin koko syksyn ajan. Palveluiden järjestämisen lautakunnan päätöksellä yksikön toiminta muuttuu lyhytaikaishoito- ja kuntoutusyksiköksi 1.1.2024 alkaen. Muutoksen johdosta hyvinvointialueelle saatiin 20 jatkokuntoutuspaikkaa helpottamaan painetta erikoissairaanhoidossa ja terveyskeskuksen vuodeosastoilla.

Ikääntyneiden perhehoitoa laajennettiin vuoden 2023 aikana. Uusia perhehoitajia koulutettiin seitsemän ja tavoitteena on edelleen kasvattaa heidän määräänsä vuonna 2024. Perhehoitajien määrän lisäys mahdollistaa perhehoidon eri muotojen tarjoamisen asiakkaille, kuten pitkä- ja

lyhytaikaisen sekä osavuorokautisen perhehoidon. Vuoden aikana valmisteltiin myös alueellinen perhehoidon toimintaohje, jonka avulla luodaan yhtenäinen toimintamalli koko hyvinvointialueelle.

Ikääntyneiden palvelut osallistuivat Uudenmaan hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin yhteiseen segmenttityöryhmätyöskentelyyn, jonka tavoitteena on yhtenäistää ja kehittää ikääntyneiden palveluiden toimintamalleja sujuvamman ja laadukkaan hoidon turvaamiseksi. Vuonna 2023 kehittämiskohteiksi valittiin siirtoviivekäytäntöjen yhtenäistäminen ja kotiutuksen sujuvoittaminen. Tämä kehittäminen jatkuu vuonna 2024.

Henkilöstön rekrytointi on ollut haastavaa läpi vuoden. Ikääntyneiden palveluissa on ollut koko vuoden noin 100 avointa lähi- ja sairaanhoitajan toimea, joihin ei ole saatu hakijoita. Henkilöstöpuutteita onkin jouduttu korvaamaan ostopalveluilla.

2.2.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Itä-Uudenmaan hyvinvointialue Östra Nylands välfärdsområde 1 000 €	Talousarvio Budget 2023	Talousarvio- muutokset Ändringar i budgeten	Muutettu talousarvio Ändrad budget	Toteuma Utfall	Poikkeama Avvikelse	Poikkeama % Avvikelse %
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	44 161	28 191	72 352	77 605	5 253	7 %
Myyntituotot - Försäljninginkomster	12 435	7 487	19 922	19 812	-110	-1 %
Maksutuotot - Avgiftsinkomster	17 126	0	17 126	21 000	3 874	23 %
Tuet ja avustukset - Stöd och bidrag	9 473	0	9 473	12 234	2 761	29 %
Muut tuotot - Övriga verksamhetsinkomster	5 127	20 704	25 832	24 559	-1 272	-5 %
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-433 199	-38 691	-471 890	-487 049	-15 158	3 %
Henkilöstökulut - Personalutgifter	-138 892	-1 587	-140 479	-135 361	5 118	-4 %
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-248 307	-17 211	-265 518	-285 909	-20 391	8 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	-10 256	-1 226	-11 483	-13 925	-2 442	21 %
Avustukset - Bidrag	-12 267	2 060	-10 207	-10 130	77	-1 %
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetsutgifter	-23 476	-20 727	-44 203	-41 724	2 480	-6 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-389 038	-10 500	-399 538	-409 444	-9 905	2 %
Valtion rahoitus - Statsfinansiering	362 683	12 757	375 440	375 324	-116	0 %
Rahoitustuotot ja -kulut - Finansieringsintäkter och -kostnader	-150	700	550	568	18	3 %
Rahoitustuotot - Finansieringsintäkter	0	700	700	600	-100	-14 %
Rahoituskulut - Finansieringskostnader	-150	0	-150	-32	118	-78 %
Vuosikate - Årsbidrag	-26 506	2 957	-23 549	-33 552	-10 004	42 %
Suunnitelman mukaiset poistot - Planenliga avskrivningar	-978	0	-978	-1 017	-39	4 %
Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat	-27 484	2 957	-24 527	-34 569	-10 042	41 %
Tilikauden yli-/ alijäämä - Räkenskapsperiodens över-/ underskott	-27 484	2 957	-24 527	-34 569	-10 042	41 %

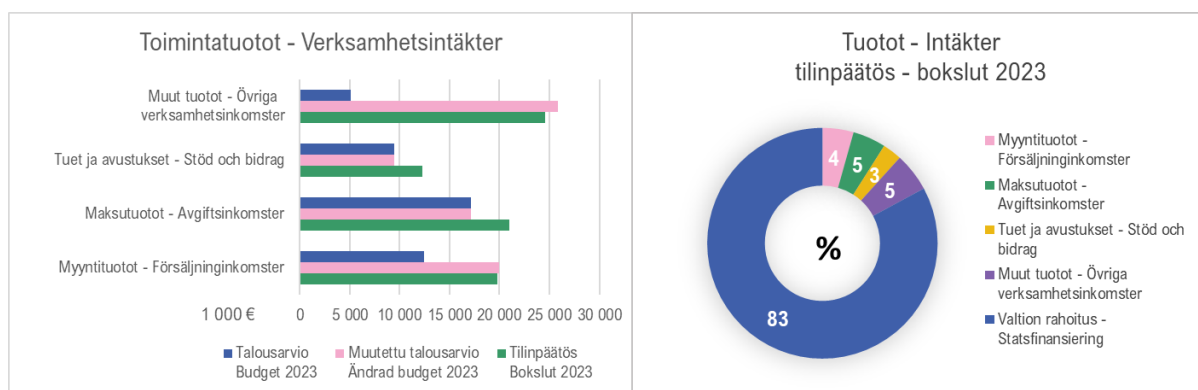
Toimintatuotot

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueelle kertyi myyntituottoja 19,8 miljoonan edestä, mikä on 7,4 miljoonaa enemmän kuin alkuperäisessä talousarviossa. Selittäväenä tekijänä on alkuperäisestä talousarviosta puuttuneet sisäiset myyntituotot, jotka talousarviomuutoksissa kirjattiin 7,5 miljoonan euron suuruusina. Sisäisenä myyntinä on kirjattu ravitsemus- ja puhtaanapitopalveluita. Muutettu talousarvio myyntituottojen osalta saavutettiin 99,5-prosenttisesti.

Maksutuottojen talousarvio ylittyi 3,9 miljoonalla eurolla. Arvioitua suuremmat tuotot saavutettiin perhe- ja sosiaalipalveluiden alaisuuteen kuuluvissa vammaispalveluissa asumispalveluun, päivätoimintaan ja vammaiskuljetuksiin liittyvinä maksuina ja ikääntyneiden palveluissa palveluasumis-, kotipalvelu- ja hoitopäivämaksuina. Yhteisissä terveyspalveluissa hammashoidon maksutuotot olivat 1,2 miljoonaa arvioitua suuremmat, vaikka vastuualueen toimintatuotot kokonaisuudessaan toteutuivat 87-prosenttisesti.

Tuet ja avustukset ylittyivät 2,8 miljoonalla, sillä edellisvuonna alakanttiin budjetoitujen hankkeiden talousarviomuutoslaskelmat eivät ehtineet valmistua ajoissa ehtiäkseen talousarvionmuutostajoon muiden korjausten kanssa. Muissa tuotoissa tehty 20,7 miljoonan euron talousarviomuutos kuvaa sisäisiä vuokria, jotka alkuperäisestä talousarviosta 2023 puuttuivat. Muut toimintatuotot koostuvat pääasiassa asiakkaiden maksamista vuokratuotoista (18 % muista toimintatuotoista) sekä sisäisinä kirjatuihin vuokratuotoista (80 % muista toimintatuotoista).

Kaaviot. Tuottojen talousarvio, muutettu talousarvio ja tilinpäätös 2023

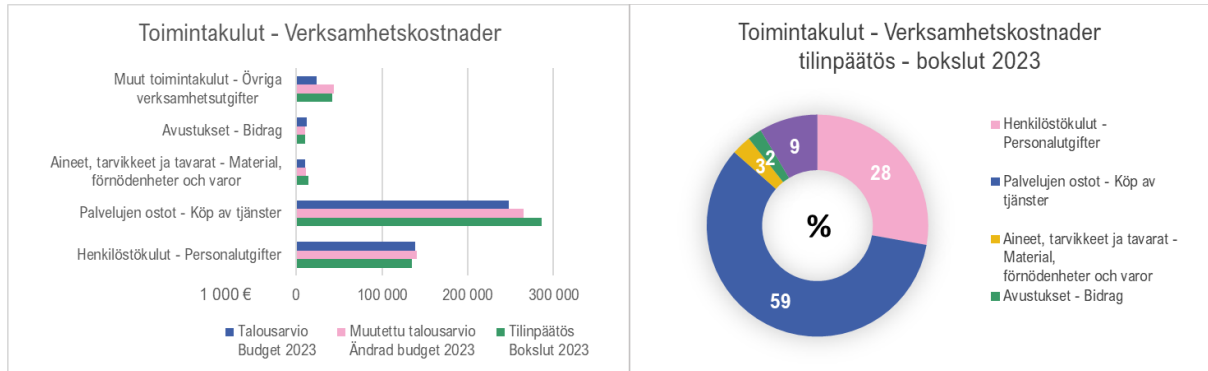
Toimintakulut

Toimintakuluja kertyi 487 miljoonaa euron edestä ensimmäisen toimintavuoden aikana. Toimintakulut koostuvat pääasiallisesti henkilöstökustannuksista (vajaat 28 %) ja palveluostoista (59 %). Henkilöstökustannukset alittivat talousarvion 5 miljoonalla eurolla, koska rekrytointihaasteiden seurauksena etenkin sosiaali- ja terveystoimissa osa vakansseista on seissyt tyhjillään. Täyttämättömät vakanssit johtivat palveluoston kasvuun sekä asiakaspalvelu- että vuokratyöostoissa, jotka kattavat 74 % ja 8 % palveluostojen kokonaiskustannuksista. Talousarvion toimintakuluissa esiintyvä 15 miljoonan euron talousarvioylitys vastaa asiakaspalveluostoissa syntynyttä ylitystä, jonka taustalla on rekrytointivaikeuksiin pohjautuva lisääntynyt vuokratyövoiman käyttö sekä HUS-tasauslasku HUS:n alijäämän kattamiseksi. Asiakaspalveluostojen lisäksi muita merkittäviä menoeriä oli asiantuntijapalveluissa (ostettu asiantuntijatyö sekä konsultointipalvelut, 1 % toimintakuluista), ICT-palveluissa ja ohjelmistojen lisensseissä (5 %), vammaiskuljetuksissa (1 %), laboratoriotutkimuksissa (1 %) sekä sisäisissä majoitus-, ravitsemus- ja siivouspalveluissa (3 %).

Toimintakuluista 3 % on aineita, tarvikkeita ja tavaroita, 2 % avustuksia sekä vajaat 9 % muihin toimintakuluihin lukeutuvia kuluja. Aineet, tavarat ja tarvikkeet -tiliryhmän merkittävimmät tilit ovat elintarvikkeet, lääkkeet, hoitotarvikkeet, jotka yhdessä vastaavat 72 %:sta tiliryhmän

kustannuksia. Avustuksissa huomattavia tilejä ovat omaishoidon tuki sekä muut avustukset kotitalouksille, jotka kattavat 84 % avustusten kustannuksista. Muut toimintakulut ovat lähinnä toimitilavuokria ja rakennusten kunnossapitoon liittyviä kustannuksia (93 %) sekä koneiden ja laitteiden vuokria (3 %).

Kaaviot. Kulujen talousarvio, muutettu talousarvio ja tilinpäätös 2023

Valtion rahoitus

Valtion rahoitus - Statlig finansiering					
1 000 €	Talousarvio Budget	Talousarviomuutokset Ändringar i budgeten	Muutettu talousarvio Ändrad budget	Toteuma Utfall	Poikkeama € Avvikelse €
Sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien rahoitus	354 596	9 081	363 677	363 576	- 101
Pelastustoimen tehtävien rahoitus	8 087	3 675	11 762	11 748	- 15
Valtion rahoitus yhteensä	362 683	12 757	375 440	375 324	- 116

Itä-Uudenmaan hyvinvointialue on nauttinut verorahoitusta 375,4 miljoonan edestä kuluneena vuonna. Tästä 11,7 miljoonaa euroa (3 %) on kohdennettu pelastustoimeen ja 363,6 miljoonaa euroa (97 %) sosiaali- ja terveyshuoltoon. Edelliseltä jäi käyttämättä rahoituksesta viisitoistatuhatta euroa ja jälkimmäisellä satatuhatta euroa.

Valtiovarainministeriö julkaisi 10.10.2023 päivitetyt laskelmat hyvinvointialueiden vuoden 2023 rahoitusta korjaavasta kertakorvauksesta, joka on noin 680 miljoonaa euroa. Kertakorvauksesta maksettiin keväällä 2023 ennakkomaksuna 150 miljoonaa euroa. Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen vuoden 2023 rahoitusta korjaava kertakorvaus on 13,6 miljoonaa euroa, josta on maksettu ennakkoon tammi – maaliskuussa 2,5 miljoonaa euroa. Kokonaisuudessaan valtion rahoitus toteutui 12,8 miljoonaa euroa budjetoitua suurempana.

Valtion rahoituksen osuus kaikista tuotoista on 83 % ja hyvinvointialueen toiminta on täysin sen varassa. Kaikista tuotoista myyntituotot kattavat 4 %, maksutuotot 5 %, tuet ja avustukset 3 % ja muut tuotot viisi prosenttia.

Hyvinvointialueen toimintakulut kokonaisuudessaan ylsivät 487 miljoonaan euroon ollen 15 miljoonaa euroa talousarviota suuremmat. Syitä talousarvioylitykseen on eritelty aiemmin tässä luvussa. Kulujen toteumaa suhteellisesti aavistuksen parempi, kymmenen miljoonaa euroa negatiivinen toimintakate selittyy arvioitua suuremmilla toimintatuotoilla. Vuosikate asettuu -33,6

miljoonaan euroon ollen niin ikään 10 miljoonaa euroa budjetoitua (-23,5 milj. euroa) suurempi. Poistojen jälkeen tilikauden tulos on 34,6 miljoonaa euroa alijäämäinen, jälleen 10 miljoonaa euroa arvioitua negatiivisempi.

2.2.3 Investointien toteutuminen

	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Poikkeama %	Kustannus- arviosta käytetty 31.12
Sosiaali- ja terveystalvet								
Aineettomat oikeudet								
Uusinvestointi								
Menot	-17 425 000		-6 425 000	-6 425 000	-624 868	-5 800 132	90,3 %	-624 868
Tulot	500 000		500 000	500 000	624 868	124 868	25,0 %	624 868
Nettomeno	-16 925 000		-5 925 000	-5 925 000	0	-5 675 264	95,8 %	0
Koneet ja kalusto								
Uusinvestointi								
Menot	-120 000		-120 000	-120 000	-62 492	-57 508	47,9 %	-62 492
Nettomeno	-120 000		-120 000	-120 000	-62 492	-57 508	47,9 %	-62 492
Sijoitukset								
Uusinvestointi								
Menot	0		0	0	-20 000	20 000	-	-20 000
Nettomenot	0		0	0	-20 000	20 000	-	-20 000
Pelastuslaitos								
Aineettomat oikeudet								
Uusinvestointi								
Menot	-365 000		-365 000	-365 000	-18 502	-346 498	94,9 %	-18 502
Nettomeno	-365 000		-365 000	-365 000	-18 502	-346 498	94,9 %	-18 502
Rakennukset								
Uusinvestointi								
Menot	-9 000 000		-150 000	-150 000	-64 547	-85 453	57,0 %	-64 547
Nettomeno	-9 000 000		-150 000	-150 000	-64 547	-85 453	57,0 %	-64 547
Koneet ja kalusto								
Uusinvestointi								
Menot	-2 936 189		-2 936 189	-2 936 189	-1 146 699	-1 789 490	60,9 %	-1 146 699
Nettomeno	-2 936 189		-2 936 189	-2 936 189	-1 146 699	-1 789 490	60,9 %	-1 146 699
Investointimenot yhteensä	-29 846 189		-9 996 189	-9 996 189	-1 937 108	-8 059 081	80,6 %	-1 937 108
Investointitulot yhteensä	500 000		500 000	500 000	624 868	124 868	25,0 %	624 868
Nettomenot	-29 346 189		-9 496 189	-9 496 189	-1 312 240	-7 934 213	83,6 %	-1 312 240

Hyvinvointialueen suurimpana rakennushankkeena on vuonna 2023 aloitettu Loviisan pelastusaseman rakentaminen, johon on varattu 9 miljoonaa euroa. Asema korvaa vanhan ja epäkäytännöllisen Loviisan pelastusaseman. Rakennushankkeeseen on tilikaudella 2023 kohdistunut ainoastaan suunnittelukustannuksia, ja varsinainen rakentaminen aloitetaan vuonna 2024. Pelastustoimen ajoneuvoihin ja kalustoon varatusta 2,9 miljoonan euron määrärahasta jäi käyttämättä noin 1,8 miljoonaa euroa, sillä osa tehdyistä tilauksista toimitetaan vuoden 2024 puolella. Aineettomat oikeudet sisältää hyvinvointialueelle hankittuja tietojärjestelmiä. Tietojärjestelmähankkeisiin on ollut mahdollista käyttää vuonna 2022 saatuja valtionavustuksia. Investointien toteutuminen jäi suunniteltua 8,9 miljoonaa euroa alhaisemmalle tasolle ollen 1,3 miljoonaa euroa, joten pitkäaikaisen lainan nostoon ei nähty olevan tarvetta.

2.2.4 Lainanottovaltuuksien käyttö investointien rahoittamiseen

	Lainanottovaltuus	Valtuudella käynnistettävät investoinnit	Valtuutta käytetty aiemmillä tilikausilla	Valtuutta käytetty tilikaudella	Valtuutta käyttämättä
	1 000 €				
Vuosi 2023	74 911	29 240	0	1 312	73 599
Yhteensä	74 911	29 240	0	1 312	73 599

Valtioneuvoston myöntämä lainanottovaltuus vuodelle 2023 oli 74,9 miljoonaa euroa. Investointisuunnitelman mukaan valtuudella käynnistettäviä investointeja on 29,2 miljoonaa euroa, joka vastaa hankkeiden kokonaisarviota vuosien 2023 - 2027 aikana. Tilikauden aikana investointeihin käytettiin valtuutta 1,3 miljoonaa euroa. Investointeihin ei vielä vuonna 2023 nostettu pitkäaikaista lainaa.

2.2.5 Rahoitusosan toteutuminen

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen rahoitusosan toteutuminen on esitetty seuraavassa taulukossa.

Itä-Uudenmaan hyvinvointialue Östra Nylands välfärdsområde 1 000 €	Talousarvio Budget 2023	Talousarvio- muutokset Ändringar i budgeten	Muutettu talousarvio Ändrad budget	Toteuma Utfall	Poikkeama Avvikelse	Poikkeama % Avvikelse %
Toiminnan rahavirta - Verksamhetens kassaflöde						
Vuosikate - Årsbidrag	-26 506	2 956	-23 550	-33 551	-10 001	42 %
Tulorahoituksen korjauserät - Korrigeringsposter till den interna finansieringen	67	0	67	7 097	7 030	10493 %
Investointien rahavirta - Investeringsarnas kassaflöde						
Investointimenot - Investeringsutgifter	-9 996	0	-9 996	-1 937	8 059	-81 %
Rahoitusosuudet investointeihin - Finansieringsandelarna för investeringsutgifter	500	0	500	658	158	32 %
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot - Inkomster från försäljning av tillgångar bland bestående aktiva	-67	0	-67	0	67	-100 %
Toiminta ja investointi, netto - Verksamhetens och investeringsarnas, netto	-36 002	2 956	-33 046	-27 733	5 313	-16 %
Rahoituksen toiminta - Finansieringens verksamhet						
Lainakannan muutokset - Förändringar i länestocken						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys - Ökning av långfristiga lån	9 996	0	9 996	0	-9 996	-100 %
Pitkäaikaisten lainojen vähennys - Minskning av långfristiga lån						
Lyhytaikaisten lainojen muutos - Ändring i kortfristiga lån	0	0	0	8 006	8 006	-
Vaikutus maksuvalmiuteen - Påverkan på likviditeten	-26 006	2 956	-23 050	-19 727	3 323	0 %

Negatiivinen vuosikate osoittaa, että oman toiminnan laskituksen myötä kertynyt ja valtion rahoitus eivät kata toiminnan kuluja, rahoituseriä eikä siten myöskään käyttöomaisuudesta tehtyjä suunnitelman mukaisia poistoja. Tulorahoituksen korjauserissä näkyy HUS-yhtymän alijäämistä kirjattu 7,1 miljoonan euron pakollinen varaus.

Alkuperäisessä talousarviossa suunniteltiin noin 10 miljoonan euron pitkäaikaista lainanottoa investointien rahoittamiseksi. Tämä ei kuitenkaan toteutunut, sillä tarve ottaa lainaa investointeja varten ei materialisoitunutkaan. Sen sijaan toteutuneiden 1,9 miljoonan euron investointien rahoitus koostui 0,6 miljoonan euron avustuksista ja loppuosa lyhytaikaisella rahoituksella pankkitililimiitillä.

2.2.6 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

1 000 €	Sito- vuus 1)	Määrärahat						Tuloarviot					
		Alkup. Talous- arvio	TA:n muutok- set	TA muut:n jälkeen	Toteu- ma	Poik- keama	Poik- keama %	Alkup. Talous- arvio	TA:n muutok- set	TA muut:n jälkeen	Toteu- ma	Poik- keama	Poik- keama %
Käyttötalousosa													
Hyvinvointialue	N	389 038	10 500	399 538	409 443	9 905	2,5 %						
Tuloslaskelmaosa													
Valtionrahoitus	B							362 683	12 757	375 440	375 324	-116	0 %
Rahoitustulot	N							0	700	700	600	-100	-14,3 %
Rahoitusmenot	N	150	0	150	32	-118	-78 %						
Investointiosa													
Hyvinvointialue	B	9 996	0	9 996	1 937	-8 059	-81 %	500	0	500	658	158	31,6 %
Rahoitusosa													
Lainakannan muutos													
Pitkäaikaisten lainojen muutos	N							9 996	0	9 996	0	-9 996	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	N	0	0	0	0	0		0	0	0	8 006	8 006	
Tulorahoituksen korjaukset											7 097	7 097	
Muut maksuvalmiuden muutokset		3 564	2 957	6 521	15 082	8 561							
Vaikutus maksuvalmiuteen								29 570		29 570	34 809	5 239	
Yhteensä		402 748	13 457	416 205	426 495	10 289	-157 %	402 749	13 457	416 206	426 494	10 288	17,3 %

1) N = sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio, B = bruttomääräraha/-tuloarvio

3 Tilinpäätöslaskelmat

3.1 Tuloslaskelma

	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter		
Myyntituotot - Försäljningsinkomster	11 240 862,98	0,00
Maksutuotot - Avgiftsinkomster	20 999 581,99	0,00
Tuet ja avustukset - Stöd och bidrag	12 233 849,47	7 637 458,06
Muut tuotot - Övriga verksamhetsinkomster	4 864 337,37	0,00
	49 338 631,81	7 637 458,06
Toimintakulut - Verksamhetskostnader		
Henkilöstökulut - Personalkostnader		
Palkat ja palkkiot - Löner och arvoden	- 106 628 324,83	- 1 048 299,68
Henkilösivukulut - Lönebikostnader		
Eläkekulut - Pensionskostnader	- 23 449 397,49	- 93 296,29
Muut henkilösivukulut - Övriga lönebikostnader	- 5 283 189,93	- 12 168,69
	- 135 360 912,25	- 1 153 764,66
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	- 277 337 128,12	- 6 177 549,13
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	- 13 925 215,87	- 8 534,59
Avustukset - Bidrag	- 10 130 028,39	- 208 900,00
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetsutgifter	- 22 028 542,14	- 88 414,94
	- 458 781 826,77	- 7 637 163,32
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	- 409 443 194,96	294,74
Valtion rahoitus - Statsfinansiering	375 323 632,70	0,00
Rahoitustuotot ja -kulut - Finansieringsintäkter och -kostnader		
Korkotuotot - Ränteintäkter	549 595,22	0,00
Muut rahoitustuotot - Övriga finansiella intäkter	50 301,25	272,43
Muut rahoituskulut - Övriga finansiella kostnader	- 32 319,36	- 567,17
	567 577,11	- 294,74
Vuosikate - Årsbidrag	- 33 551 985,15	0,00
Poistot ja arvonalentumiset - Avskrivningar och nedskrivningar		
Suunnitelman mukaiset poistot - Planenliga avskrivningar	- 1 016 783,33	0,00
	- 1 016 783,33	0,00
Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat	- 34 568 768,48	0,00
Tilikauden yli-/ alijäämä - Räkenskapsperiodens över-/ underskott	- 34 568 768,48	0,00

3.2 Rahoituslaskelma

	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Toiminnan - Verksamhetens kassaflöde		
Vuosikate - Årsbidrag	- 33 551 985,15	0,00
Tulorahoituksen korjauserät - Korrektivposter till internt tillförda mede	7 097 175,69	0,00
	- 26 454 809,46	0,00
Investointien rahavirta - Investeringarnas kassaflöde		
Investointimenot - Investeringensutgifter	- 1 937 108,78	- 33 339,22
Rahoitusosuudet investointimenoihin - Finansieringsandelar för investeringar	658 207,19	0,00
	- 1 278 901,59	- 33 339,22
Toiminnan ja investointien rahavirta - Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	- 27 733 711,05	- 33 339,22
Rahoituksen rahavirta - Finansieringens kassaflöde		
Lainakannan muutokset - Förändringar i lånestocken		
Lyhytaikaisten lainojen muutos - Förändring i kortfristiga lån	8 006 091,78	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset - Övriga förändringar i likviditeten		
Saamisten muutos - Förändring i fordringar	- 25 302 592,56	- 570 774,36
Korottomien velkojen muutos - Förändring i räntefria skulder	10 220 958,00	35 080 017,31
Rahoituksen rahavirta - Finansieringens kassaflöde	- 7 075 542,78	34 509 242,95
Rahavarojen muutos - Förändring i likvida medel	- 34 809 253,83	34 475 903,73
Rahavarojen muutos - Förändring i likvida medel		
Rahavarat - Likvida medel 31.12.	27 789,82	34 837 043,65
Rahavarat - Likvida medel 1.1.	34 837 043,65	361 139,92
	- 34 809 253,83	34 475 903,73

3.3 Tase

VASTAAVAA - AKTIVA	31.12.2023	1.1.2023	31.12.2022
Pysyvät vastaavat - Bestående aktiva	30 157 783,23	29 875 409,41	33 339,22
Aineettomat hyödykkeet - Immateriella rättigheter			
Aineettomat oikeudet - Immateriella rättigheter	58 378,26	354 041,35	0,00
	58 378,26	354 041,35	0,00
Aineelliset hyödykkeet - Materiella rättigheter			
Rakennukset - Byggnader	435 602,39	452 935,40	0,00
Koneet ja kalusto - Maskiner och inventarier	1 898 441,95	1 775 537,81	22 500,00
Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar	443 049,44	0,00	0,00
	2 777 093,78	2 228 473,21	22 500,00
Sijoitukset - Placeringar			
Osakkeet ja osuudet - Aktier och andelar	27 322 311,19	27 292 894,85	10 839,22
	27 322 311,19	27 292 894,85	10 839,22
Toimeksiantojen varat - Förvaltade medel	898 777,22	0,00	0,00
Muut toimeksiantojen varat - Övriga förvaltade medel	898 777,22	0,00	0,00
Vaihtuvat vastaavat - Rörliga aktiva	28 569 263,62	38 075 924,89	35 442 259,65
Lyhytaikaiset saamiset - Kortfristiga fordringar			
Myyntisaamiset - Kundfordringar	6 672 319,16	0,00	0,00
Muut saamiset - Övriga fordringar	4 523 724,17	2 115 396,11	506 577,82
Siirtosaamiset - Resultatregleringar	17 345 430,47	1 123 485,13	98 638,18
	28 541 473,80	3 238 881,24	605 216,00
Rahat ja pankkisaamiset - Kassa och bank	27 789,82	34 837 043,65	34 837 043,65
VASTAAVAA YHTEENSÄ - AKTIVA TOTALT	59 625 824,07	67 951 334,30	35 475 598,87

VASTATTAVAA - PASSIVA	31.12.2023	1.1.2023	31.12.2022
Oma pääoma - Eget kapital	17 844 935,80	16 703 577,12	0,00
Peruspääoma - Grundkapital	16 723 832,68	16 703 577,12	0,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) -			
Räkenskapsperiodens över-/underskott	- 34 568 768,48	0,00	0,00
Pakolliset varaukset - Avsättningar	7 097 175,69	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset - Övriga avsättningar	7 097 175,69	0,00	0,00
Toimeksiantojen pääomat - Förvaltad kapital	898 777,22	0,00	0,00
Muut toimeksiantojen pääomat - Övrigt förvaltad kapital	898 777,22	0,00	0,00
Vieras pääoma - Främmande kapital	69 474 806,96	51 247 757,18	35 475 598,87
Lyhytaikainen - Kortfristigt			
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta -			
Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	8 154 556,68	148 464,90	0,00
Saadut ennakot - Erhållna förskott	110 274,00	29 923 815,76	29 923 815,76
Ostovelat - Leverantörsskulder	23 832 058,70	1 304 441,71	1 304 441,71
Muut velat - Övriga skulder	2 300 911,27	86 914,26	86 914,26
Siirtovelat - Resultatregleringar	35 077 006,31	19 784 120,55	4 160 427,14
	69 474 806,96	51 247 757,18	35 475 598,87
VASTATTAVAA YHTEENSÄ - PASSIVA SAMMANLAGT	59 625 824,07	67 951 334,30	35 475 598,87

3.4 Konsernilaskelmat

Konsernituloslaskelma - Koncernresultaträkning	2023	2022
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	232 072 508,01	-
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	- 632 869 569,67	-
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	- 156 414,95	-
Andel av intressesammanslutningarnas vinst (förlust)	-	-
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	- 400 953 476,61	-
Valtion rahoitus - Statsfinansiering	375 323 632,70	-
Rahoitustuotot ja -kulut - Finansieringsintäkter och -kostnader		
Korkotuotot - Ränteintäkter	892 395,76	-
Muut rahoitustuotot - Övriga finansiella intäkter	87 596,73	-
Korkokulut - Räntekostnader	- 772 464,88	-
Muut rahoituskulut - Övriga finansiella kostnader	- 48 720,69	-
	158 806,92	-
Vuosikate - Årsbidrag	- 25 471 036,99	-
Poistot ja arvonalentumiset - Avskrivningar och nedskrivningar		
Suunnitelman mukaiset poistot - Planenliga avskrivningar	- 9 151 342,24	-
Arvonalentumiset - Nedskrivningar	9 350,57	-
	- 9 141 991,67	-
Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat	- 34 613 028,66	-
Tilikauden verot - Räkenskapsperiodens skatter	- 6 310,93	-
Laskennalliset verot - Latenta skatter	- 10 511,07	-
Vähemmistöosuudet - Minoritetsandelar	- 29 030,84	-
Tilikauden yli-/ alijäämä - Räkenskapsperiodens över-/ underskott	- 34 658 881,50	-

Konsernin rahoituslaskelma - Koncernens finansieringsanalys		2023	2022
Toiminnan - Verksamhetens kassaflöde			
Vuosikate - Årsbidrag	-	25 471 036,99	-
Tilikauden verot - Räkenskapsperiodens skatter	-	6 310,93	-
Tulorahoituksen korjauserät - Korrektivposter till internt tillförda medel	-	103 297,13	-
	-	25 580 645,04	-
Investointien rahavirta - Investeringarnas kassaflöde			
Investointimenot - Investeringsutgifter	-	17 682 741,89	-
Rahoitusosuudet investointimoihin - Finansieringsandelar för investeringar		692 541,58	-
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot - Överlåtelseinkomster från tillgångar som hör till bestående aktiva		180 504,49	-
	-	16 809 695,82	-
Toiminnan ja investointien rahavirta - Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	-	42 390 340,85	-
Rahoituksen rahavirta - Finansieringens kassaflöde			
Lainakannan muutokset - Förändringar i lånestocken			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys - Ökning i långfristiga lån		10 385 600,00	-
Pitkäaikaisten lainojen vähennys - Minskning i långfristiga lån	-	2 476 216,93	-
Lyhytaikaisten lainojen muutos - Förändring i kortfristiga lån		8 006 091,78	-
		15 915 474,85	-
Oman pääoman muutokset - Förändringar i eget kapital	-	64 095,83	-
Muut maksuvalmiuden muutokset - Övriga förändringar i likviditeten			
Vaihto-omaisuuden muutos - Förändring i omsättningstillgångar		230 298,26	-
Saamisten muutos - Förändring i fordringar	-	17 601 761,14	-
Korottomien velkojen muutos - Förändring i räntefria skulder		9 691 622,71	-
	-	7 679 840,17	-
Rahoituksen rahavirta - Finansieringens kassaflöde	-	8 171 538,85	-
Rahavarojen muutos - Förändring i likvida medel	-	34 218 802,00	-
Rahavarojen muutos - Förändring i likvida medel			
Rahavarat - Likvida medel 31.12.		9 111 104,96	-
Rahavarat - Likvida medel 1.1.		43 329 906,96	-
	-	34 218 802,00	-

Konsernitase - Koncernbalansräkning	31.12.2023	31.12.2022
VASTAAVAA - AKTIVA		
Pysyvät vastaavat - Bestående aktiva	109 499 373,76	-
Aineettomat hyödykkeet - Immateriella rättigheter		
Aineettomat oikeudet - Immateriella rättigheter	58 996,26	-
Muut pitkävaikutteiset menot -		
Övriga utgifter med lång verkningstid	4 415 650,91	-
	<u>4 474 647,17</u>	<u>-</u>
Aineelliset hyödykkeet - Materiella rättigheter		
Maa- ja vesialueet - Mark och vattenområden	976 775,71	-
Rakennukset - Byggnader	66 865 451,97	-
Kiinteät rakenteet ja laitteet -		
Fasta konstruktioner och anordningar	2 043 826,88	-
Koneet ja kalusto - Maskiner och inventarier	11 296 098,19	-
Muut aineelliset hyödykkeet -		
Övriga materiella tillgångar	325 039,71	-
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat -		
Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar	17 352 470,93	-
	<u>98 859 663,39</u>	<u>-</u>
Sijoitukset - Placeringar		
Osakkeet ja osuudet - Aktier och andelar	6 159 516,19	-
Muut saamiset - Övriga fordringar	5 547,01	-
	<u>6 165 063,20</u>	<u>-</u>
Toimeksiantojen varat - Förvaltade medel	1 431 466,69	-
Vaihtuvat vastaavat - Rörliga aktiva	51 219 989,80	-
Vaihto-omaisuus - Omsättningstillgångar	2 631 937,62	-
Saamiset - Fordringar		
Lyhytaikaiset saamiset - Kortfristiga fordringar	39 476 947,22	-
Rahoitusarvopaperit - Finansiella värdepapper		
Rahat ja pankkisaamiset - Kassa och bank	9 111 104,96	-
VASTAAVAA YHTEENSÄ - AKTIVA TOTALT	162 150 830,23	-

Konsernitase - Koncernbalansräkning		31.12.2023	31.12.2022
VASTATTAVAA - PASSIVA			
Oma pääoma - Eget kapital	-	18 120 382,57	-
Peruspääoma - Grundkapital		16 724 344,23	-
Omat rahastot - Egna fonder		58 263,43	-
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) - Överskott (underskott) från tidigare räkenskapsperioder	-	244 108,73	-
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) -	-	34 658 881,50	-
Vähemmistöosuudet		49 956,46	-
Pakolliset varaukset - Avsättningar		2 541 891,85	-
Eläkevaraukset - Avsättningar för pensioner		33 383,21	-
Muut pakolliset varaukset - Övriga avsättningar		2 508 508,64	-
Toimeksiantojen pääomat - Förvaltat kapital		1 431 466,69	-
Vieras pääoma - Främmande kapital		176 247 897,80	-
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma - Långfristigt räntebelagt främmande kapital		64 088 704,95	-
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma - Långfristigt räntefritt främmande kapital		302 632,72	-
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma - Kortfristigt räntebelagt främmande kapital		10 506 833,28	-
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma - Kortfristigt räntefritt främmande kapital		101 349 726,84	-
VASTATTAVAA YHTEENSÄ - PASSIVA SAMMANLAGT		162 150 830,23	-

4 Tilinpäätöksen liitetiedot

4.1 Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot

4.1.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 116 §:n 1 momentin mukaan hyvinvointialueen kirjanpitoon ja tilinpäätökseen sovelletaan hyvinvointialueesta annetun lain lisäksi kirjanpitolaikia.

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet. Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoon.

Pysyvien vastaavien aineettomien hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusosuudet on merkitty kyseisen hyödykkeen hankintameno vähennykseksi.

Rahoitusomaisuus

Rahoitusomaisuus on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

4.1.2 Hyvinvointialueen tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Hyvinvointialue on perustettu 1.7.2021, mutta varsinainen toiminta hyvinvointialueella on käynnistynyt 1.1.2023, mistä johtuen tilikauden 2023 tiedot eivät ole vertailukelpoisia tilikauden 2022 tietoihin.

4.1.3 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty hyvinvointiyhtymä HUS-yhtymä, jonka peruspääomaosuus on 6,491 % sekä osakkuusyhteisö HPK Palvelut Oy, jonka omistusosuus on 45 %.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Hyvinvointialueen ja hyvinvointiyhtymän keskinäinen omistus on eliminoitu Kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaoston konsernitilinpäätöksen laatimista koskevan yleisohjeen mukaisesti.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuus -menetelmällä.

Sisäiset liiketapahtumat ja katteet

Keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on eliminoitu konsernitilinpäätöksessä. Olenaisia sisäisiä katteita ei ole.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Vuoden 2022 tilipäätöksessä ei yhdistelty osakkuusyhteisön tietoja, sillä yhdistelyä ei nähty valmisteluajana tarpeellisena oikean ja riittävän kuvan antamiseksi toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

4.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot

Toimintatuottojen erittely - Specifikation av verksamhetsintäkter				
1 000 €	Konserni - Koncern		Hyvinvointialue - Välfärdsområde	
	2023	2022	2023	2022
Konserni- ja strategiapalvelut - Koncern- och strategitjänster	10 213	-	10 213	7 637
Sosiaali- ja terveyspalvelut - Social och hälsovård	215 549	-	32 815	0
Pelastustoimi - Räddningsväsendet	6 310	-	6 310	0
Toimintatuotot yhteensä - Verksamhetsintäkter totalt	232 073	-	49 339	7 637

Valtion rahoitus

Valtion rahoitus - Statsfinansiering		
1 000 €	2023	2022
Sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien rahoitus - Finansiering av social- och hälsovårdens uppgifter	363 576	0
Pelastustoimen tehtävien rahoitus - Finansiering av räddningsväsendets uppgifter	11 748	0
Valtion rahoitus yhteensä - Statsfinansiering totalt	375 324	0

Palveluiden ostojen erittely

Palvelujen ostojen erittely - Specifikation av köpta tjänster		
1 000 €	2023	2022
Asiakaspalveluostot - Köp av kundtjänster	212 620	5 814
Muiden palvelujen ostot - Köp av övriga tjänster	64 717	363
Palvelujen ostot yhteensä - Köp av tjänster totalt	277 337	6 178

Valtuustoryhmille annetut tuet

Valtuustoryhmille annetut tuet - Stöd för fullmäktige grupper		
1 000 €	2023	2022
SDP Itä-Uusimaa aluevaltuustoryhmä	53	50
Perussuomalaisten Uudenmaan piirin valtuustoryhmä	24	20
Vihreät valtuustoryhmä	24	20
Kokoomus ja KD yhteinen valtuustoryhmä	0	65
Suomen Kristillisdemokraatit valtuustoryhmä	12	10
RKP:n valtuustoryhmä	120	0
Kokoomuksen valtuustoryhmä	78	0
Itä-Uudenmaan keskustaliiton valtuustoryhmä	33	0
Valtuustoryhmille annetut tuet yhteensä - Stöd för fullmäktige grupper totalt	344	165

Suunnitelman mukaiset poistot

PYSYVÄT VASTAAVAT

	Tasapoisto	Menojäännöspoisto
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	5–20 vuotta	ei suositella
Muut pitkävaikutteiset menot		
Atk-ohjelmistot	2–5 vuotta*	ei suositella
Osake- ja vuokrahuoneistojen peruseräparannusmenot	5–10 vuotta*	ei suositella
Muut	2–10 vuotta*	ei suositella
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset ja rakennelmat		
Hallinto- ja laitosrakennukset	20–50 vuotta	5 % - 10 %
Talousrakennukset	10–20 vuotta	15 % - 20 %
Asuinrakennukset	30–50 vuotta	5 % - 10 %
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	15–20 vuotta	15 % - 20 %
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	10–12 vuotta	20 % - 22 %
Muut putki- ja kaapeliverkot	15–20 vuotta	15 % - 20 %
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15–20 vuotta	15 % - 20 %
Liikenteen ohjauslaitteet	10–15 vuotta	20 % - 25 %
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10–15 vuotta	20 % - 25 %
Koneet ja kalusto		
Rautaiset alukset	15–20 vuotta	15 % - 20 %
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	8–15 vuotta	20 % - 27 %
Muut kuljetusvälineet	4–7 vuotta	25 % - 27 %
Muut liikkuvat työkoneet	5–10 vuotta	25 % - 30 %
Muut raskaat koneet	10–15 vuotta	20 % - 25 %
Muut kevyet koneet	5–10 vuotta	25 % - 30 %
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	5–15 vuotta	20 % - 30 %
Atk-laitteet	3–5 vuotta	30 % - 40 %
Muut laitteet ja kalusteet	3–5 vuotta	30 % - 40 %
Muut aineelliset hyödykkeet		
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoaikaa	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	ei poistoaikaa	
Pysyvien vastaavien sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa	

*) Jollei kirjanpitovelvollinen voi luotettavalla tavalla arvioida vaikutusaikaa, on hankintameno poistettava enintään kymmenessä vuodessa.

Pakollisten varausten muutokset

Pakollisten varausten muutokset - Förändringar i avsättningar				
1 000 €	Konserni - Koncern		Hyvinvointialue - Vårdsområde	
	2023	2022	2023	2022
Eläkevastuu - Pensionsansvar 1.1.	0	-	0	0
Lisäykset tilikaudella -				
Ökningar under räkenskapsperioden	33	-	0	0
Eläkevastuu - Pensionsansvar 31.12.	33	-	0	0
Osuus hyvinvointiyhtymän alijäämästä 1.1. -	0	-	0	0
Andel av välfärdssamkommunens underskott 1.1.				
Lisäykset tilikaudella -				
Ökningar under räkenskapsperioden	0	-	7 097	0
Osuus hyvinvointiyhtymän alijäämästä 31.12. -	0	-	7 097	0
Andel av välfärdssamkommunens underskott 31.12.				
Potilasvahinkovakuutusmaksu - Patientförsäkringsavgift 1.1.	0	-	0	0
Lisäykset tilikaudella -				
Ökningar under räkenskapsperioden	2 370	-	0	0
Potilasvahinkovakuutusmaksu - Patientförsäkringsavgift 31.12.	2 370	-	0	0
Muut pakolliset varaukset - Övriga avsättningar 1.1.	0	-	0	0
Lisäykset tilikaudella -				
Ökningar under räkenskapsperioden	138	-	0	0
Muut pakolliset varaukset - Övriga avsättningar 31.12.	138	-	0	0

Pysyvien vastaavien luovutusvoitot ja tappiot

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot Överlåtelsevinster och -förluster för tillgångar bland bestående aktiva				
1 000 €	Konserni - Koncern		Hyvinvointialue - Vårdsområde	
	2023	2022	2023	2022
Muut toimintatuotot - Övriga verksamhetsintäkter				
Rakennusten luovutusvoitot -				
Överlåtelsevinster för byggnader	45	-	0	0
Muut luovutusvoitot -				
Övriga överlåtelsevinster	20	-	0	0
Luovutusvoitot yhteensä - Överlåtelsevinster totalt	65	-	0	0

4.3 Tasetta koskevat liitetiedot

4.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Pysyvät vastaavat - Bestående aktiva			
Aineettomat hyödykkeet - Immateriella tillgångar			
1 000 €		Aineettomat oikeudet - Immateriella rättigheter	Yhteensä - Totalt
Poistamaton hankintameno 1.1. - Oavskrivenanskaffningsutgift 1.1.		354	354
Lisäykset tilikauden aikana - Ökningar under räkenskapsperioden		226	226
Rahoitusosuudet tilikaudella - Finansieringsandelar under räkenskapsperioden		-226	-226
Tilikauden poisto - Avskrivning under räkenskapsperioden		-296	-296
Poistamaton hankintameno 31.12. - Oavskrivenanskaffningsutgift 31.12.		58	58

Aineelliset hyödykkeet - Materiella tillgångar				
1 000 €	Rakennukset - Byggnader	Koneet ja kalusto - Maskiner och inventarier	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat - Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar	Yhteensä - Totalt
Poistamaton hankintameno 1.1. - Oavskrivenanskaffningsutgift 1.1.	453	1 776	0	2 228
Lisäykset tilikauden aikana - Ökningar under räkenskapsperioden	0	849	443	1 292
Rahoitusosuudet tilikaudella -	0	-23	0	-23
Finansieringsandelar under räkenskapsperioden				
Tilikauden poisto - Avskrivning under räkenskapsperioden	-17	-704	0	-721
Poistamaton hankintameno 31.12. - Oavskrivenanskaffningsutgift 31.12.	436	1 898	443	2 777

Osakkeet ja osuudet - Aktier och andelar				
1 000 €	Osakkeet omistusyhteisöt - Aktier ägarintresse-sammanslutningar	Hyvinvointiyhtymä- osuudet - Välf. samkom. andelar	Muut osakkeet ja osuudet - Övriga aktier och andelar	Yhteensä - Totalt
Poistamaton hankintameno 1.1. - Oavskrivenanskaffningsutgift 1.1.	0	25 476	1 836	27 313
Lisäykset tilikauden aikana - Ökningar under räkenskapsperioden	0	0	20	20
Rahoitusosuudet tilikaudella -				
Finansieringsandelar under räkenskapsperioden	0	0	-10	-11
Poistamaton hankintameno 31.12. - Oavskrivenanskaffningsutgift 31.12.	0	25 476	1 846	27 322

Maa- ja vesialueet erittely - Specifikation av mark och vattenområden				
1 000 €	Konserni - Koncern		Hyvinvointialue - Välfärdsområde	
	2023	2022	2023	2022
Maa- ja vesialueet - Mark och vattenområden				
Muut maa- ja vesialueet - Övriga mark och vattenområden	977	-	0	0
Maa- ja vesialueet yhteensä - Mark och vattenområden totalt	977	-	0	0

Konserniin kuuluva hyvinvointiyhtymä ja osakkuusyhteisö

Omistukset muissa yhteisöissä - Innehav i andra sammanslutningar						
Nimi - Namn	Y-tunnus - FO-nummer	Kotipaikka - Hemort	Hyv. vointialuekonsernin osuus - Välfärdsområdets andel, €			
			Hyvinvointialue omistus-% - Välfärdsområdets ägar-%	Omasta pääomasta - Av eget kapital	Vieraasta pääomasta - Av främmande kapital	Tilikauden voitosta/ tappiosta - Av räkenskapsperiodens vinst/ förlust
Hyvinvointikonsernit - Välfärdskoncerner HUS-yhtymä - HUS sammanslutning	1567535-0	Helsinki	6,491 %	25 476 498,81	375 789,35	-7 031 931,17
Osakkuusyhteisöt - Ägarintresesammanslutning HPK Palvelut Oy	3259263-7	Porvoo	45,00 %	0,00	0,00	154 968,07
Yhteensä - Totalt				25 476 498,81	375 789,35	-6 876 963,10

Pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset hyvinvointiyhtymältä ja osakkuusyhteisöltä

1 000 €	Saamisten erittely - Specifikation över fordringar				
	2023		2022		
	Pitkä- aikainen - Långfristig	Lyhyt- aikainen - Kortfristig	Pitkä- aikainen - Långfristig	Lyhyt- aikainen - Kortfristig	
Saamiset Hyvinvointiyhtymässä - Fordringar på samkommuner som välfärdsområdet är medlem i Siirtosaamiset - Resultatregleringar		0	117	0	0
Saamiset yhteensä - Fordringar totalt		0	117	0	0

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

1 000 €	Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät - Väsentliga poster som ingår i resultatregleringar			
	Konserni - Koncern		Hyvinvointialue - Välfärdsområde	
	2023	2022	2023	2022
Lyhytaikaiset siirtosaamiset - Korfristiga resultatregleringar				
Tulojäämät - Icke erhållna inkomster	11 066	-	11 066	0
Valtionapu- ja EU-tukisaamiset - EU-understöd och bidrag	4 127	-	4 109	0
Kelan korvaukset työterveyshuollosta - FPA:s ersättning för företagshälsovård	995	-	660	0
Muut tulojäämät - Övriga inkomster som inte erhållits	3 413	-	1 511	99
Tulojäämät yhteensä - Icke erhållna inkomster totalt	19 602	-	17 345	0
Siirtosaamiset yhteensä - Resultatregleringar totalt	19 602	-	17 345	99

4.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Tase-eräkohtainen erittely oman pääoman erien lisäyksistä ja vähennyksistä sekä siirroista näiden välillä

Oman pääoman erittely - Specifikation av eget kapital				
1 000 €	Konserni - Koncern		Hyvinvointialue - Välfärdsområde	
	2023	2022	2023	2022
Peruspääoma - Grundkapital				
Peruspääoma 1.1. - Grundkapital 1.1.	0	-	16 724	0
Lisäykset - Ökningar	16 724	-	0	0
Peruspääoma 31.12. - Grundkapital 31.12.	16 724	-	16 724	0
Muut omat rahastot - Övriga egna fonder				
Muut omat rahastot - Övriga egna fonder 1.1.	0	-	0	0
Lisäykset - Ökningar	58	-	0	0
Muut omat rahastot - Övriga egna fonder 31.12.	58	-	0	0
Edellisten tilikausien alijäämä 31.12.	-244	-	0	0
Underskott från tidigare räkenskapsperioder 31.12.				
Tilikauden ylijäämä / alijäämä - Räkenskapsperiodens överskott / underskott	-34 659	-	-34 569	0
Oma pääoma yhteensä - Eget kapital totalt	-18 120	-	-17 845	0

Erittely olennaisista pakollisiin varauksiin merkityistä eristä

Pakolliset varaukset - Avsättningar				
1 000 €	Konserni - Koncern		Hyvinvointialue - Välfärdsområde	
	2023	2022	2023	2022
Muut pakolliset varaukset - Övriga avsättningar				
Eläkevaraus - Avsättningar för pensioner	33	-	0	0
Potilasvahinkovakuutusmaksu - Patientförsäkringsavgift	2 370	-	0	0
Osuus kuntayhtymän alijäämästä - Andel av samkommunens underskott	0	-	7 097	0
Muut pakolliset varaukset - Övriga avsättningar	138	-	0	0
Muut pakolliset varaukset yhteensä - Övriga avsättningar totalt	2 542	-	7 097	0

Pitkä- ja lyhytaikaiset velat hyvinvointiyhtymälle ja osakkuusyhteisölle

Vieras pääoma - Främmande kapital		
1 000 €	2023	2022
	Lyhytaikainen - Kortfristig	Lyhytaikainen - Kortfristig
Velat hyvinvointiyhtymille, joissa hyvinvointialue on jäsenenä - Skulder till välfärdssammanslutning där välfärdsområdet är medlem i		
Ostovelat - Leverantörsskulder	5 672	0
Yhteensä - Totalt	5 672	0
Velat osakkuus- ja muille omistusyhteisyyksille - Skulder till intresse- och andra ägarintressesammanslutningar		
Ostovelat - Leverantörsskulder	23	376
Yhteensä - Totalt	23	376
Vieras pääoma yhteensä - Främmande kapital totalt	5 696	376

Maksuvalmiuden kannalta merkittävä sekkilimiitin ja siitä käyttämättä oleva määrä

Sekkitililimiitti - Checkräkningslimit		
1 000 €	2023	2022
Luotollisen sekkilimin limiitti 31.12. -		
Limit för checkräkning med kredit 31.12	8 155	0
- siitä käyttämättä oleva määrä - outnyttjat belopp av limiten	1 845	10 000
Sekkitililimiitti yhteensä - Checkräkningslimit totalt	10 000	10 000

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät - Väsentliga poster som ingår i resultatregleringarna				
1 000 €	Konserni - Koncern		Hyvinvointialue - Välfärdsområde	
	2023	2022	2023	2022
Lyhytaikaiset siirtovelat - Kortfristiga resultatregleringar				
Tuloennakot - Icke erhållna inkomster	6 844	-	6 844	4 004
Menojäämät - Utgiftsbalans				
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset - Periodisering av semesterlöneskuld och lönebikostnader	33 303	-	18 026	97
Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset - Periodisering av övriga löner och lönebikostnader	5 206	-	2 258	7
Korkojaksotukset - Ränteperiodiseringar	182	-		
Muut menojäämät - Övrig utgiftsbalans	10 285	-	7 949	52
Siirtovelat yhteensä - Resultatregleringar totalt	55 820	-	35 077	4 160

4.4 Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin tai pantattu osakkeita

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin - Skulder för vilka fastighetsinteckning ställts som säkerhet				
1 000 €	Konserni - Koncern		Hyvinvointialue - Vålfärdsområde	
	2023	2022	2023	2022
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta - Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	1 419	-	0	0
Vakuudeksi annetut kiinnitykset - Inteckningar som ställts som säkerhet	2 015	-	0	0
Annetut kiinnitykset yhteensä - Inteckningar som ställts som säkerhet totalt	2 015	-	0	0

Vuokravastuut

Vuokravastuut - Hyresansvar				
1 000 €	Konserni - Koncern		Hyvinvointialue - Vålfärdsområde	
	2023	2022	2023	2022
Toimitilojen vuokravastuut - Hyresansvar för lokaler	80 420	-	51 343	0
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut - Hyresansvar för maskiner och anordningar	8 540	-	3 365	0
Maa-alueiden vuokravastuut - Hyresansvar för markområden	434	-	434	0
Vuokravastuut yhteensä - Hyresansvar totalt	89 394	-	55 142	0
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus - därav andel som ska betalas nästa räkenskapsperiod	20 959	-	14 735	0
Vuokravastuut yhteensä - Hyresansvar totalt	89 394	-	55 142	0

Muut hyvinvointialueen antamat vastuusitoumukset ja muut vastuut

Vastuusitoumukset - Ansvarsförbindelser				
1 000 €	Konserni - Koncern		Hyvinvointialue - Vålfärdsområde	
	2023	2022	2023	2022
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta - Borgen för sammanslutningar inom samma koncern				
Alkuperäinen pääoma - Ursprungligt kapital	17 828	-	2 450	0
Jäljellä oleva pääoma - Återstående kapital	13 875	-	2 450	0
Takaukset muiden puolesta - Borgen för andra				
Alkuperäinen pääoma - Ursprungligt kapital	3 800	-	3 800	0
Jäljellä oleva pääoma - Återstående kapital	3 325	-	3 325	0

Muut hyvinvointialuetta koskevat taseen ulkopuoliset järjestelyt

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				
1 000 €	Konserni		Hyvinvointialue	
	2023	2022	2023	2022
Sopimusvastuut				
Muut sopimukset	73	-	0	0
Sopimusvastuut yhteensä	73	-	0	0
Arvonlisäveron palautusvastuu	38	-	0	0
Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt yhteensä	111	-	0	0

Johdannaiset				
1 000 €	Konserni - Koncern		Hyvinvointialue - Välfärdsområde	
	2023	2022	2023	2022
Sähköjohdannaiset				
HUS-yhtymä				
Osa sähkönkulutuksesta suojataan: sähköjohdannaiset hankitaan suojaamistarkoituksessa ja vaihdetaan fyysiseen tuotteeseen. Sähköjohdannaisilla suojaudutaan fyysisen sähkönhankinnan hintavaihteluita vastaan. Sopimuksia 34 kpl, jotka tehty kalenterivuosille 2024, 2025, 2026, 2027 ja 2028.				
Ostettu (GWh)	23	-	0	0
Käypä arvo	125	-	0	0
Sähköjohdannaiset yhteensä				
Nimellisarvot yhteensä (GWh)	23	-	0	0
Markkina-arvot yhteensä (EUR)	125	-	0	0

4.5 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12. toimielimittäin

Henkilöstön lukumäärä - Antalet anställda 31.12.		
	2023	2022
Konsemi- ja strategiapalvelut - Koncern och strategitjänster	223	16
Pelastustoimi - Räddningsväsendet	285	0
Sosiaali- ja terveystoimi - Social- och hälsovård	2 153	0
Yhteensä - Totalt	2 661	16

Henkilöstökulut - Personalkostnader		
1 000 €	2023	2022
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan - Personalkostnader enligt resultaträkningen	135 361	1 154
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin - Personalkostnader aktiverade i immateriella och materiella tillgångar	-	-
Henkilöstökulut yhteensä - Personalkostnader totalt	135 361	1 154

Luottamushenkilön palkkoista perityt ja puolueelle tai puolueyhdistykselle tilitetyt luottamushenkilömaksut

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut - Uttagna och redovisade avgifter på arvoden till förtroendevalda		
1 000 €	2023	2022
Suomen ruotsalainen kansanpuolue - Svenska folkpartiet i Finland	25	25
Kansallinen Kokoomus - Nationella Samlingspartiet	11	11
Suomen Sosiaalidemokraattinen puolue - Finlands Socialdemokratiska	11	15
Perussuomalaiset - Sannfinländarna	2	3
Vihreä liitto - Gröna förbundet	5	7
Suomen Keskusta - Centern i Finland	2	3
Suomen Kristillisdemokraatit - Kristdemokraterna i Finland	1	1
Finlands Svenska soc	-5	-
Liike Nyt - Rörelse Nu	1	0
Vasemmistoliitto - Vänsterförbundet	1	0
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä - Redovisade avgifter på arvoden till förtroendevalda totalt	56	66

Tilintarkastajan palkkiot

Tilintarkastajan palkkiot - Arvoden till revisorn		
1 000 €	2023	2022
Tarkastusyhteisö KPMG Oy Ab - Revisionsamfund		
Tilintarkastuspalkkiot - Revisionsarvoden	31	17
Muut palkkiot - Övriga arvoden	21	0
Palkkiot yhteensä - Arvoden totalt	52	17

Intressitahoihin kuuluvien väliset liiketoimet

Hyvinvointialueen lähipiiriin kuuluvat hyvinvointialueen aluehallituksen ja aluevaltuuston jäsenet ja varajäsenet, lautakuntien puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat, hyvinvointialuejohtaja, johtavat viranhaltijat. Hyvinvointialueella ei ole ollut tavanomaisista kaupallisista ehdoista poikkeavia liiketoimia lähipiirin kanssa.

Hyvinvointialueen omistamien yhtiöiden puolesta annettuja omavelkaisia takauksia on 6 867 680 euroa, joista 31.12.2023 oli jäljellä 6 074 270 euroa. Hyvinvointialueen arvion mukaan annetut omavelkaiset takaukset eivät vaaranna hyvinvointialueen kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Takauksiin ei myöskään sisälly hyvinvointialueella tarkoitettua merkittävää taloudellista riskiä.

Apotti Oy Ab	3 353 110 euroa
Uudenmaan vammaispalvelut Oy	271 160 euroa
HPK palvelut Oy	2 450 000 euroa

Luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden sidonnaisuudet

Hyvinvointialueiden ja hyvinvointiyhtymien keskeisten luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden on ilmoitettava sidonnaisuutensa (Hyvinvointialuelaki 611/2021 § 89).

Tarkastuslautakunta vastaa sidonnaisuuksien seurannasta ja ylläpitää siihen liittyvää rekisteriä. Rekisteriin sovelletaan henkilö tietolakiä.

Sidonnaisuuksien ilmoittamisella pyritään lisäämään päätöksenteon avoimuutta ja läpinäkyvyyttä.

Ilmoitusvelvolliset hyvinvointialueella

Ilmoitusvelvollisuus koskee hyvinvointialueen aluehallituksen ja aluevaltuuston jäseniä ja varajäseniä, lautakuntien puheenjohtajia ja varapuheenjohtajia sekä aluehallituksen, aluevaltuuston ja lautakuntien esittelijöitä. Ilmoitus on tehtävä kahden kuukauden kuluessa siitä, kun henkilö on valittu luottamustoimeensa tai tehtävänsä.

Mitä sidonnaisuuksia on ilmoitettava

Ilmoitettavia tietoja ovat johtotehtävät ja luottamustoimet elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä, esim. toimitusjohtajan ja varatoimitusjohtajan tehtävät eikä yrityksen hallituksen jäsenyys. Myös muut sidonnaisuudet, joilla voi olla merkitystä luottamus- ja virkatehtävien hoitamisessa on ilmoitettava (esim. merkittävät kiinteistöjen tai asunto-osakeyhtiöiden omistukset). Ilmoitusvelvollinen ilmoittaa myös, jos sidonnaisuuksia ei ole.

Hyvinvointialueen sidonnaisuusrekisteri perustuu henkilön omaan ilmoitukseen. Rekisteritiedot ovat nähtävissä osoitteessa <https://iuhva.sidonnaisuusrekisteri.fi/browse>.

5 Allekirjoitukset ja merkinnät

Porvoossa 20.3.2024

Itä-Uudenmaan hyvinvointialuehallitus

Mikaela Nylander, puheenjohtaja

Riku Honkasalo, 1. varapuheenjohtaja

Tapani Eskola, 2. varapuheenjohtaja

Patrik Björkman, varsinainen jäsen

Bernhard Edgren, varsinainen jäsen

Kristian Forsman, varsinainen jäsen

Satu Lindgren, varajäsen

Arto Kujala, varsinainen jäsen

Kaj Lindqvist, varsinainen jäsen

Marketta Mattila, varsinainen jäsen

Pia Nurme, varsinainen jäsen

Jenna Perokorpi, varsinainen jäsen

Marika Railila, varsinainen jäsen

Kevin Servin, varsinainen jäsen

Mikael Karlsson, varajäsen

Max Lönnqvist, hyvinvointialuejohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Porvoossa / 2024

KPMG Oy Ab
Tilintarkastusyhteisö

Mikko Luoma
JHT, KHT

6 Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat

6.1 Luettelot ja selvitykset

Kirjanpitokirjat

Tilinpäätös
Pääkirja
Päiväkirja
Tase-erittelyt

Säilytystapa

sidottuna
pdf:nä
pdf:nä
paperitulosteina

Tositelajit

ALKUSA - alkusaldot	sähköinen arkisto
KASSA – CPU/Ceepos kassa	sähköinen arkisto
KOMMUI - käyttöomaisuus muistiot	sähköinen arkisto
KOMTOS - käyttöomaisuus tositteet	sähköinen arkisto
MATKAT - matkalaskut	sähköinen arkisto
MRP01 - ennakkomaksut	sähköinen arkisto
MRP10 – laskulaji 10	sähköinen arkisto
MRP20 – laskulaji 20	sähköinen arkisto
MRP21 – laskulaji 21	sähköinen arkisto
MRP30 – laskulaji 30	sähköinen arkisto
MRP40 – laskulaji 40	sähköinen arkisto
MRP41 – laskulaji 41	sähköinen arkisto
MRP42 – laskulaji 42	sähköinen arkisto
MRP43 – laskulaji 43	sähköinen arkisto
MRP50 – laskulaji 50	sähköinen arkisto
MRP52 - laskulaji 52	sähköinen arkisto
MRP53 – laskulaji 53	sähköinen arkisto
MRP54 – laskulaji 54	sähköinen arkisto
MRP55 – laskulaji 55	sähköinen arkisto
MRP56 – laskulaji 56	sähköinen arkisto
MRPHYV – MRP hyvityslaskujen kuittaus	sähköinen arkisto
MRPMAN – MRP manuaalisyyttö	sähköinen arkisto
MRPVII – MRP viitesuoritukset	sähköinen arkisto
MUIRO2 – muistiotositteet2 Rondo	sähköinen arkisto
MUIROM - maksumääräykset	sähköinen arkisto
MUIRS2 – muistiotositteet, sisäiset2 Rondo	sähköinen arkisto
MUISIS – muistiotositteet sisäiset	sähköinen arkisto
MUIST1 – muistiotositteet 1	sähköinen arkisto
ORPMAK – ORP maksut	sähköinen arkisto
ORPRO – ostolaskut DataCycle	sähköinen arkisto
PALKAT - palkkatositteet	sähköinen arkisto
PANKKI – pankkien tositteet	sähköinen arkisto
SOSTYL - ProConsona	sähköinen arkisto
SOSTYO – Efficca	sähköinen arkisto
VYÖR - vyörytykset	sähköinen arkisto

6.2 Tunnuslukujen laskentakaavat

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= $100 * \text{toimintatuotot} / (\text{toimintakulut} - \text{valmistus omaan käyttöön})$

Vuosikate prosenttia poistoista

= $100 * \text{vuosikate} / \text{poistot ja arvonalentumiset}$

Kun tunnusluvun arvo on vähintään 100 %, oletetaan tulo-rahoituksen olevan riittävä.

Investointien tulo-rahoitus, prosenttia

= $100 * \text{vuosikate} / \text{investointien omahankintameno}$

Investointien tulo-rahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulo-rahoituksella.

Laskennallinen lainanhoitokate

= $(\text{vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{korkokulut} + \text{laskennalliset lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo tulo-rahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja laskennallisten lyhennysten maksuun (korolliset lainat jaettuna kymmenellä). Hyvinvointialueen lainanhoitokykyä pidetään hyvänä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävänä tunnusluvun arvoilla 1–2 ja heikkona kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Kassan riittävyys (päivää)

= $365 * \text{rahavarat 31.12.} / \text{kassasta maksut tilikaudella}$

Hyvinvointialueen maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa hyvinvointialueen rahavaroilla.

Omavaraisuusaste, prosenttia

= $100 * (\text{oma pääoma} + \text{poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{taseen vastattavien loppusumma} - \text{saadut ennakot})$

Omaisuusaste mittaa hyvinvointialueen vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä.

Suhteellinen velkaantuneisuus, prosenttia

= $100 * (\text{vieras pääoma} - \text{saadut ennakot}) / (\text{toimintatuotot} + \text{valtion rahoitus})$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon hyvinvointialueen käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun

Lainakanta 31.12.

= joukkovelkakirjalainat + lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta + lainat julkisyhteisöiltä + lainat muilta luotonantajilta

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= joukkovelkakirjalainat + lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta + lainat julkisyhteisöiltä + lainat muilta luotonantajilta + vuokravastuut